SAVAITINIS LAIKRAŠTIS •
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - - $2.00
Europoje ir kitose šalyse - $3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago Ill.

DRAUGAS
KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY •
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States - - - $2.00
Foreign Countries - - - $3.00

ADVERTISING RATES ON APLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46uh Street Chicago, Ill.

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} VI.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 15 D. SAUSIO (JANUARY) 1914 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

No. 3

Kairiūkščio sumanymas.

"Draugo" skaitytojai, beabejo bus jau girdėję, ar skaitę apie Kairiūkščio sumanymą — suaukoti iki 1 d. Sausio 1915 metų šimtą tūkstančių rublių trims mūsų švietimo draugijoms: "Saulei", "Žiburiui" ir "Rytui". Mokytojas Kairiūkštis pernai metais "Viltyje" pasakė: lai kiekvienas žmogus, ar draugija, kas užjaučia Lietuvos švietimo reikalą ir kas pasigali, apsiima iki 1 sausio 1915 metų įmokėti vienai iš mūsų apšvietimo draugijų: "Saulei", "Žiburiui", ar "Rytui" 100 rublių (arba visoms lygiai po 33 r. 33 k.), bet tik su sąlyga, jeigu tokių aukotojų atsiras ne mažiau, kaip tūkstantis, kurie sudėsią 100 tūkstančių rublių. Jeigu tokių aukotojų nesusirastų 1000, tuomet pasižadėjusieji nemokės nieko ir draugijos liks be nieko.

Lietuvai brangios yra visos tos draugijos ir aiški jų veikimo nauda. Taigi ir pasipylė pasižadėjimai. Vienas iš pirmųjų atsiliepė į sumanymą a. a. Žemaičių vyskupas Cirtautas, pasižadėdamas kiekvienai iš tų trijų draugijų įmokėti po 100 rublių, nors jau ir pirma "Saulei" buvo davęs su viršum 2000 rublių. Lig šiam laikui pasižadėta sumokėti maž daug ketvirta dalis visos sumos, t. y. apie 25.000 rublių. Paskutiniuoju laiku pasižadėjimai pasidarė retesni ir tur būt delto daugelis musiškių ėmė manyti, kad tas sumanymas nebeįvyksiąs. Nenuostabu, kad mūsų tautiečiai Lietuvoje taip sunkiai tą sumanymą vykina. Juk pas mus tiek dar nedaug tėra žmonių ir įstaigų, kurie ir galėtų, ir norėtų tą auką daryti. Beveik visi jie yra šimtais jau aukoję ir toms draugijoms ir kitiems geriems tikslams. Turtingų draugijų Lietuvoje taip-pat maža. Galėtų draugijos taisyti tam tikslui vakarėlius, galėtų sodžiai susidėję aukoti. Bet policija trukdo ir vakarų steigimą ir aukų rinkimą. Pagaliaus ten ir steigiami vakareliai paprastai maža pelno teduoda. Antra vertus dauguma mūsų sodiečių dar maža teatjaučia visuomenės reikalų. Tad nejaugi ištikrųjų lietuviai palaidos tą gražų sumanymą? Matytume tris priežastis, del kurių būtinai šį sumanymą reikėtų įvykinti.

1) Visos tos draugijos lietuviams, jų dvasiai, kultūrai — taip yra reikalingos ir brangios, kaip duona kasdieninė, kaip šviesi saulutė. "Saulė" šviečia Kauno gubernijai: ruošia Lietuvai mokytojus, bugalterius ir kitokius inteligentus. Paskutiniuoju laiku rimtai ruošiasi prie amatų mokyklų steigimo. "Žiburys" užžiebtas Suvalkijoje, išlaiko vienatinę ligšiol lietuvišką progimnaziją, mokyklas, prieglaudas, knygynus ir t. t. "Rytas" nušvito mūsų tėvynės rytuose, Vilniaus gubernijoj, kur mūsų broliai, lenkybės bangose paskendę labiausiai šviesos buvo reikalingi. Ir "Rytas" greta kitokio darbo yra sumanęs steigti mokytojų kursus ir amatų mokyklą. Visos trįs draugijos be pinigo skurstų, turėdamos gi ištekliaus labai daug nuveiktų.

2) Kairiūkščio sumanymas — tai pakvietimas mūsų tautos egzaminan, kad ištyrus būtent, kiek jau mūsų tauta yra pakilėjusi susipratimu, vienybe ir ištekliumi. Lietuviai stojo kvotiman. Bet ar išlaikys — nežinia. Viena tik aišku, kad jeigu nusikirs, tai kaip tik parodys stoką visų tų dalykų, del kurių buvo kvočiama ir duos progos įvairiems mūsų priešams niekinti mus ir tyčioties i mūsų. Jeigu mes turime kiek tautinės ambicijos, jau delto vieno negalime to sumanymo palaidoti, bet turime stengties būtinai jį įvykinti.

3) Gaila būtų ir tų 25.000, kurie jau yra pažadėti. Sumanymui žlugus, jie liktų aukotojų kišenėse ir gal būtų išleisti asmeniškiems reikalams.

Tečiau to viso nežiūrint sumanymas greičiausiai žlugtų, jeigu jo įvykinimu rūpintųsi tiktai Didžioji Lietuva. Net stačiai galėtume tvirtinti, kad tik mūsų išeiviai, ypač Amerikoje gyvenantieji galės tą sumanymą įvykinti. Kaip be mūsų Lietuva nebūtų turėjusi "Saulės" namų ir paskui "Tautos namų", taip be mūsų neįvyktų greičiausiai ir to sumanymo. Ir kad reikėtų mums stoti į pagelbą tam prakilniam sumanymui — apie tai ir abejonės negalėtų būti. Tik klausimas ar ne per sunku mums būtų? Juk tik nesenai išsikaštavome "Tautos" namams.

Pamėgintume nurodyti lengviausį būdą įvykinti šiam sumanymui. Amerikoje rasis, beabejo, nemažiau 750 įvairių draugijų, kurioms be abejo yra brangus brolių, tėvynėje gyvenančių dvasios reikalai. Lai kiekviena iš tų draugijų kokiuo nors būdu pasirūpina šiais metais sukrapštyti 52 doleriu tam tikslui. Sakysime, kiekviena draugija taiso balius, piknikus, teatras. Lai nors vieną vakarą tam tikslui surengia. Tuos 52 doleriu galima būtų padaryti net pasiliekant draugijai vakaro pelną. Per vakarą galėtų kas nors prabilti tuo reikalu į svečius ir pakalektuoti. Kiek trūktų, draugija galėtų pridėti iš savo kasos. Gal atsirastų tokių pasiturinčių ir geraširdžių draugijų, kurios stačiai iš kasos paskirtų tuos 52 doleriu. Pagaliaus gal atsirastų vienas-kitas kurs patsai vienas visus 52 dol. paaukotų. Jeigu visi sukrustume tuo dalykų rūpinties, tai be jokio sunkumo tėvynei tą dovaną padarytume. Būtų tai graži šių 1914 metų Amerikiečių lietuvių savo tėvynei dovanelė.

Gerbiamieji tautiečiai kun. F. B. Serafinas ir p. A. Pocius daro gražią pradžią, apsiimdami išmokėti iki 1 sausio 1915 metų visoms trims draugijoms: pirmas— 300 rublių, kiekvienai po šimtą rublių, antras — 100 r., kiekvienai po 33 r. 33 kap.

Gi Šv. Mykolo Arkaniolo pašalpinė draugija (Chicagos Visų Šventų parapijoje) per savo vakarėlį 11 sausio, paraginus draugijos pirmininkui p. J. Stonkui, drauge su susirinkusiais į vakarėlį svečiais, neatidėliodami sumetė 52 doleriu ir inteikė "Draugo" redakcijai. Taigi, ačiū Dievui, galime jau pasigirti su gera pradžia.

"Draugo" redakcija, kviesdama tautiečius talkon į tą bendrą ir gražų darbą, mielu noru apsiima patarpininkauti, priimdama ir skelbdama laikraštyje atsiunčiamus pasižadėjimus, arba pinigus. Manome, kad ir kiti laikraščiai patarpininkauti neatsisakytų. Pagaliaus duosime vietos savo laikraštyje įvairioms nuomonėms ir sumanymams, kaip lengviau būtų Kairiūkščio sumanymas įvykinti.

POLITIKA.

MEKSIKA.

Svarbiausis atsitikimas praėjusią savaitę, tai sukilėlių paėmimas Ojinago miesto. Miestas guli šiaurinėje šalies dalyje, prie pat Jungtinių Valstijų ribos. Jo apgulimas tęsėsi per keletą dienų. Miestą užėmė sukilėlių generolas Villa, kuris visą laiką apsekmingai kariaudamas, pasiekė savo tikslą. Užėmęs miestą, suėmė daugiau neg 300 belaisvių. Daugumą iš tų belaisvių Villa apkaltino persidavime federalistams ir, nelaukdamas net karės teismo, pats juos teisia. Federalistų vadai, Salazar, Orozco ir k. su 400 vyrų prasimušė pro sukilelių glytas ir bėga į vakarus, vejami didelio sukilelių būrio.

1-GEN. VILLA 2- SHATTERED HOUSES IN CHIHUAHUA 3- OROZCO and his CAVALRY
PHOTOS © 1913 BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

Pirmas paveikslas parodo Gen. Villa, garsų sukilėlių vadą, kurio rankose didžiausia sukileliu spėka. Pav. 2. Kiekvienoje Chihuahuos gatvėje randasi daugybės suardytų trobų. Paveikslas parodo vieną iš tokių trobų. Pav. 3. Orozco, viriausis Huertos vada, kuris ilgai ginesi užsidaręs Ojinago mieste.

Sužeistieji, kaip federalistai, taip ir sukilėliai, eina per upę Rio Grande į Jungtinių Valstijų pusėj esantį miestą Presidio. Čia jau randasi daug sužeistųjų, kuriais rūpinasi Amerikos daktarai ir Raudonojo Kryžiaus draugija. Jie turi labai daug darbo juos prižiūrėti, aprengti, ir pavalgidinti, nes visi jie bėgte išbėgo, plaukdami arba brisdami per upę. Prie visų tu blogumų prisidėjo audros siaučiančios po visą apielinkę. Serga netik sužeistieji, bet ir vietiniai gyventojai. Apie mirių dar negirdėtis.

Gen. Villa užėmęs Ojinaga, trauksiąs link Meksiko miesto, šalies sostapilęs. Tuo pačiu laiku Carranzos kareiviai eisią į vakarus, kad perskirti federalistų kareivius.

Zapata su savo visais kareiviais, dar nesusitaikė su Huerta, nors daugumos buvo senai manyta, jog jis tą darysiąs. Jis dar tebeerzina federalistus, atakuodamas patį Meksikos miestą. Jojo kareiviai mažą turi supratimą apie konstituciją, kurios jie neva reikalauja, nes tai tik paprastų plėšikų gauja. Huerta gi, matydamas jų nekaž-kokią spėką neužsipuola ir taikinties, nes anksčiau ar vėliau, jis tur būt mano, jie turės būt pergalėtais.

Kaipo vieną iš nemalonių atsitikimų reikia paminėti sudaužymą traukinio kuris prigulėjo patiems sukilėliams. Štai kaip atsitiko: Gen. Pedro Garcia; sukilelių vadas, sustabdė prekių traukinį netoli nuo Agnascalientės. Prekių dalį sukrovė į vieną vagona, dalį vagonų sudaužė, ir į keturius vagonus susodino 200 vyrų-kareivių, ir pasiuntė į Agnascalientes. Vos tik jiems nuvažiavus į La Honda, sprogo minos, kurios buvo padėtos kito sukilelių vado, Gen. Robles. Traukinys sudaužytas ir žuvo apie 80 žmonių. Gen. Robles manė, jog tai Huertos traukinys. Mažas neapsižiūrėjimas taip daug žmonių pražūdė.

Nors ir kantrus Meksikos kareiviai vienok šen ir ten girdžiami rūgojimai ypatingai del blogo maisto ir apdaro ir del ilgo kares tęsimos. Kareivių vadai, žinoma, tų rūgonių nemaloniai klauso ir laikraščiai praneša, kad 12 sausio sušaudyta 12 federalistų vien tik dėlto, kad jie pradėjo ant valdžios rūgoti už neišmokėjimą jiems prigulinčių algų. Tokios rūgones prieš vyriausybe kįla dažnai, nes iš kur ji mokės kad ir jos augsas jau senai išsibaige — ginasi tik popieriniais pinigais, kuriuos verstinai spiria savo padonuosius vartoti ir kurių kaina užrubežyje labai žemai nupuolė. Tik ar ilgai jie ginsies, ar ilgai žmones nesupras savo padėjimo — tai klausimai, kurie šiandiena paduodamais faktais dar neišrišami.

AFRIKA.

Paskutiniuoju laiku tas senai, bet mažai žinomas kraštas, pradeda daugiau ir daugiau svietui rodyties. Svarbiausi ten atsitikimai, tai indiečių tariamas judėjimas ir darbininkų streikas. Kaip vienas taip ir kitas turi savije nemažą reikšmę nežinomos šalies gyvenime. Indiečių judėjimas eina pietinėje dalyje Afrikos. Šalis priguli Anglijai, kuri norėdama tinkamiau išnaudoti šalį prisikvietė pigių indiečių-darbininkų. Bet tie patįs darbininkai įvairių priežasčių delei pradėjo nerimauti. Tas jų nerimavimas pirmiausiai apsireiškia delto, kad juos kviesdama anglų vyriausybė prižadėjo atėjus į Natalį ir savo kantraktus pabaigus laisvai šalyje apsigyventi. Tuo laiku dar nebuvo žinoma, taip vadinama azijiečių neapykanta, kuri dabar taip prasiplatino visur, kur tik valdo anglų kalbą vartojančios tautos. Ta neapykanta ir yra didžiausia priežastis indiečių bruzdėjimo. Vietiniai pramoninkai, ne azijiečiai, nutarė nusikratyti jiems jau dabar nepageidaujamo elemento — neįleisti visai naujai atkeliaujančių ir vienu ar kitu keliu išvyti tuos, kurie ten apsigyvenę. Kai-kurie gi jų vedėjai net giriasi, jog indiečiai būsią priimami kaipo darbininkai prie miškų kirtimo ir kitų sunkių darbų, bet neleisią jiems laisvai šalyje apsigyventi. Taigi išeina, kad jiems indiečiai tinka kaipo pigus ir darbštus darbininkai, bet netinka kaipo laisvi šalies piliečiai. Indiečiai gi, kurių jau ten didelis skaičius, reikalauja, kad jiems būtų netik laisvė duota, kaipo piliečiams apsigyventi, bet ir autonomija šalies valdyme. Už tą reikalavimą stoja ir didžioji Indija, kuri taip-pat pradeda nerimauti.

Žinioms iš Afrikos ten nuėjus didžiausia Bombay miesto svetainė prisipildė žmonėmis, vadais iš visų Indijos šalių, kad išreikšti užjautimą savo viengenčiams, Afrikoje gyvenantiems. Visų kalbėtojų tėmos buvo nukreiptos prieš anglų žiaurius pasielgimus su ten gyvenančiais indiečiais ir tartasi, kaip reikia iš to viso išsisukti. Iš viso padėjimo aiškiai matyti, kad anglai tikro sukilimo bijosi. Nes ir ką jų saujalę kad ir gerai išlavintų kareivių galėtų padaryti tūkstančiams nors ir be tvarkos kariautojų už laisvę. Kaip praneša geresnieji laikraščiai, vyriausybė žadanti išpildyti kai-kuriuos indiečių reikalavimus, nes ji pati mato, kad gali prisieiti negeriausiai. Ir netik ji bijo autonomijos, bet ir to, kad nors jie azijiečių ir neapkenčia vienok be jų apsieiti negali. Juos iš ten išvarius žlugtų vietinė pramonija — truktų darbininkų. Per mažai ten esama dar baltųjų, o tengimiai nelabai darbo mėgsta dirbti. Vyriausybė tikrai randasi kėbliame padėjime.

Antroj Afrikos dalyje siaučia milžiniškas streikas darbininkų ant geležinkelio dirbančių. Nors valdžia stengiasi juos užlaikyti ramiai, bet dažnai girdžiami susirėmimai ginkluotų policistų ir streikininkų, kurie ardo geležinkelius, dinamituoja sandėlius ir t. t. Vienok streikierių upas einąs geryn ir valdžia mažiau ten turinti kišties į jų reikalus. Kaip ten nebūtų, bet pats žodis visuotinas streikas, daug reiškia šalies gyvenime, o ypatingai tokioje šalyje, kaip Afrika.

GALICIJA.

Austrijos rytų krašte, vadinamam Galicija, gyvena lenkai su ukrainais, bet visa valdžia lig šiol buvo lenkų rankose, nors ukrainų yra net daugiaus, kaip pusė visų Galicijos gyventojų. Ukrainai vedė ilgą kovą su lenkais ir dabar Austrijos valdžia suprato pagalios, kad ukrainams reikia suteikt lygias teises. Todėl šiomis dienomis Austrijos ciesorius pasišaukęs ukrainų atstovus ilgai kalbėjosi su jais apie jų reikalus ir prižadėjo juos užganėdinti. Lenkai, matydami, kad nenuveiksią ukrainiečių, sutiko pagalios užleist jiems pusę vietų Galicijos seime ir pusę atstovų krašto valdyboje. Ukrainams begalo daug padeda politiškuose ir tautiškuose reikaluose jė arcivyskupas Šeptickis, kurio rupesniu liko įsteigta ukrainams daug apšvietos ir visuomenės įstaigų. Dabar liko atidarytas tautiškas muzėjus, kuriame telpa 14,859 dalykai, prigulintįs prie ukrainų dailės, pramonės, mokslo. Muzėjus užima 21 kambarį. Muzėjo rumus nupirko ir padovanojo savo tautai arcivyskupas Šeptickis.

"Rygos Garsas".

ŽEMĖS DREBĖJIMAS JAPONIJOJ.

Japonija tai daugeliu žvilgsnių labai indomi šalis. Ji susideda iš daugybės salų išblaškytų po Ramųjį vandenyną į rytus nuo Siberijos. Ant tųjų salų randasi daug veiklių ir užgesusių vulkanų (ugniakalnių) Vulkanų gi šalyje, kaip žinome, dažnai atsitinka žemės drebėjimai. Vienas iš tokių drebėjimų pridirbo daug bledies Sakuro ir kitų salų gyventojams, išardydamas keletą miestelių, užpildamas pelenais ir naikindamas žmones ir gyvolius. Pirmiausiai ant salos Sakura atsiverė vulkanas, greitai pajusta žemės drebėjimas ant kaimynių salų. Drebėjimai nors ir lengvus, bet manoma, jog pridirbę daug bledies, kuri tebėra dar nežinoma nes telegrafo vieloms sutrukinėjus, jokių tikrų žinių iš ten negaunama. Gyventojai baisiame persigandime bėga ant ramesniųjų salų. Daugybės karės laivų tik ir užsiėmę žmonių perkėlimu. Nuo pabėgelių nieko negalima dažinoti, nes visi apimti didžiausios baimės ir persigandimo, nedaug ką gali pasakyti.

Ant salos Sakuri buvo skaitoma lig 15,000 gyventojų, manoma, jog didelė jų dalis bus pražuvusi.

Drebėjimas žemės apsireiškė ir kitame Ramiojo vandenyno krašte, Pietų Amerikoj, Calloa uoste, Peruose. Nuostolių nepadaryta. Drebėjimas tęsėsi 52 sekundi.

RUSIJA.

Praėjusių svenčių laike, Peterburge buvo susirinkimas visos Rusijos mokintojų. Suvažiavo virš šešių tūkstančių mokintojų. Švietimo ministeris, nors susirinkimą ir leido, vienok pasiuntė vietinėms valdžioms aplinkraščius, raginančius kiek galint atkalbinėti mokintojus, ypatingai žemesniųjų mokyklų, nuo važiavimo susirinkiman. Neveizint ant to, susirinkiman priplūdo delegatų iš visų Rusijos kraštų.

Susirinkime daug kalbėtasi, daug tartasi ir daug indomių užrubežinėms šalėms nežinomų dalykų išvilkta į aikštę. Visų buvo nukreipta doma į Rusijos pakraščių mokintojų skundus, iš kurių pasirodė, jog mokslas ten, ypatingai pradinėse mokyklose, nepasiekia savo tikslą apšvietime, bet yra kaipo įrankis gyventojų rusinimo. Tą aiškiai išdestė mažosios Rusijos delegatai. Jie išaiškino, kad pas juos mokyklų padėjimas tikrai blogame padėjime. Viso blogo priežasčia yra tas, kad mokyklose yra priverstina didrusių kalba, kurios mažrusiai nesupranta. Vaikai nenoria eiti mokyklon ir visaip nuo to atsisakynėja. Daugumas mokinių trumpu aiku užmiršta, ką išmoksta svetimoje jiems kalboje. Pasekmė to viso yra ta, kad didrusiai gyvenantieji Mažrusijoj yra geriau apsišvietę negu vietiniai gyventojai.

Jeigu taip daroma su mažrusais, kurie dang turi bendrų rišių su pačiais rusais, ką galima manyti apie kitas tautas, kurios jokios giminystes neturi. Taigi visi mokintojai ir nutarė reikalauti, kad prigimtoji kalba būtų mokinama visuose pradinėse mokyklose, mažiausia per pirmuosius tris metus. Nes visiems aiškus dalykas, kad sistema, kurią Rusijai suteikė Pobiedonoscevas, Stolypynas ir dabartinis švietimo ministeris, Kasso, veda užimtų šalių gyventojus ne prie šviesos, bet visai prie kitokių tikslų. Mums lietuviams tas ne naujiena, bet kitos tautos, kurių apšvietimo cenzas daug augštesnis, ir kurių mokyklos ne slaptiems tikslams tarnauja ant to viso [illegible] ri su kokiu tai nusistebėjimu.

Photo copyright, 1914, by American Press Association.

Meksikos revoliucijonieriai legalėdami surinkti jiems reikalingų pinigų užsirūstinę uždegė ke esino šutinius rytinėje Meksikos dalyje. Paveikalas rodo, kaip turtas tūkstančių dolerių verties eina su dumais.

Lekcija ir Evangelija

ANTROJI NEDĖLIA PO TRIJŲ KARALIŲ.

Lekcija. —Rym. XII, 6 — 16. — Turėdami tuleriopas dovanas pagal malonės, kuri mums yra duota; arba pranašavimą, pagal tikėjimo saikos; arba tarnavimą tarnavime; arba kas mokina — mokynime; arba kas draudžia — draudime; kas duoda — prastybėje; kas turi vyresnybę — rupestingume; kas daro gailestybę — su linksmybe. Meilė be veidmainystės; neapkęsdami pikto, glausdamiesi prie gero; broliška meilė viens kitą mylėdami: garbėje viens kitą pranokdami; rupestyje netingus. Dvasioje karšti, Viešpačiui tarnauti; viltyje linksmi; varguose kantrus; maldose neperstojanti; šventųjų reikalus šelpianti; svečius mielai priimanti. Garbinkite tuos, ką jus persekioja; garbinkite, o nenorėkite keikti. Linksminkitės su linksminančiais, verkite su verkiančiais. Tarp savęs vienodai manydami — ne augštai išsikeldami, bet nusižeminantiems sutikdami.

Evangelija. — Jon. II, 1 — 11. — Anuomet buvo vestuvės Galilėjos Kanoje. Ir buvo ten Jezaus motina. Buvo taipo-gi pakviestas ir Jezus ir jo mokiniai į vestuves. O kad neteko vyno, tarė Jezaus motina jam: vyno neturi. Ir tarė jai Jezus kas man ir tau, moteriškė? Dar neatėjo mano valanda. Tarė jo motina tarnams: ką tik jums sakys darykite. Ir buvo tenai šeši indai iš akmens padaryti pagal žydų apčystijimo, kuriuosna tilpo du arba trįs viedrai. Tarė jiems Jezus: pripildykite indus vandenim. Ir pripylė anuos sklidinus. Ir tarė jiems Jezus: semkite dabar ir nuneškite vestuvių užveiždėtojui. Ir nunešė. O kad vestuvių užveizdėtojas paragavo vandenį, kuris stojose vynų, o nežinojo iš kur būtų, bet tarnai žinojo, kurie sėmė vandenį, pavadino užveizdėtojas vestuvių jaunikaitį ir tarė jam: kiekvienas žmogus pirmiau padeda gerą vyną, o kad atsigeria, tada ta, kurs yra lėtesnis. O tu gerą vyną užlaikei ikišioliai: Tą pradžių stebuklą padarė Jezus Galilėjos Kanoje ir parodė savo garbę, ir įtikėjo į jį jo mokiniai.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

DAR APIE A. A. KARDINOLĄ RAMPOLLĄ.

Viltis rašo:

Kardinolo Marijanos Rampolles del Tindaro mirtis naktį iš 16 į 17 gruodžio sukėlė subruzdimą nevien Ryme ir Bažnyčios sferose, bet drauge ir visame kultūringame pasaulyje. Nieko stebėtino, nes nabaštininkas yra buvęs daugiau kaip žymus tik katalikų Bažnyčios asmuo: jis yra buvęs vienas iš retai amžių bėgyje pasirodančių žmonijos vadų. Jo gyvenimas daugiau, kaip vien keliolika metų Bažnyčios istorijos: tai visuotinos kultūringos žmonijos istorijos žiupsnelis. Nes kas rašo apie popiežių Leoną XIII, tas turi rašyti ir apie jo 16 metų laiktarpio sekretorių kardinolą Rampollą; kas augština Leoną XIII, turi drauge augštinti ir Rampollą; kas piešia Leono XIII nuopelnus, tas piešia ir Rampollos darbus. Leonas XIII ypatingai pakėlė Bažnyčios intaką ir jėgą. Jis praplatino misijų srytį. Jis sutvarkė ir sustiprino Bažnyčios organiziciją Anglijoje, Indijoje ir Australijoje, Afrikoje ir Amerikoje. Jis užkirto kelią taip vadinamo "kultūrkamfo" įstatymdavystei, užmaniusiai katalikus pasmaugti. Jis tai šen, tai ten priešius Bažnyčios ir valstijos santykius padarė draugiškais. Jis kilmiu žvilgsniu aptarinėdamas naujos gadynės kultūros problemas savo encyklikų eilėje žymiai pakėlė moralę Bažnyčios reikšmę dargi pašaliečių tarpe. Jis pabrėždamas reikalingumą socijalio demokratizmo ir taikinimosi prie naujų valstijos formų, pav. Prancūzijoje prie respublikos, tuomi padėkė Bažnyčią naujos gadynės akyse. Jis skatindamas sveiką liaudies ir darbininkų judėjimą pašaukė darban tokius veikėjus socijalėje dirvoje kaip Lueger'is Austrijoje, grapas de Mun'as Francūzijoje, Toniolo Italijoje, Becurtius Šveicarijoje, Zepeda Ispanijoje. Ir visuose tuose Leono XIII žygiuose jo sekretorius kardinolas Rampolla buvo visuomet jo tiesioji ranka, ne vien paklausus pagelbininkas, bet ir geriausias patarėjas. Būdamas puikus diplomatas, Rampolla drauge buvo ir prakilnaus būdo žmogus, šale gilios žinijos buvo dievotas, kaip nesudarkytas kūdikis. Augštumon iškilo tik ačiū savo dorinėms ir dvasinėms vertybėms. Būdamas popiežiaus pasiuntiniu Madride, Rampolla turėjo progą parodyti savo, kaipo diplomato, gabumus kilusiame ginče Ispanijos su Vokietija delei Karolinų salų, kaip, žinoma, užsibaigusio nusprendimu popiežiaus Leono XIII. 13 kovo 1887 metų Rampolla tapo pakeltas kardinolu ir tuose pačiuose metuose vieton mirusio kard. Jakobini'o pakviestas popiežiaus ir visos Bažnyčios sekretoriumi. Tai būdamas juomi per 16 metų ligi Leono XIII mirčiai Rampolla daug ir žymiai pasidarbavo taip Bažnyčios istorijos, taip tarptautinės politikos srityje. Besekretoriaujant Rampollai teko ypač daug atlikti įvairių diplomatijos darbų. Tečiau jo diplomatija nebuvo kokia intrigų virtinė. Jo asmenyje daugiau apsireikšdavo tiesmukas kunigas, kaip gudriai-veidmainus politikas.

Paėmus Rampollai ant pečių sunkią sekretorystės naštą, europėjiškės diplomatijos priekyje stovėjo Rymo klausimas, arba kitaip, klausimas apie Bažnyčios valstiją. Kaip Leonas, taip ir Rampolla buvo įsitikrinusiu, kad visą laisvę Bažnyčiai tegali gvarantuoti tik teritorijinis popiežiaus savistovumas.

Todel viena iš svarbiausių Rampollos pastangų buvo atgavimas bent mažos dalies bažnytinės valstijos. Tuomet popiežius dar vis tikėjosi, kad bažnytinės valstijos atgavime jį paremsią Europos valstijos. Bismarkas išpradžių rodėsi linkęs tą reikalą paremti, bet jį kaskart atidėliojo vis tolyn. Vokietijos ir Austrijos užviltas Rampolla kreipėsi į draugiškesnes valstijas: Pranciją ir Rusiją.

Delei šio žygio viešuma apšaukė vokiečių priešu, o prancūzų draugu, nors Prancijoje įsigalėjus radikalizmui neką buvo galima daug prisidraugauti. Netrukus ir pats Rampolla išvydo visą veltumą jo pastangų kovoje už svietišką popiežiaus valdžią. Ir ši kova įnešė tragizmo ir jo paties gyvenyman: del jos ir įvyko anasis nelemtas Austrijos veto prieš Rampollos kandidatūrą į popiežius.

Mirus Leonui XIII 1903 m., Rampolla buvo rimtai pastatytas kandidatu į popiežius. Tame tarpe Austrijos ciesorius Pranciškus Juozapas per Krokuvos vyskupą kardinolą Puzyną formaliai pranešė Šventajai Kolegijai, kad jis nenorįs matyt pakeltu į popiežius karlinolą Rampollą. (Tojo protesto tekstą paskelbė kardinolas Mathieu, žiūr. Revue de Deux Mondes 15 mars 1904).

Šis protestas buvo ištartas pasiremiant iš senovės paeinančia katalikiškųjų valstijų teise tarti savo išskiriamąjį "veto" per rinkimus į popiežių (jus exclusivae). Šį kart tasai ištartasai veto reiškė tik svietiškės valdžios įsikišimą į grynai bažnytinę srytį, todel kolegijos dekanas atsake, kad tas pranešimas nepriimtinas ir su juo nesiskaitysią. Rampolla irgi energingai protestavo, tik ne prieš ant jo asmens, bet ant Bažnyčios laisvės pasikėsinimą. Protestavo ir kiti kardinolai ir kilo reakcija Rampollos naudon. Sekančiame balsavime jis gavo net vieną balsą viršaus kaip pirmiau. Tečiau balsų didžiuma tapo išrinktas karlinolas Sarto.

Nepalikus Rampollai išrinktų į popiežius, nestigo žmonių, norėjusių sukurstyti Rampollą prieš naująjį popiežių ir jo sekretorių ir tuomi iššaukti Bažnyčioje dvi priešingi srovi. Tečiau į tai Rampolla atsakydavo visuomet tik tylėjimu ir jo nusižeminimas neperaikeitė ir prie naujojo popiežiaus. Naujasis gi popiežius gerbdamas Rampollos gabumus, kitus reikalui išleisti koki parėdymą, nekartą klausė savęs, ką tame reikale manytų Rampolla. Po rinkimų Rampolla, prasišalinęs vienumon, įsigilino į moksliškus darbus.

Kardinolas Rampollą yra parašęs įvairius veikalus iš istorijos ir archaiologijos sryties, studiją apie šv. Petro primatą, disertaciją apie Makabejų karštą ir puikų veikalą apie šv. Melaniją.

Paskui garbingos atminties šį met mirusius kardinolus Vives y Tuto ir Oreglia nukeliavo sielos ramybėn aštuntąją dešimtį metų pradėdamas. Lietuviams kardinolas Rampolla malonu prisiminti dar ir delei to, kad nabašninkas suprato lietuvių tautos atgimimo reikalus ir užjauzdavo lietuviams bažnytiniuose reikaluose.

"Viltis"

New Haven, Conn.

Sausio 4 d. Švento Kazimiero bažnyčioje buvo 40 valandų atlaidai. Per visas dienas žmonių buvo pilna bažnyčia. Pamokslininkų parinkti žodeliai, gražiai aprėdyti altoriai, choro jausmingas giedojimas — visa tai kėlė širdis, žavėjo sielas ir tarsi sakyte sakė: Laimė yra tau pas Dievą, Jis davėjas jos."

Pagelbon buvo atvykę kunigai: Žebris, Ambotas, Židanavičius, Šeštokas, Mosurkevičius ir Karkauskas. **Katalikas.**

Kandidatais Žemaičių vyskupu, kaip rašo "K. L." (277 No.) sužinojęs tai "iš tikrų šaltinių", esą: kun. pralotas J. Maculevičius, Žemaičių seminarijos rektorius, kun. Aleksandras Dambrauskas, "Draugijos" redaktorius ir kun. prof. Karevičius; šis paskutinis turįs daugiausia šansų tapti Žemaičių vyskupų. Kun. Pranaitis gi visai nebuvęs statomas kandidatų.

"Viltis".

Žemaičių vyskupijoje, nepatvirtinus vyriausybei valdytojum kun. Borovskio, nebeskiriami nei nebemainomi vietomis jokie kunigai.

"Viltis"

Mirė a. a. vyskupas Steponas Denisevičius, buvusis Magilevo arkivyskupijos ir Minsko vysk. administrator., vyskupas in Partibus infidelium, Apaštalų sosto protonotarijus ir Magilevo konsistorijos prelatas. Kitkart a. a. vyskupas Denisevičius buvęs Smolensko klebonu, čia tat ir gyvenęs pastaraisiais laikais. Palaidotas būsiąs Smolenske šeštadienį, gruodžio 7 (20) dieną.

"Viltis"

Vilnius. Vidaus dalykų ministerija pareikalavusi, kad Vilniaus šv. Jono bažnyčios klebonas ir diekanas kun. Černiauskas butu prašalintas iš Vilniaus ir Vilniaus pavieto.

"Vienybė".

Utica, N. Y. Lietuvių Šv. Jurgio parapijoj reikalingas lietuvis R.-K. kunigas. Jeigu kuris malonėtų pas mus važiuoti prašom atsišaukti šiuo adresu:

M. Krauciavičius,
220 Lincoln ave., Utica, N. Y.

Išvogė šv. Onos relikvijas.

New Haven, Conn. Iš francūzų Šv. Liudviko bažnyčios pavogtas grabelis su šv. Onos piršto kauleliu. Ta relikvija, katalikams labai brangi, prigulėjo bažnyčiai jau nuo 13 m. Buvo gauta iš Rymo. Grabelis turėjo popiežiaus Leono XIII žymę.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

DRAUGIJOS.

Cambridge, Mass. Gruodžio 28 d. po iškilmingų pamaldų su klierikų patarnavimu buvo po bažnytinėje svetainėje Šv. Stepono draugijos susirinkimas. Kalbėjo H. J. V.— apie katališkas draugijas. Įsirašė 7 nauji nariai.

Kibbuta.

Norwood, Mass.

Gruodžio 28, 1913, S. L. R. K. A. vietinė kuopa parengė prakalbas. Kalbėtojai buvo p. J. Jarusevičia, iš Walpole, Mass., kl-kai: F. J. Juškaitis iš Šv. Jono Seminarijos, Brighton, Mass. ir H. J. Vaičiūnas iš Niagara Seminarijos, N. Y. Tarpais prakalbų vietinis Šv. Cecilijos choras sudainavo keletą dainelių.

Pirmiausiai p. J. Kūras, pirmininkas vietinės S. L. R. K. A. kuopos trumpai apibriežė tikslą šio vakaro ir perstatė Šv. Cecilijos chorą, kurs uždainavo Lietuvos gimną "Lietuva Tėvynė mūsų ir t.t." Potam kalbėjo p. J. Jarusevičius, organiz. S.L.R.-K.A. Mass. valstijoje. Jis aiškiai išpasakojo S. L. R. K. A., organizacijos, istoriją,ir dabartinį padėjimą. Baigdamas ragino rašyties visus, kurie da nepriguli į tą organizaciją. Jam pabaigus kalbą vietinis choras dainavo tautos dainelę. Toliaus kalbėjo kl. F. J. Juškaitis apie draugijinį žmogaus gyvenimą, apie žmogų kaipo protaujantį gyvūną: ir apie apšvietą. Po jo kalbai trečiu kartu dainavo šv. Cecilijos choras ir tuojau po dainelei kalbėjo kl. H. J. Vaičiūnas. Jis savo kalboje gvildena katalikų priedermes visuomenės gyvenime? Paskiausiai vietinis choras dainavo "Onytę". Tuo vakaras ir užsibaigė. Naujų narių prie S. L. R. K. A. prisirašė apie 6.

Šiuo vakaru visi, buvo patenkinti. Žmonių buvo prisirinkę beveik pilna svetainė.

Ten Buvęs.

Hartford, Conn.

Šitam mieste yra parapija, kunigas ir kelios draugijos ypatingai paminėt verta, kaipo visu draugijų motina — Šv. Jono Evangelisto draugija, suorganizuota 6 rugsėjo 1898 m. tik iš 14 draugų; šiandieną gi, ačiū Dievui, turinti 278 draugus. Yra viltis, kad greit susilauks 300 draugų. Pinigų turi apie 4000 dolerių. Draugija turi savo lotus ant kapinių laidoti savo draugams, arba kam nors iš jų šeimynų be jokio primokėjimo. Dabar ieško, kad kur savo svetainę nusipirkt, arba pasistatyt.

Šv. Jono Evangelisto
Komitetas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

Baltimore, Md.

3 d. sausio lietuvių mėgėjų būrelis parengė teatrą naudai vieno moksleivio. Vaidino "Byla del linų markos". Žmonių susirinko maža, nes orai labai bjaurus buvo: lijo. Artistai-mėgėjai atliko savo roles gan gerai. Vakaras užsibaigė deklamacijomis.

Antrą dien Kalėdų sukako lygiai 20 metų kunigavimo ir klebonavimo mūsų gerbiamo klebono kun. J. Lietuvniko. Kiek mums žinoma, labai retai pasitaiko kokiams nors kunigui išbūti klebonu vienoj parapijoj tokiuos ilgus metus.

Kun. Lietuvnikui per tiek metų teko patirti daug karčių valandėlių. Kas žino Amerikos lietuvių istoriją, tam lengva suprasti, kokiame padėjime yra Amerikos lietuviai kunigai-klebonai; o ypač Baltimorėj, nes čia yra lopšys dabartinių ereziju. Kiek anksčiaus čia atvyko J. Šliupas ėmė ardyti ramų tuo laikų katalikų gyvenimą. Taigi jaunam klebonui reikėjo susitikti su daug priešingumų. Lai Augščiausias pailgina jo metelius.

Viena moteriškė (lietuvė) atkase savo mirusio prieš 10 metų vyro kūną, kad palaidojus kiton vieton. Rado suakmenėjusį. Suakmenėjęs kūnas svėrė 700 svarų. Gyvas būdamas svėrė tik 100 sv. Vienas muzėjus duoda tai moteriškei už tą kūną 2,000 dolerių, bet moteriškė nežada parduoti.

3 dieną sausio nusišovė savo bute jauna moteriškė, lietuvė. Tikra priežastis nežinoma. Sako, kad vėlionė bijojus operacijos, bet kiti mano, jog kita priežastis buvusi. Velionė, jauna atkeliavo į Ameriką, ir pateko pas laisvus žmones būti; ten prarado tikėjimą. Apsivedė su tokių pat pažiūrų vyru. Nenuostabu, kad žmonėms nustojusiems tikėjimo gyvenimas pasidaro be tikslo.

A. Ramutis.

Steubenville, Ohio.

Dar kaip "Draugas" gyvuoja, tai rodos nei karto nepasirodė jame nei jokios žinutės iš šio miesto. Turbūt del to, kad ligšiol daugiausiai švietė mums čia "Saulė". Su "Draugu" mažai kas draugavo. Bet matyt, kad ir čionykščiam lietuviam nusibodo vieniem be "Draugo"; nes užstojus Naujiems Metams net devyni pasiėmė jį už savo prietelį. Ir tikrai nesigailės tą padarę, nes geriausiu lietuvio kataliko draugu yra "Draugas".

Lietuvių čia gyvena apie 30 šeimynų. Aštuonios turi nuosavius namus. Visi gražiai gyvena. Išpažinties išklausyti pribuva čia kun. Adomas Šimkevičius iš North Side, Pittsburg, Pa.

Darbai pas mus dabar eina silpnai. **Mykolas.**

Castle Shannon, Pa.

Šiame miestelyje, kuris yra netoli Pittsburg'o, yra net 60 apsigyvenusių šeimynų lietuvių. Kai darbai gerai eina, tai žmones čia pasidaro gerą pragyvenimą. Dirba anglių kasyklose. Šiuom tarpu darbai apstoja. Dirbam tik pusę laiko.

Dvasiškuose reikaluose didelio vargo neturime. Išpažinčia aprūpina mus kun. J. Misius, dabartinis Ellsworth'o klebonas. Norėdami kai-kurie tankiau prieiti išpažinties ir išgirsti lietuviškų pamokslų nuvažiuoja į Pittsburg'ą į šv. Kazimiero bažnyčia.

Juozapas.

Thomas, W. Va.

Kokie trįs mėnesiai atgal pasirodė "Drauge" labai mums indomi žinutė — kal gerb. kun. V. Bukaveckas žada apimti vietinę šv. Tamo parapiją. Čionykščiai lietuviai visi pradžiugo išgirdę, kad neužilgo gaus vel savo prigimtos kalbos dvasišką vadovą. Visi buvo persitikrinę, kad jo sulauks prieš Kalėdas, bet Kalėdos atėjo ir praėjo, o ketinančio apimti šią parapiją kunigelio kaip nėra taip nėra. Kalėdos, užtat, tapo praleistos šiemet be tikro linksmumo. **Thomasietis.**

Dayton, Ohio.

Lietuvių šiame miestę yra nemažas burelis — su viršum šimtas šeimynų. Nemaža turi ir savo namus. Yra gerai pasiturinčių ir neblogai uždirbančių. Turime nusipirkę lotus del bažnyčios, klebonijos, mokyklos ir Seserų Namo. Bažnyčia jau pradėta statyti. Viskas būtų gerai, kad gautume neužilgo uolų, pasišventusį kunigą, bet sunku jį gauti.

Darbai čia šiuo laiku eina visai menkai. **U.**

Bridgeport, Conn. Čia susiorganizavo graži kapelija, vadovaujant B. Vasiliauskui.

Darbai pas mus eina silpnai.

B. V.

Nekuris A. Badaukis mums praneša, kad Montello miesto gyventojas B. (lietuvis), kaltintas už iššaginimą 5 metų mergaitės, teisėjo buvo pripažintas nekaltu.

Athol, Mass. 27 d. gruodžio jauni blaivininkai turėjo nepaprastą pasilinksminimą, kurį jiems surengė vietinis klebonas. Buvo parengta eglaitė su įvairiais žaislais. Vaikai žaidė aguonėlę, žvirblelį ir dainavo "Sėjau rūtą", "Lai gyvuoja Lietuva" ir k. dainas. Buvo ir deklemacijų. Žmonių mažai tesusirinko.

Prie progos reikia paminėti, kad gerb. vietinis klebonas mokina vaikus lietuviškai skaityti ir rašyti. Lekcijos esti ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

Dalivavusi.

LIETUVOJE.

DRAUGIJOS.

ŠIAULIŲ APSKR. ŪKIO BŪRELIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS.

Gruodžio 1 d. buvo Šiaulių žemės tvarkomosios komisijos metinis susirinkimas, kurian buvo sukviesti ūkio būrelių atstovai. Posėdį atidarė komisijos pirmininkas p. fon Bok, ministerio Stolypyno žentas.

Pirmiausia buvo svarstomi visokie ūkio būrelių sumanymai ir klausimas, kaip išgauti pašalpos iš žemės dirbimo departamento, nes dalyvaujantis susirinkime Kauno gubernijos agronomas Protopopovas paaiškino susirinkusiems, jog 1914 metams departamentas paskyręs gana daug pinigų ūkio būreliams sušelpti, sėkloms, veisliniams gyvuliams ir paukščiams pirkties, žemės dirbimo ir sodininkavimo įrankiams ir mašinoms įsigyti, ekskursijoms, apskaitoms, o taippat algoms ūkio būrelių sekretoriui (400 r.), jeigu būreliai sutinka duoti jam nuo savęs butą ir arklius važinėti būrelio reikalais, nes toksai sekretorius turėsiąs būt drauge ir instruktorium. Gauti pašalpos kitiems augščiaus minėtiems dalykams pirmenybę turėsią tie būreliai, kurie pasižadėsią duot nuo savęs pusę pinigų prašomajam dalykui nupirkti, nes visiems Kauno gub. būreliams paskirtosios sumos neužteksią. Kilus klausimui apie sekretorius, Užvenčio atstovas Smilgevičius, pritariant ir kitiems, paklausė, ar būreliai galės patįs pasirinkti sau atsakančių kandidatų, ar pati tvarkomoji komisija skirsianti, nes esą, jeigu komisija skirsianti žmones, nežinančius vietinių sąlygų ir kalbos, tai jie būsią netinkami ir nenaudingi. Į tai gubernijos agronomas atsakė, jog vyriausybė duosianti liuosybę patiems būreliams pasirinkti sau sekretorius ir, jeigu tik toksai sekretorius netik mokės rašyt, bet bus teoretiškai, arba nors praktiškai susipažinęs su ūkio vedimu, tai tokį, be abejo, vyriausybė užtvirtįsianti. Toliau buvo pakeltas klausimas apie žemės tvarkomosios komisijos rengiamas paskaitas arba kursus valstiečiams rusų kalba. Būrelių atstovai valstiečiai, kartu su Šiaulėnų ir Užvenčio atstovais dvarininkais (nes buvo keletas ūkio būrelių atstovų dvarininkų, bet jie tą klausimą tyloms praleido) prašė departamento atstovo, idant paskaitos kursai valstiečiams būtų laikomi lietuvių, ne rusų kalba, nes didesnė pusė Šiaulių ap. valstiečių visiškai nesupranta rusų kalbos, ir per tai negalį jomis naudoties, o katrie ir moką kalbėti ir skaityti rusiškai, tai vis delto iš paskaitų taip pat mažai turį naudos, nes daugelio žodžių ir techniškų išsireiškimų nesuprazdami, negalį paskaitos turinio sumegzti krūvon. Iš vertimo taip-pat ėsą mažai naudos, nes verčiant prelegento kalbą ne specijalistui, išeina nė šis nė tas; nors atsirastų ir geriausias vertėjas, vis delto klausytojų jisai nepatenkintų, nes tokios paskaitos labai ilgai užsitęstų, o per tat pavargtų prelegentas, o da labiau klausytojai; ant galo būtų tai brangaus laiko gaišinimas. Del tos tik priežasties keletas Šiaulių aps. būrelių griežtai nuo siūlomųjų paskaitų ir atsisakė. Tą klausimą departamento atstovas taip išrišo: girdi, tą būrelių atstovų užmetimą ir teisingąjį jų reikalavimą jis užjaučiąs, ir tas klausimas jam pačiam ant širdies gulįs, bet tuo tarpu, nesant Kauno žemės tv. komisijoj specijalistų gerų kalbėtojų, mokančių lietuviškai, ir nebegalima kolkas tų teisingų valstiečių reikalavimų išpildyti. Tuo paaiškinimu nepasitenkino tečiau Užvenčio atstovas ir paklausė, ar žemės tvar. kom. sutiktų, ir ar departamentas užmokėtų už paskaitas tokiems prelegentams, kuriuos nurodytų arba pakviestų patįs valstiečiai, kaip antai p. V. Totoraitį ir kitus agronomus, mokančius lietuviškai; į tai atsakė depart. atstovas tvirtinančiai. Paskiau perstatė būrelių atstovams naujai paskirtą Šiaulių ir Telšių aps. sodininkavimo instruktorių p. Miliušį, lietuvį, ir patarė jo patarimais ir paskaitomis pasinaudot, t. y. reikale kreipties į Šiaulių žemės tv. komisijos agronomijos skyrių. Pranešė taippat, jog nuo Naujų Metų žemės dirbimo departamento esąs paskirtas Kauno gubernijai ir bitininkavimo instruktorius.

Po 2 valandų pertraukos Šiaulių apskrities agronomas p. Tyzengoltas pranešė susirinkusiems šių metų veikimo apyskaitą, o taip-pat papasakojo apie naujus sumanymus ateinantiems 1914 m.; čia taip-pat neapsiėjo be ginčų. Pagaliaus p. Miliušis ilgajame referate plačiai išdėstė susirinkusiems apie sodininkavimo stovį Šiaulių apskrityj, apie sodus, įvaisintus vyriausybės ir pačių valstiečių pinigais, kurių, kaip paaiškėjo, Šiaulių aps. per nepilnus dvejatą metų įvesta apie 40 su bemaž 3000 medelių obelių ir kriaušių; papasakojo taip-pat apie savo ir vyriausybės sumanymus, t. y. ateinančių 1914 metų darbus. Iš jo referato galima buvo suprasti, jog jis per tą trumpą laiką suspėjo susipažint su apygarda, vietiniais sodais ir sąlygomis, todel galima tikėties, jog varys tą darbą primyn ir geryn. P. Miliušis, kaipo specialistas-sodininkas, žinomas jau mūsų visuomenei iš savo populeriškų paskaitų Suvalkų ir Kauno gub., o taip-pat, kaipo mokytojas ir organizatorius sodininkystės prie Obelių mergaičių ūkio mokyklos. Mokėkite tik, šiauliečiai, jį išnaudoti.

"Viltis".

Kauno ukės draugija (lenkiškoji) padarė sutartį su vienu pristatytoju, kuris apsiėmė ateinančiai vasarai pristatyti dr-jos sąnariams dvarininkams iki 800 laukų darbininkų, kurie būsią daugiausiai traukiami iš Volynijos gubernijos, rusinai. Vyrai mėnesiui gaus 12 rub. pinigais, duonos savaitei 20 sv., moterįs, merginos ir vaikai mėnesiui gaus 10 rub. pinigais, duonos savaitei 18 sv., kvietinių miltų 5 sv., kvietienės košės 5 sv., lašinių 2 sv., druskos 1 sv., pieno 2 litru, burokų 30 sv. ir muilo baltiniams 4 lotus. Perniai ta pati draugija mėgino kviesti darbininkus iš Lenkijos, bet apsigaudino. Darbininkai pasirodė mažai tinkantįs prie vietinių darbų, patįs darbininkai liko neužganėdinti iš savo ponų ir skundės, kad juos apgavę. Teko matyti Joniškyje šį rudenį keletą mazurų šeimynų, susikrovusių ant kupros savo baldus ir vaikus, einančius pėsčius į Šiaulius ir keikiančius Baisogalos Komarą, kad jiems daug buvo žadėjęs, o mažai tedavęs.

"Rygos Garsas".

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

VILNIUS.

Salės Pašventimas. Penktadienį, gruodžio 6 d., vakare, po mišparų, buvo pašvęsta naujoji salė prie šv. Mikalojaus bažnyčios. Pašventinimo iškilmėn susirinko gražus būrelis vilniečių lietuvių. Pašventinus salę pirmajam šv. Mikalojaus bažnytėlės lietuviui-klebonui gerb. kun. kan. J. Kuktai, Visų Šventų klebonui, visi susirinkusieji ton smagion iškilmėn buvo pakviesti prie gerb. klebono kun. Jezukevičiaus patiektos vakarienės. Be Vilniaus lietuvių kunigų ir poros atvykusiųjų iš sodžiaus, už bendrojo stalo, pastatyto naujoje salėje, susėdo d-ras J. Basanavičius, d-rai Vileišiai, gener. Paškevičius, "Vilties" redakcijos atstovai ir kiti. Salė, nors dar visiškai neužbaigta, bet jau galima buvo joje susieiti, nes ir grindis jau padėtos (taip salėje, taip scėnoje), ir langai įstatyti, ir krosnįs įtaisytos-iškurentos. Salė bus trupučiuką gal siauresnė už "Rūtos" salę, bet užtat kiek ilgesnė ir augštesnė. Scėna, nors nedidelė, bet gerai įtaisyta. Būsiančios bent 4—5 dekoracijų permainos. Prakalbose, kurių buvo pasakyta keliolika, svečių buvo pažymėta didelė svarba tos naujos salės, kaipo kultūrinio centro, ypač mūsų liaudžiai, draugijoms; "Vilties" redakcijos atstovas, pabrėžęs energiją ir darbštumą gerbiamojo klebono kun. Jezukevičiaus, kuris be rublio, gali sakyt, pradėjęs per vieną vasarą išmūrijo tokiuos namus, linkėjo jam dar ilgai darbuoties Vilniaus lietuvių naudai; toliau "Vilties" atstovas pažymėjo, jog toji salė būsianti tokiuo pat žydiniu Vilniaus lietuvių katalikų organizacijoms, kaip šv. Mikalojaus bažnyčia buvo išviso Vilniaus lietuvybės žydiniu. Po prakalbų ir linkėjimų naujosios salės scėna buvo pirmą kartą sunaudota improvizuotam koncertui. Buvo padeklamuota eilių, padainuota solo ir choru.

"Viltis"

Nemakščiai. Mūsų apylinkėj žmonės labai nudžiugo, kad užtvirtintoji geležinkelio linija nuo Mintaujos ligi Kėdainių bus pratiesta netoli Nemakščių. Be nepakeltų tai prekybos javais ir naminiais dirbiniais.

Gal iš tos priežasties ir pasirodė Rasčinių apskr. pirkliai, atvykę net nuo Čenstakavos ir Dambravos pirkti žemės. Siūlija

mūsų ūkininkams po 500 rub. už dešimtinę. Liūdna būtų, jei mūsų lietuviai sutiktų savo žemę parduoti, o patįs keltųsi kitur iš savo krašto. Nuo pavasario jau bus pradėtas darbas prie naujo gelžkelio; yra viltis, kad ir mūsų žemaičiai gaus prie to kelio užsidirbti; nebereiktų tuomet ieškoti Prūsų ir Amerikos.

"Viltis".

Pumpėnai, Panevėžio ap. Lapkričio 29 d Pumpėnų "Blaivybės" skyrius atidarė arbatinę su pyragų ir duonos kepykla. Arbatinės namas yra gana didelis ir gražus; turi keturius nemažus kambarius ir virtuvę. Arbatinė atidaryta naujuose mūriniuose namuose arti bažnyčios. Arbatnamis savo išvaizda ir gražiomis iškabomis žymus visame miestelyje ir traukte-traukia į save praeivio akis. Arbatinė laikoma švariai ir tvarkiai, ant stalų matome laikraščių: "Viltį", "Šaltinį" ir "Vienybę", vienu žodžiu, žmonėms jon susirinkusiems ramu ir malonu gerti saldžią arbatėlę ir skaityti dorus laikraščius. Dabar Pumpėnuose netik parapijonįs, bet ir iš kitur atvykusieji turės kur, užėję, sušilti ir užkąsti.

"Viltis".

Muzikos mokykla. Juozui Naujaliui vyriausybė leido įsteigti Kaune muzikos mokyklą. Kursai trijų metų; su įstojamąją klase keturių metų. Bus mokoma bažnytinių giedojimų, grojimo vargonais, kaip vesti raštinę ir kitų vargonininkams reikalingų dalykų.

"Viltis".

Veiverių mokytojų seminarijoje nuo N. Metų steigiami mokytojų kursai, bus priimami tiktai lietuviai, baigę bent 4 klesas gimnazijos arba miesto mokyklą. Mokslas tęsis metus, bet pirmais metais kursai tęsis tikt 7 mėnesius.

Mokslas dykai, tikt reikia nuo savęs turėt gyvenimą ir valgį. Prašymai reik duoti Veiverių seminarijos inspektoriui iki 15 sausio 1914 metų. Reikia, kad susirinktu nors 15 kandidatų, jeigu tiek neprisirinks — kursų nebus. Lietuviams reik pasiskubint.

"Rygos Garsas".

Plungėje (Telšių apsk.) valsčiaus sueiga 25 lapkr. nutarė vienbalsiai panaikinti miestelyje visus traktierius, kurių buvo čion 3, o ketvirtasis Kulių miestelyje. Žydai visai to nesitikėjo, nes nei kalbos apie tatai nebudavo. Traktieriai buvo visai arti bažnyčios. Jei juos pavyks išnaikint, vyrai žada ir aludes pradėt uždarinėti.

"Rygos Garsas".

Suvalkai. Lietuvių moksleivių vietinėse ginazijose yra 25 vaikinai ir 6 mergaitės.

Žymus tarp jų tautiškas susipratimas.

"Viltis"

Ryga. Prasidėjo gyventojų sąrašas. Manoma, kad lietuvių bus apie 50 tūkstančių.

"Viltis"

Palangoje nuo seno užsiimdavo gintaro apdirbimu vietiniai žydeliai, iš kurių žymesnės dirbtuvės yra: "Gutman, Marks ir Neiman", ir "Gutman ir Kaplinski". Be to daugybė žydelių po namus dirbdavo ir gintaro sagutes, virbalus, cigarnyčias ir kitus niekniekius. Dabar ir krikščionių atsiranda, kurie pradeda iš gintaro dirbti panašius papuošalus. Didesniosios žydų dirbtuvės savo išdirbinius pardavinėdavo Turkijoje ir Kaukazo kraštuose. "Gutmano, Markso" dirbtuvėje dirba apie 30 darbininkų, ir jos apyvarta siekia 800 tūkst. rub. į metus.

Tečiaus Palangoje truksta užtektinai darbininkų ir gerų meistrų, todėl vienas iš gintarininkų Klompos persikelia Liepojun ir čion atidaro elektra varomą dirbtuvę. Tiktai gintarą tegalima gauti iš Prusų, kame Karaliaučiaus apylinkėje randas gintaro kasyklos. Gintarą, kurį išmet jura Palangos ir Argentinos pakraščiuose superka vienas pirkėjas Šalminas ir parduoda prusams, iš kurių vėl esti perkamas Palangos pirklių. Prusai kitaip savo gintaro neparduoda, kaip atsisakius musiškiams dirbtuvių savininkams nuo savojo gintaro vartojimo, kurio neužtenka ir jisai yra persmulkus.

"Rygos Garsas".

IŠ VISUR.

14000 žmogžudysčių Paryžiuje susekta padariusi akušerė žydė Jeane Simon drauge su savo kompanijonu, įvairiose Paryžiaus dalyse užlaikiusi tam tikrus namus, kuriuosna buvo priimamos neščios moters ir merginos ir paliuosuojamos nuo vaisiaus. Tam tikras sąrašas rodo, kad Simon tuo būdu nugalabijusi viršaus 14,000 žmogaus gyvasčių. Tai baisus gyvenimo paveikslas šalyje, kur visokios priemonės vartojama, kad sumažinti gimimų skaičių ir suardyti šeimynos židinį.

"Viltis".

Daktarų streiką gresia padaryti Francūzijos gydytojai, jei į ligonines nebūsią sugrąžinta išvytosios katalikiškosios sesers. Gydytojai ligoninėje Touluose jau nori tą streiką pradėti. Tą žingsnį gydytojai ketina padaryti delei blogo dalykų stovio ligoninėse nuo to laiko, kaip buvo išvytos ligonių prižiūrėtojos ordenų sesers.

"Viltis".

New Yorko gyvenimas. Garsus keliauninkas Bernovas paduoda šiokią statistiką New Yorko gyvenimo: Kiekvieną sekundą atvažiuoja 4 nauji keleiviai, kas 52 sekundos ateina pasažierinis traukinys, kas 6 minutės gimsta kudikis, kas 13 minučių esti vestuves, kas 42 minutes atsidaro nauja pramonijos įstaiga, kas 48 min. išeina iš uosto laivas, kas 51 min. baigiama statyti nauji namai. Kasdien čion apsigyvena 350 naujų miestiečių; 21341 traukinys kasdien ateina į New Yorką ir išeina atveždami ir išveždami kasdien 493,183 keliauninkus. Kas vakaras išgeriama ir suvalgoma New Yorko viešbučiuose ir restoranuose už 2½ milijonų rublių. Čion daugiau italų nei kaip Ryme. Vokiečių 2 kart daugiau nei kaip Bremene. Ant kiekvienos keturkampės mylios gyvena 96,000 žmonių. Kasmet suvalgoma vienų kiaušinių 90,000,000, kasdien suvartojama 11,000,000 deželių degtukų. Ateiviai kasdien atveža 88,000 rub. Vandentraukis New Yorko kainuoja 300 milijonų rublių ir duoda kasdien 3 milijonus viedrų vandens.

"Vienybė".

KAIP OLANDAI GERINA SAVO ŠALĮ.

Olandai priguli prie tokių žmonių, kurie ne vien gražiai kalbėti, bet ir dirbti moka. Visa beveik Olandija tai nuo marių užkariautas kraštas. Kai-kurios tos šalies vietos guli daug žemiau, neg marių paviršius, taigi jei tie darbštųs žmonės neturėtų supilę tų aplieta vandeniu, o dabar paversta derlingais laukais. Bet pats ūkininkavimo būdas, prieš dešimtį metų buvo vedamas senoviškai. Reikia tiesą pasakyti, jog kaip ir kitų darbščių šalių žmonės, olandai dideli konservatyvai; vienok matydami, kad jų kaimynai — vokiečiai, danai, belgai — ačiū mokslo išradimams, kįla kaskart augštyn, jie įsteigė visą sistemą žemdirbystės mokyklų. Tos mokyklos šiandieną stovi ligioj vietoje su tokiomis pat kitų šalių mokyklomis. Sekdami vokiečių paveikslą, jie įsteigė žemdirbystės kolegiją Wageningene, keletą vidutiniųjų mokyklų ir daugybę pradinių ir vidutiniųjų mokyklų, kuriose mokinami ūkininkai vien tik žiemos laiku, kada darbai ant laukų pasibaigę. Visas šios dienos pasisekimas ūkininkavime paeina tik ačiū toms žiemos mokykloms. Jos yra skiriamos kaip vyrams taip ir moterims visokio amžiaus. Vietiniai gyventojai atsineša į jas su dideliu užsitikėjimu. Įvairus pramoninkai, pirkliai, ir iš sakyklų kunigai ragina žmones tas mokyklas lankyti. Taigi ir lanko jas tūkstančiai lankytojų, kurie vėliaus pasklysta po visą šalį ir gerindami žemdirbystę — didina visos šalies turtą.

Didesne šalies dalis, kaip augščiau minėjau, tai žmonių pačių nuo jures atkariauta. Praėjusį rudeni į šalies šeimą įneštas klausimas iškėlovinti, taip vadinamas Pietines Mares, kurios nors ir didelį žemės plotą užima, bet visai negilios. Nors dar nieko tikro apie tą darbą negirdėtis, bet galime spėti, žinodami gyventojų darbštumas, kad jie tą išpildys. Tas žinoma pridės jiems didelį lirbamosios žemės plotą. Laimingi žmones, kurie gali ne su žmonėmis, bet su gamta kariauti.

M—a.

CHICAGOJE.

Ch. L. Dr. Sąjungos II Seimas. Šiuomi paskelbiama visiems Chicagos Lietuvių draugijų atstovams, išrinktiems dalyvauti Chicagos Lietuvių Draugijų Sąjungos Antrame Seime, jog Seimo sesijos prasidės 10 d. ryto nedėlioj sausio 18 d. 1914 m. "Aušros" svetainėj prie 3149 S. Halsted st.

Praeitų metų atstovai, kurių draugijos kokių nors aplinkybių delei nesuspėjo išsirinkti naujų atstovų — taip-gi atvyks Seiman.

Draugijų, kurių neišrinkta atstovai, jų valdybų viršininkai meldžiama atvykti Seiman.

Šitame Seime bus renkama nauji 1914 metams viršininkai, svarstoma šie svarbųs dalykai: 1) įgijimas savos svetainės, 2) įsteigimas darbo ir informacijų biuro, 3) immigrantų ir bedarbių reikalai, 4) įsteigimas tautos fondo ir daugybė kitų.

Už Gen. Rašt.

Pranas Butkus,
Vice-Pirmininkas.

Sausio 8 d. buvo susirinkimas 21 kuopos Liet. Rymo-Katalikų pilnųjų blaivininkų sąjungos. Susirinkimas buvo Šv. Kryžiaus bažnytinėje svetainėje. Pirm. kun. A. Briška atidarė susirinkimą atkalbėdamas maldą. M. Šiaučiuvėnas skaitė protokolą, iš kurio pasirodė, kad norėta išbraukti kai-kuriuos narius iš sąjungos, bet jiems prižadėjus daugiau svaiginamųjų gerimų nevartoti prasižengimas atleistas. Susirinkime nutarta, jog tie ar kiti asmens, kurie vartotų svaiginamus gerimus, būtų išbraukti iš narių skaičiaus.

Nutarta vaidinti teatrą ir parengti balių. Ši kuopa gana turtinga — turi didelį knygyną savo nariams pasiskaityti. Kun. A. Briška pasakė puikų paaiškinimą apie svaiginamus gėrimus, paaiškindamas keliais atsitikimais, prieko priveda žmogų alkolis ir paragino narius, kad pasirūpintų daugiau kariauti su juo — ne su kardu, bet darbais.

Po susirinkimo prisirašė šie nariai — labdariai: Viktoras Savičius, Petras Paškevičius, Marijona Kavickienė.

Tegyvuoja blaivybė.

M. Šiaučiuvėnas.

J. Elijošiaus svetainėje praėjusią savaitę prasidėjo fėrai naujai statomas bažnyčios naudai. Fėrai dar bus 15 ir 18 sausio.

Tuo pačiu laiku fėrai prasidėjo ir Beržinskio svetainėje naujai rengiamos parapijos naudai. Jie baigsis taip-pat 18 d. sausio.

Sausio 11 d. "Draugo" redakcija išsiuntė telegramą atstovui McDermott'ui išreikšdama blogąsias puses paduoto kongresui svarstyti biliaus ateivių įleidimo klausime.

Tuo pačiu laiku Chicagos Lietuvių Dr-jų Sąjunga išleido laiškus į 22 kongresmanu ir 2 senatoriu iš Illinois valstijos ir į 2 kongresmanu iš kitų valstijų. Laiškuose reikalaujama jų balsavimo prieš biliaus priėmima.

Mėnesinis laikraštis. "Jaunoji Lietuva" tikrai žada pradėti eiti. Išeisiąs gale šio mėn. Pakraipa žada būti tautiškai progresiviška.

Pasirodė pirmas numeris mėnesinio moksliško žurnalo "Galvočius". Redaktorius A. Montvidas, medicinos studentas, leidėjas B. Montvidas. (1650 Fulton st.). Apie jo vertę pranešime vėliau.

Prie "Draugo" redakcijos įrengtas knygynas, kuriame bus laikoma įvairios lietuvių kalba spausdintos knygos.

Suvažinėta septinių metų mergaitė.

Sausio 5 d., Barbora Dulskutė, 7 m. mergaitė įsirengus eiti į mokyklą, eidama Morgan gatvė, praleidusi karą einantį į vakarus bėgo greitai skersai gatvės. Bet antras karas, einantis į rytus, kurio mergaitė per dulkių debesį negalėjo pamatyti nutvėrė ją po savim ir mirtinai į dvi dali perpiovė.

Pirmiausiai Barbutės pasigedo mokyklos užveizdėtoja, kuri nematydama jos mokykloj ir žinodama, kad be priežasties ji namie nepasiliks, davė žinią motinai. Abidvi su motina nubėgo į policijos nuovadą ir čia ją atrado baisiai sudaužytą. Mergaitė buvo tik 3 mėn. iš Lietuvos.

Ginčai prie Šv. Jurgio parapijos, kurie pakėle tokią audrą vietinių lietuvių tarpe užsibaigė laimingai. Išrinktas komitetas, kuriam džiakonas pavedė vesti bažnyčios reikalus.

Dailės institute atidaryta Amerikos dailininkų paroda. Paroda turi tikslą netik parodyti ištatytus veikalus, bet ir sulyginti dailininkų augimą, išstatant jų senesnius ir naujausius veikalus.

Pražuvo vestuvių vakarę.

Tūlas makedonas Dovidovič, sausio 6 d. atėjo į policiją reikalaudamas surasti jo jaunavedę. Ta diena pas makedoniečius tai Kalėdų vakaras jis norįs apsivesti tą vakarą, o čia jaunoji gavus 80 dolerių kaszin kur pražuvo.

Miesto valdžia pradėjo perkratinėti darbo biūrus. Nuo keletos iš jų atimta "laisniai". Juos betirinėjant pasirodė daug suktybių. Pav. tūlas Louis Citro, 38 South Canal gatv., kaltinamas kad priėmęs nuo šešių žmonių po 3 dol., nedavė jiems nei kvitos nei darbo. Jam primetama ir daugiau tamsių darbelių.

Patartume lietuviams, ypač šiame bedarbės laike, būti atsargiais.

Nedėlioje, 11 d. sausio, Šv. Kazimiero Karalaičio draugija (ant Town of Lake) turėjo savo metinį susirinkimą Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje. Tarpe svarbesnių nutarimų verti paminėjimo šitie: 1. Galutinai nutarta paimti už organą "Draugą", kuris patarnautų draugijai ir rupintųs jos labui. 2. Nutarta pinigų taupimui nupirkti už 1000 dol. dalį (share) iš Paskolos Draugijos.

Toliau nauja, 1914 m.. vyriausybe užėmė vietas: pirm. A. Paukšta, pagelb, A. Mikalauskas, ižd. K. Vanagas, organo užveiz. J. J. Polekas.

Paminėtina ir tas, kad Dr-ja susideda iš Ežerėnų pav., Vilniaus gub. lietuvių. Gyvuoja dar tik 9 ar 10 mėn., o jau turi apie 130 narių ir apie 300 dolerių turto.

J. J. Polekas.

NAUJIENOS.

Nušautas farmeris.

Sausio 2 d. netoli nuo Baltimorės, Md. miesto vieno farmerio žentas atėjęs į uošvio namus šovė, iš revolverio į savo uošvę, kuri netrukus mirė, bevežant ją į ligonbutį, taip-pat ir savo pačią šovė, bet tik sužeidė nemirtinai, nes nepasisekė pataikyt, kaip sako, nuo seno buvę tarp jų nesutikimų su pačia. Žmogžudis pasislėpė girioje ir pats nusišovė. Policija surado dar gyvą, bet tuojau mirė.

Mažiuks.

Iškasė didelį tunėlį.

New York. Sausio 10 d. uždaigtas kasti naujas didelis tunelis, kuriuo bus leidžiamas į namus vanduo. Jame tilps 500,000,000 galionų vandens. Tunelio užbaigimas bus vienu iš žimiausių darbų, kada tik inžinieriai galėjo atlikti. Jis atsiėjo miestui 162,000,000 dolerių. Prie jo dirbo daugiau kaip 72,000 darbininkų ir buvo sužeistų ir mirė apie 4,000.

Pietinėj Afrikoj streikuoja geležinkelių darbininkai.

Johannesburg. Tūkstančiai darbininkų pametė darbą. Streikas labai audringas. Apsiginklavusi policija su vietiniais gyventojais sergsti geležinkelius, kuriuos ipikę streikeriai bando ardyti. Nemalonus padėjimas.

Duktė išprašė kalties atleidimo tėvui.

Gary, Ind. Maži Čirkos vaikai turėjo linksmas Kalėdas (Čirka priguli prie graikų bažnyčios, kurių Kalėdos 13 d. vėliau neg katalikų.) Sausio 9 d. buvo paskirta diena kurioje turėjo tėvas numirti elektros kėdėje. Maža, 8 metų, jo duktė parašė Indijanos valstijos gubernatoriui laišką, prašydama atiduoti jai tėvą. Gubernatorius atidėjo jo mirtį iki 20 d. vasario. Per tą laiką manoma paroditi jo nekaltybę. Jis kaltinamas užmušime savo žmonos.

Mokės seniams algas.

Pullman, Ill. Pullmano vagonų kompanija išleido paaiškinimą, kaip bus mokamos seniems algos. Kiekvienas darbininkas, turintis 70 m. ir išdirbęs Pullmano dirbtuvėse 20 m., galės gauti algą, kuri bus taikoma pagal didumo jo metinio mokesnio. Žemiausia alga businti 15 dol. į mėnesį. Tie, kurie išdirbs dvidešimt metų ir negalėtų del šiokios ar tokios priežasties darbo dirbti, gaus algą ir darbo nereikės dirbti. Moters galės nustoti dirbti turėdamos 65 m. Nei vienas darbininkas nebus priimamas senesnis kaip 45 m. Senesni bus priimami tik ypatinguose atsitikimuose.

Augis daugiau kopūstų.

Copenhagen, Danija. Vietiniai ūkininkai subruzdo organizuoti draugijas kopūstų auginimui. Numušus Jungtinėms Valstijoms ant kopūstų muitą, jie atranda, kad galėsią pigiaus savo auginatus kopūstus pardavinėti, neg vietiniai daržininkai. Kai-kurie mano, jog danijos ūkininkams bus tikra aukso kasykla kopūstų auginime. Reikia žinoti, kad ir oras ten tik kopūstus ir auginti.

Sprogo kasyklos. Apdegė keturi vyrai.

Moundsville, W. Va. Čia sprogo (expliodavo) anglių kasykla iš kurios išimta 4 labai apdegę vyrai. Betirinėjant pasirodė, kad sprogimas atsitiko užsidegus dūjoms, kame tik keli žmones tedirbo. Sakoma jog apdegusieji išgysią.

Mirė turėdama 111 m.

Binghamton, N. Y. Netoli nuo čia, miestelyj Vestal mirė H. Murphy. Ji turėjo šimta vienuolika metų, gime Airijoj ir didžiausią dalį savo amžiaus išgyveno ant ūkes, kurią ji pati valdė. Ji turėjo dvylika vaikų, bet visi jau senai išmirę. Jos vyras mirė prieš 30 m.

Retai tokių senų ir darbščių žmonių galima užtikti.

Studentai sustreikavo.

Raleigh, N. C. 250 studentų, ankančių Shaw universitetą atisakė eiti ant lekcijų, pakol universiteto prezidentas nepriims atgal išvaryto studento, kuris buvo išvarytas už nelegalį apsivedimą praėjusių švenčių laike.

Tirinės kasiklų sprogimo priežastis.

Decatur, Ill. Šią savaite, D. J. Price pradėjo tirinėti kasyklų sprogimo priežastis. Sprogimas atsitiko prieš dvidešimt metų, bet tik dabar pradės jį nuodugniai tirinėti, nes taip tankiai atsitinkantįs sprogimai atkreipe ant to viriausybes atydą. Gaila, kad ta pati viriausybe nesusiprato to daryti dvidešimt metų pirmiau, bet vis geriau vėlai, nekaip niekad.

Dalinsis uždarbiu su darbininkais.

Detroit, Mich. Ford Motor kompanija paskyrė 10,000,000 dolerių pakelimui algų savo darbininkams. Kompanijos galva, Ford, sako, jog darbininko ir kapitalo uždarbis labai vienas nuo kito atsiskyrę. Tuo savo pasielgimu jis, sako, juos suartinsiąs.

Rengiasi perspėti netinkamus ateivius.

Washington, D. C. Darbo sekretorius Wilson tariasi, kaip būtų geriau persergėti keleivius, dar jiems namie esant apie įvairius apsunkinimus įeinant į Jungtines Valstijas, ir kad keleiviai neišmėtytų savo turtų namie iki jie nebus užtikrinti apie jų įleidimą. Sekretorius tą daraš iš pasigailėjimo tų, kurie išvažiuodami viską už niekus išpardavinėja, o potam jų čia neįleidžiant, parvažiavę turi kenteti didelį vargą.

Nenori valdyti šalies.

Vienna. Kunigaikštis Wied, pakviestas užimti Albanijos sostą nori pakvietimą atsakyti ir kai-kurių manoma, jog jis neapsiimsiąs naujos šalies valdyti. Kiti kandidatai valdyti šalį — Essad Paša, Ismel Kemal Bey, ir Izzet Paša.

Rusijai dirba vagonus.

Pullmano vagonų kompanija išsiuntė daug savo darbo miegamųjų vagonų į Rusiją. Vagonai išsiųsti išardytais, nes taip mažiau vietos užima ir būsią vartojami ant Siberijos ir Mandžurijos geležinkelių.

Nukrito didelis meteoras.

Paryžius. Sausio 8 d. gyventojai vakarinės Pranecūzijos buvo labai išgązdinti matydami krintant nepaprasto didumo meteorą. Pirmiausiai jis pasirodė netoli Tour ir, pavydale labai baltos liepsnos, tęsėsi per dangų su neapsakomu greitumu. Jam bebėgant buvo girdžiami smarkųs sprogimai; kai-kurių namų langai išbirėjo.

Manoma kad jis nukritęs į mares netoli nuo Paimpol. Krisdamas apielinkyje padarė tokį trenksmą, kad daugumas manė, jog tai žemės drebėjimas.

Pranešimai.

Jau nuo "Varpo" laikų nenuilsdama darbuojasi Lazdynų Pelėda lietuvių raštijos dirvoje. Per tą laiką paleido jį plačiojon Lietuvon tūkstančius spauzdintojo dailės žodžio eilučių, sutvėrė šimtus typų, parodė daugybę puikių realizmo ir lirikos paveikslų.

Lazdynų Pelėdos raštai ypač svarbųs yra tuo, jog jie atvaidina, gali sakyti, visos Lietuvos gyvenimą pačiausioje prasmėje. Ji neužsisklendusi kuriame nors viename luome, ar sluogsnyje. Ji aprašo ir kaimą, ir dvarą, ir miestą. Jos raštai pasakoja mums apie vargus-reikalus ir sodiečio, ir dvarininko, ir inteligento, ir miesto darbininko. Jos raštai — tikras mūsų dienų veidrodis.

Ir delto jos raštų pilno rinkinio trukumas ypač buvo jaučiamas, buvo tai tiesiog dideliausia spraga mūsų raštijoje. Nors ji yra parašiusi arti šimtą apysakų-apysakėlių, tečiaus del jos veikalų išsisklaidymo po mažutes brošiūrėles ir laikraščius, jos, kaip ir kitų mūsų rašytojų, ligšiol kaip ir nežymu mūsų literatūroje, o per tai nežymu ir pačios literatūros.

Tą tai spragą ir ryžomės užtverti, sumanę išleisti Lazdynų Pelėdos originalių beletristikos raštų rinkinį. Milžinas tai darbas, reikalaująs daug truso ir begalės išlaidų, tečiaus ryžomės į tą žygį tikėdamies, jog lietuvių visuomenė supras sumanytojo mūsų darbo svarbą tautos kultūros pakelimui ir jam prijaus ir palaikys. Mes manome, jog jau atėjo metas, kad mūsų literatūra iš "kapeikinės" brošiūrėlių literatūros pavirstų storų ir gerų leidinių literatūra, jog jau metas mūsų didiesiems rašytojams susilaukti savo raštams prideramojo rimto rūbo, susilaukti pilnųjų savo veikalų leidinių. Ypač metas, manome, susilaukti to Lazdynų Pelėdos raštams.

Mūsų skelbiamas Lazdynų Pelėdos raštų pilnas rinkinys susidarys iš 5—6 tomų, storų didelio formato knygų po 300-400 puslapių. Išviso bus ligi 80-ties apysakų ir apysakėlių. Bus čia surinkti visi ligšiol išėję atskiromis knygelėmis Lazdynų Pelėdos veikalai taip-pat visi išmėtyti įvairiais metais po įvairius mūsų laikraščius: "Varpą", "Naujienas", "Vilniaus Žinias", "Lietuvos Ūkininką", "Šaltinį", "Viltį", "Draugiją" ir kitus ir po įvairius kalendorius. Be to bus keli visai dar niekur nespauzdinti, pirmą kartą išeinantieji raštai, tarp jų viena didelė mūsų laikų apysaka.

Raštus apsiėmė tvarkyti žinomas mūsų poetas Liudas Gira, "Vaivorykštės" Redaktorius, sutaisiusis jau tokiuo pietizmu ir rūpestingumu panašų, nors ir mažesnį, Ed. Steponaičio raštų rinkinį.

Visus tuos L. P. raštus, kurių yra užsilikę rankraščiai, Redaktorius akyvai sulygįs su tais rankraščiais ir kiekvieną dalykėlį aprūpins tam tikromis pastabomis, bibliografiniais nurodymais ir paaiškinimais.

Savo autobiografiją pažadėjo pati autorė.

L. P. raštų rinkinys bus išleistas ant geriausios suomių popieros, kuri jau tam tyčia užsakyta Suomijos fabrikuose.

Raštus — be autorės fotografijų, puoš gausios iliustracijos ir pagražinimai — vinijetės — inicijalai.

Teksto iliustracijas maloniai sutiko nupiešti žinomas mūsų dailininkas p. Antanas Žmuidzinavičius, beto jis suteikė autorės portreto eskizą, kurs bus taip-pat patalpintas. Vinijetes, inicijalus ir viršelį darys kitas mūsų gabus jaunas dailininkas Vilius Jamontas. Klišės bus daromos artisto St. Fleury'o įstaigoje.

Pirmasai tomas bus pradėtas spauzdinti š. m. gruodžio mėn. pabaigoje.

Lazdynų Pelėdos raštai galima užsisakyti jau ir dabar. **Atsiuntusieji išanksto 7 rub. 50 kap., gaus visus Lazdynų Pelėdos raštus su nusiuntimu pačta. Užsiniuose — 8 rub.** Vėliau raštų kaina bus apie 12 rub. Prašome tai išanksto juos užsisakyti, siunčiant pinigus šiuo adresu: **Vilnius, Sniegovaja 20, K. Strado ir A. Vėgėlės spaustuvei.**

Leidėjai:
K. ir J. Strazdai ir A. Vėgėlė.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Garbi "Draugo" redakcija!

Prašau patalpinti į jūsų gerbiamą laikraštį šį mano laišką plačios lietuviškos visuomenės žiniai, labiausiai gi šiems, kurie rengiasi grįžti į Lietuvą, ir parvažiuojant par New Yorko uostą, užtinka daug nesmagumų del nežinojimo miesto ir vietų. Daugelis nori išsiimti nuo Rusijos konsulio praleidimo par rubežių paliudijimą, bet nežino kur, ir pas ką, kreipties, kad surasti vietą, kur būna konsulis.

Taigi pranešu, kad šiuose dalikuose gali kreiptiesi prie L. I. Š. Draug. atstovą New Yorke, kuris duoda patarimą ir patarnavimą visuose reikaluose. Taip-pat linkėtina žinoti maloniems tautiečiams, jog ypatingu tikslu šios draugijos yra, šelpti kiek galint, atvykstančius iš anapus vandenyno lietuvius, išimant juos sulaikytus ant Ellis Island ir duodant reikalingiausius patarimus, pradžioj gyvenimo šioj šalyj. Par praeitus metus ši draugija, šimtams mūsų tautiečių padavė savo pagelbos ranka, ne vienam nušluostė. ašaras ir suramino esančius vargingame padėjime. Taigi aš norėjau pranešti garbiai visuomenei kuri prijaučia šiam tikslui, kad praneštų savo giminėms, draugams ir pažįstamiems apie tikslą ir norus šios draugijos, ir tiems, kurie dar nėra girdėję, arba kurie neturi supratimo apie naudingus užmanymus, ir norą sušelpti, reikalui atsitikus savo brolius ir seseris.

Jeigu draugija turės užuojautą plačios lietuvių visuomenes, ir susilauks iš jos pašalpos, be kurios draugija ir su geriausiais norais negali egzistuoti, tada mūsų draugijai bus užtikrinta geresnė ateitis, o taip-pat ir biedniems ateiviams nebus baimės ir nedatirs tiek daug vargų kaslegarnės šveistykloje, nes L. I. Š. Draug. atstovas stengsis kiekvieną paimti savo globon ir neduoti išnaudoti svetimtančiams, arba vargti ilgai ant Ellis Island, o ko labiausiai išvengti grąžinimo atgal.

Su pagarba
I. Brazdžionis,
L. I. Š. Draug. Atstovas
ant Ellis Island

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PRAMONĖ ĮSTAIGA.

"VILIJOS" Bendrovė

Turi Vilniūje ūkio mašinų fabriką ir sandėlius, apdovanota už savo dirbinius I aukso ir 4 sidabro medaliais, norėdama padidinti fabrikaciją, **kviečia Amerikos lietuvius prisidėti šeriais (pajais).**

Kreipties: VILNIUS, Poltavos g-vė 55,
"VILIJOS" Bendrovei.

PASTABOS.

"Vilties" 146 N-yje tulas P. R. praneša žinių apie "Gabijos" (muzikos, literaturos, dramos draugija) veikimą, tikrai sakant tik apie tos draugijos Marijampolės skyrių. Veikli buvo Suvalkijoje "Gabija" ir seniau, kuomet vedė ją p. Ješmonta, Varšuvos konservatorijos mokinys, ir kuomet joje buvo susiėję pirmeiviai ir katalikai. Tečiau pernai metais iškylus ginčams tarp katalikų ir pirmeivių ir išrinkus katalikams į valdybą visus savuosius, pirmeiviai buvo pasitraukę iš draugijos, pranašaudami jai greitą pražutį. Iš viršiau minėto P. R. aprašymo matyti, kad tie jų pranašavimai neišsipildė. Viename Marijampolės skyriuje esą 265 nariai. Tik per vieną susirinkimą (1 gr.) įsirašę 35 nauji nariai. Jaunimas dar labiaus pamėgęs "Gabiją", kai ji patekusi į katalikų rankas. Pereitais metais nuo kovo iki gruodžio buvę suruošti 4 vakarai ir 1 koncertas su turiningomis programomis. Dainininkų ir artistų burelyje susispietę 70 žmonių—gabaus jaunimo. Be vakarų buvę tuo laiku suruoštas 4 labai indomios paskaitos: Kun. Gustaičio, P. Dovydaičio, kun. A. Dambrausko, ir S. Čiurlionienės. "Gabija" turinti labai turtingą knygyną, kuris praeitais metais buvęs žymiai padidintas. Pirmininkaująs "Gabijai" žinomas mūsų poėtas, Marijampolės lietuvaičių progimnazijos direktorius Kun. M. Gustaitis.

Iš viso ko matyti, kad Katalikybė anaiptol nekliudo mūsų gabiesiems žmonėms kelti mūsų muziką ir sceną.

Kur gi čia iškraipymas?

"Tėvynė", atsakydama į "Draugo" nuomones apie "Tėvynės vargus", kaltina "Draugą" iškraipymu, kam, gird, "Draugas pasakęs, jog 'Tėvynės' vedėjai rengė iškalbingas laidotuves a. a. p. Dembskiui, sakė prakalbas, organizavo komitetus jo bijografijai rašyti". Visa tai daręs p. Račkauskas, ne "Tėvynės" vedėjai. Kiek "Draugo" redakcijai yra žinoma, p. Račkauskas yra "Tėvynės" vedėjas. Tad sunku suprasti, kame gi čia iškraipymas. Pagaliaus "Tėvynė" negali sakyti, kad p. Račkauskas dalyvavo vien kaipo Račkauskas, o ne drauge ir kaipo "Tėvynės" vedėjas. Juk tuoj po tų iškilmių "Tėvynėje" įžengiamuoju straipsniu buvo paleista a. a. Dembskio nekrologas, kuriame jis iškeliamas tautos didvyriu. Daug buvo rašyta "Tėvynėje" ir apie jo laidotuves. Ir tik stebėties reikia "Tėvynės" redakcijos drąsa, kuomet ji, visa tai pamiršusi, prikiša mums, kad mes "nesidrovį net ir neteisybę kalbėti". Valia p. Račkauskui augštinti, ką jis nori, tik mūsų priedermė yra nurodyti katalikams "Tėvynės" skaitytojams ir L. S. Am. nariams, kad jie savo organo ir jo vedėjų yra kartais klaidinami.

Šiaip ar taip šį kartą turėtume tarti ačiū "Tėvynei" už aiškumą. Pirmame šių metų numeryje ji aiškiai pasisakė: "Susivienijime visados pirmeiviškoji dvasia buvo dominuojanti.... Mes tuo galime tik pasidžiaugti." Kad džiaugiasi tuo "Tėvynės" redakcija, nenuostabu. Bet ar pasidžiaugs katalikai, to Susivienijimo nariai — tai didelis klausimas. Kas yra ta pirmeiviškoji dvasia, kokia jos rolė mūsų tautos gyvenime, apie tai plačiau kitą syk pakalbėsime.

Tautos fondas.

Dar vienas mūsų tautinio susipratimo žiedas, — tai "Tautos fondas". Tiesa, jisai dar nepražydo, bet jau užsimezga. Apie jį seniai svajota, daug kalbėta, rašyta, bet štai jau artinasi jo įvykinimas. Katalikų Federacija padarė pradžią, nutardama išleisti centines markes tautos fondo reikalams (tik kame jos?); "Tėvynė" gi padavė p. Martaus gerai apgalvotą planą, kuriam įvykus, Tautos fondo iždan be abejo inplauktų kas met nemaža pinigų. Paduodame p. Martaus projektą ištisai:

Projektas:

1. Tautos Fondas veikia Amerikos Suvienytose Valstijose, Lietuvoje ir visur, kur tik randasi lietuvių.

Tikslas. 1. Šelpti materijališkai lietuvių kultūriškąjį darbą, 2) padėti (materijališkai) šviesties ir šviesti kitus, 3) šelpti lietuvius emigrantus iš Lietuvos, ar į Lietuvą keliaujančius, 4) šelpti pasenusius ar sveikatos nustojusius darbininkus ir našlaičius.

Nariai. Draugijos nariu gali buti kiekvienas lietuvis, užsimokėjęs 25 centus metinių mokesčių.

PASTABA. 1. Kas užsimokėtų $15 ant sykio, butų paliosuotas nuo metinių mokesčių visam amžiui. PASTABA. 2. Ypatos, užsimokėjusios $25 gauna garbės nario vardą. Ta mokestis gali buti sumokama dalimis.

2. Tautos Fondas kreipiasi į visas lietuvių draugijas, kuopas, organizacijas, kliubus, ar susivienijimus, kviezdamas prisidėti prie Tautos Fondo. Tam tikslui kiekviena draugija, kliubas, susivienijimas, ar kuopa kviečiami įvesti į savo įstatymų rubriką tautos reikalams po 25 centus ant metų nuo kiekvieno nario.

PASTABA. 1. Draugijos, prisidėdamos prie Tautos Fondo, prisiunčia valdybai ant tam tikrų blankų surašą visų narių su pirmininko ir sekretoriaus parašais, o jei draugija inkorporuota, tai su visų narių parašais. PASTABA. 2. Kiekviena prisidėjusi draugija prisiunčia metines narių mokestis (po 25c. nuo nario) kiekvienų metų pradžioje, ne vėliaus sausio 31 d. Centro valdybai, ar kasieriui. Pasiuntus pinigus tiesiog kasieriui, turi buti pristatytas Fondo valdybai kasieriaus pakvitavimas apie pinigų gavimą.

IV. **Valdyba.** Fondo valdyba susideda iš: 1) Centro valdybos, butent: pirmininko, jo pagelbininko, sekretoriaus ir sekretoriaus pagelbininko; 2) Labdarybės Komisijos iš 3 ypatų ir 3) emigracijos inspektoriaus.

Pirmininkas ir sekretorius su jų pagelbininkais, o taippat Labdarybės Komisija, renkami visuotinu balsavimu pusketvirtiems metams. Išrinkus naują valdybą — senoji tarnauja dar pusei metų, idant supažindinti naują su dalykų stoviu. Į Labdariškąją Komisiją renkami vienas iš rytinės Amerikos Suvienytų Valstijų dalies, antras iš vidurinės, trečias iš vakarinės.

Emigracijos inspektorius samdomas už algą; jis turi prižiūrėti lietuvius emigrantus emigracijos stotyje ir suteikti žinią valdybai apie tuos, kurie reikalauja šiokios ar tokios pagelbos.

Už kasierių Tautos Fondas pasirenka Susivienijimo Liet. Amerikoj kasierių, už kurio darbus atsako augščiau minėtoji dr-ja.

V. Turtas. T. Fondo turtas susideda iš narių mokesčių.

VI. Turto aikvojimas. Visą turtą Tautos Fondas skirsto į sekančias septynias dalis:

1) 5 dalis — einančios augštesnius mokslus jaunuomenės sušelpimui;

2) 5 dalis — mokslo reikalams ir pavedama į pilną savastį Lietuvių Mokslo Dr-jai Vilniuje;

3) 5 dalis — dailės rėmimui. Ta dalis pavėdama Lietuvių Dailės Dr-jai Vilniuje.

4) 7 dalis — praplatinimui lietuvių tarpe amatninkystės. Pastaba. Tuo tikslu Fondas šelpia besimokinančią amatų jaunuomenę, o materijališkai sustiprėjus Dr-ja stengsis inkurti amatų mokyklą.

5) 1 dalis — emigrantų šelpimui ir Emigracijos inspektoriaus užlaikymui.

6) 1 dalis — našlaičių, senelių ar sveikatos nustojusių darbininkų šelpimui.

7) 1 dalis — valdybos užlaikymui ir kitiems draugijos reikalams. Pastaba. Šio skyriaus likučiai gali buti pavesti kitam skyriui, pagal dr-jos nutarimą.

Kasierius išmoka pinigus tiktai pagal tam tikrai išdirbtų blankų su skyrių pirmininko ir sekretoriaus parašais, kuriuos patvirtįs centro valdyba. Blankų turi buti trįs kopijos: viena pasilieka pas kasierių, antra tame skyriuje, kuris išduoda pinigus, o trečioji centro valdyboje.

Prie to projekto dr. Šliupas ir "Tėvynės" redaktorius p. Račkauskas pridėjo savo pastabas apie fondo pinigų paskirstymą. Dr. Šliupas malonėtų sumažinti dalį, skiriamą Mokslo ir Dailės draugijoms, užtat amatams kelti norėtų skirti net 10 centų iš 25; gi p. Račkauskas, nurodo reikalą geležinio tautos kapitalo kurin reikėtų skirti fondo dalis ir iš kurio reikėtų sušelpti netikėti reikalai (pav. revoliucija), taip-pat malonėtų jis įvesti skyrių straikierių, bedarbių ir kankinių šelpimui. Pagaliaus "Tėvynė" kviečia gyvai šitą klausimą svarstyti, kad nepoilgo galima būtų Tautos Fondą įvykinti.

"Tautos fondas" neatbūtinai yra reikalingas. Visi tai suprantame. Ligšiol amerikiečiai šelpė tėvynės reikalus tik progai atsitikus, tik gražiai paprašyti. Tečiau padidėjo tautos reikalų supratimas, atsirado stipresni ryšiai su tėvyne ir jau mes lyg priaugome prie to, kad galime nuolat šelpti tėvynės reikalus, nebeprašomi ir neberaginami, o vien tik pildydami savo atbudusios dvasios ir lietuviškos širdies reikalavimus. Mes negalime reikalauti, kad nuolat kas nors iš Lietuvos važiuotų prašyti iš mūsų pinigų, kaip kad ligšiol važiavo Olšauskas, Tumas, Basanavičius, Yčas, Vanagaitis. Juk kiekvienas iš tų tautos veikėjų, važiuodamas keliems mėn. į Ameriką apleido savo svarbiąsias priedermes, kurias pildyti visuomenė jiems yra pavedusi. Jų vedamos organizacijos, laikraščiai ilgesniam laikui turėjo sustoti, aptirti. Gaila, pagaliaus ir tų pinigų, kuriuos jie kelionėms turėjo išleisti. Gal tų veikėjų pasirodymas mūsų kolonijose ir buvo daugeliu žvilgsnių pageidaujamas ir reikalingas, tečiau negalėtume to reikalauti nuolat. Tėvynė gi visuomet bus reikalinga mūsų pašalpos.

Šitą sumanymą, kurį apskelbė "Tėvynė", mūsų nuomone, reikėtų papildyti štai kuo: įvesti dar dvi rųši narių: a) tų, kurie apsiimtų kas met mokėti fondo iždan didesnėmis sumomis, skirdami tam tikrą nuošimtį nuo savo ineigų ir b) tų, kurie bent vienos darbo dienos uždarbį kasmet paaukotų Tautos fondan, pav. kad ir Basanavičiaus gimimo dieną. Neatsimenu kuriame laikraštyje nesenai esu skaitęs p. Rutkausko nuomonę, kad mūsų inteligentai, biznieriai, imdami pelną iš lietuvių darbininkų turį priedermę žymią dali to pelno skirti tų pačių darbininkų dvasios ir kultūros reikalams. Negalima nepritarti tai nuomonei. Be abejo ir atsirastų nemaža dvasiškių ir pasaulinių inteligentų, kurie į vieną iš tų dviejų narių skaičių įsirašytų.

Pagaliaus dar vienas ir tai svarbiausias dalykas. Ar mūsų visuomenė galės visa sutilpti į vieną fondą. Pradėjo jį vykinti, kad ir netobulai, Katalikų Federacija. Ji tat pirma ir galėtų kviesti visas sroves į vienybę po vėluva savo Federacijos. Tečiau iš to kvietimo vargiai ar kas išeitų. Dabar, sukrutus rūpinties tuo reikalu mūsų pirmeiviams, gal ir pasiseks jiems patraukti prie savęs socijalistus (nors ir galėtume apie tai abejoti, nes socijalistams, tautos, kaipo tokios reikalai nerūpi); tečiau aišku, kad katalikams tautininkams glausties tuo reikalu prie pirmeivių, laisvamanių — jokiuo būdu nebus galima. Pagal projekto fondo kasininkas bus tas pats, ką ir Lietuvių Susivienijimo. Fondas bus rišamas su Susivienijimu. To gi Susivienijimo ir Katalikų reikalai beabejo visuomet skirsis. Pagaliaus pačiame aukų paskirstyme būtų taip-pat skirtingos nuomonės. Taip, pavyzdžiui, katalikai, beabejo, panorėtų skirti dalį suplaukiamų pinigų katalikiško apšvietimo reikalams, ant ko vargiai sutiktų kitų srovių žmonės.

Skirstyti pinigus, mūsų nuomone, peranksti dabar, kol tų pinigų dar nėra. Negalima lokio kailiu dalyties, kol tas lokis dar nenušautas. Gyvenimas pats nurodys svarbiausius septinius reikalus ir paskirstyti juos nebus sunkumo. Reikėtų tik, kad pinigų paskirstyme visi fondo nariai galėtų turėti balsą.

Taigi, rodos, turėsime, mažiausiai bent du tautos fondu. vieną prie R.-Katalikų Federacijos, kitą prie L. S. A. Tautos reikalų žvilgsniu, nebūtų čia ko nuliūsti. Bus bendrų reikalų, kuriuos šelps vieni ir kiti (pav. Mokslo ir Dailės draugijos); esant gi tarp abiejų fondų lenktynėms daugiau suplauks į abelną tautos reikalų iždą. Tik dabar ir katalikams reikėtų sukrusti ir jau per šių metų Federacijos Kongresą sutvarkyti "Tautos fondą", pastačins jį plačiau ir geriau sutvarkius, negu tai buvo sumanyta per pernykštį kongresą. Markės — geras daiktas, bet jų vienų per maža.

Pagaliaus tokie sumanymai, žinoma, nevykinami ant greitosios. Užtat svarstykime "Tautos fondo" sumanymą savo spaudoje.

TAUTIŠKIEJI LIETUVIŲ REIKALAVIMAI VISASVIETINIAME KONGRESE GANDE.

Šią vasarą Gande (Belgijoj) laike visasvietinės parodos buvo visuotinas kongresas tarptautinių draugijų (Associations Internationales); be kelių šimtų draugijų atstovų buvo tenai kelios dešimtįs ir valstijų atstovų.

Tautų sąjunga (Union des Nationalites) Paryžiūje buvo pasiuntusi tenai mūsų tautietį J. Gabrį, kuris inteikė raportą "Les desiderata de differentes nationalites" (Reikalavimai įvairių tautų). Tas raportas dabar tapo išspausdintas skyrium (N69) kongreso lešomis ir išsiuntinėtas visuosna pasaulio kraštuosna.

Tarp kitų tautų Lietuvių reikalavimai informuluoti šitaip:

"Lietuva, padalyta vienkart su Lenkija tarp Rusijos ir Vokietijos užlaikė nepaliečiamybėj savo kalbą, literatūrą, historiją, žodžiu viską, kuom ji skiriasi nuo kaimyniškųjų tautų.

"Lietuvių tauta nori išlaikyti nepaliečiamybėj šį turtą nuo bočių paveldėtą ir nori jį perleisti nepaliestu savo ainiams. Tai yra nelengva užduotis, atsižvelgiant į tai, kad Lietuva padalyta tarp Rusijos ir Vokietijos nebegali susivienyti į vieną kūną. Mažiausis tautiškos gyvybės apreiškimas yra žiauriai stelbiamas.

"1) **Lietuvių tauta reikalauja,** Tautinės autonomijos su Seimu Vilniūje, savo senoje sostinėje, idant galėtų plėtotis intelektuališkai, doriškai ir fiziškai; tokiu būdu ji ingys didesnį tautinį susipratimą ir galės atnešti naudą žmonijai;

2) Lietuvių tauta reikalauja įvedimo Lietuvių kalbos visosna administracijosna ir viešosna įstaigosna Lietuvoj greta Rusų kalbos (Rusijoj) ir vokiškos (Vokietijoj).

3) Lietuvių tauta reikalauja, kad mokslainėse būtų įvesta išguldomoji lietuvių kalba vietoj rusų (Rusijoj) ir vietoj vokiškos (Vokietijoj): negana to lietuviai reikalauja, kad rusų ir vokiečių valdžia negaišintų privatinių mokslainių steigimo.

4) Lietuvių tautą daugel kartų reikalavo ir nesiliauja reikalavusi rusų valdžios atidarymo Vilniūje universiteto, kuris yra būtinai reikalingas intelektualiam mūsų tautos plėtojimui.

5) Lietuvių tauta protestuoja prieš kolonizavimą Lietuvos žemės iš vienos pusės rusų ateiviais, iš kitos lenkų ateiviais, nes ši kolonizacija, išplėšdama bočių žemę iš po kojų vietinių gyventojų, verčia juos apleisti tėvynę ir emigruoti į Suvien. Šiaur. Amerikos Valstijas.

6) Lietuvių tauta protestuoja prieš germanizavimą Lietuvių Rytų Prusuose per mokyklas, per bažnyčias ir per viešasias įstaigas, kur tevartojama vien vokiečių kalba.

7) Lietuvių tauta turi su gailesiu konstatuoti čionai, jog lenkai vartoja lietuvių link tuos pačius įrankius kolonizacijos, ką vokiečiai Poznaniūje lenkų link, ir priversta yra protestuoti prieš polonizavimą (lenkinimą) lietuvių per bažnyčias ir prieš visas begėdiškas priemones, ką vartoja lenkų kunigija lietuvių link nesustodama nei prieš užmačią aštriausioje formoj, daeinančią tankiai iki kraujo praliejimo bažnyčiose."

Toki tai lietuvių reikalavimai greta kitų tautų reikalavimų tapo apskelbti šimet Gande ir iš ten aidu atsikartojo visam pasaulyj. Ypač svarbu, kad šis raportas p. J. Gabrio tapo atspaustas bendram kongreso "compte rendu" (atskaitose) N62 ir tokiu būdu pasieks kuonoplačiausia visuomenę primindamas Lietuvą.

L. J. B.

LIETUVIŠKA OPERA PARYŽIAUS GRAND OPEROJ.

Paryžiaus operoj rengiama statyti lietuvių opera. Žinomas pranc. kompozitorius **Sylvio Lazzari baigia rašyti** Lietuviška operą, pasiremdamas Lietuvos liaudies dainomis.

Šitos operos siužėtas yra paimtas iš žinomos **Keizerling'o** dramos: **"Pavasario Auka."**

Dabar autorius kompanuoja operos baletą, jam stingą melodijų tautiškiems Lietuvių šokiams. **Gerb. mūsų kompozitoriai ir liaudies melodijų rinkėjai teiksis pagelbėti šį svarbų mūsų tautai darbą atlikti, prisiųsdami Lietuvių Informacijos biuro adresu (41 B-d des Batiquolles, Paris)** mūsų tautiškų šokių melodijas, kurios netrukus bus sugrąžintos savininkams.

Operos autorius su teatro scenerium rengiasi ateinančią vasarą važiuoti Lietuvon idant prisižiūrėjus lietuvių bei lietuvaičių typams, parėdams, gamtos gyvenimui, idant **"mise en scene"** operos kuoteisingiausiai atlikti.

Mūsų priedermė yra kaip galint palengvinti šį darbą, suteikiant kas kokias turi žinias, idant šio garbingo kompozitoriaus darbas atneštų mūsų nustelbtai tautai kuodidžiausią garbę.

J. Gabrys.

PASKAITOS APIE LIETUVIŲ LIAUDIES DAILĘ PARYŽIUJE.

Sausio mėn. p. J. Gabrys, profesorius Augšt. Visuom. Mokslų mokykloj (Ecole des Hautes Etudes Sociales) Paryžiuje pradės paskaitas apie liaudies dailę (l'art populaire), pirmąją paskaitą turės apie **Lietuvių ir Latvių liaudies dailę,** paaiškindamas nykstančiais paveikslais.

Prie tos pat progos rengiama minėtoj Mokslainėj ir paroda liaudės dailės pavyzdžių. Savo exponatus prisižadėjo atsiusti Čekai, Katalonai, Suomiai, Serbai, Bulgarai, Ukrainiečiai reikia tikėties, kad ir musiškė Dailės draugija neatsisakys exponuoti savo kolekcijos liaudies išdirbinių.

L. J. B.

Susiv. L.R.K.A. Reikalai

SUSPENDUOTI NARIAI 4-TĄ BERTAINĮ 1913 METŲ.

1-mo skyriaus.

1 kp. Juzė Tarutienė, Marcelė Belevičienė, Tafilė Vaitkunienė, Ona Vaitkunienė, Alzė Siniauskienė, Antanas Vaitkūnas, Kostas Grigoraviičus, Marė Povilionienė, Katrė Kosienė, Alzė Jarkauskienė.

2 kp. Jurgis Antanaitis, Ona Antanaitienė, Rožė Zilinskienė, Morta Genevičienė.

3 kp. Antanas Pigaga.

4 kp. Jieva Aleknavičienė, Kun. V. Slavynas, Agnieška Naviekienė, Rožė Petuškienė, Jieva Makunavičienė už 3 bert., Marė Jasiniauskienė už 4-12.

6 kp. Jonas Ribinskas.

7 kp. Rožė Levanavičienė, Jieva Čepulienė.

8 kp. Petras Rapulskis, Petras Mušinskas, Agnieška Stepšienė.

9 kp. Juozas Juodis, Kazys Gaidamavičius kaltas inst.

11 kp. Ona Petrauskienė, Marė Neberkiutė, Jonas Daunis, Alzė Kaminskienė, Petronė Pauliukonienė, Petras Pauderis, Mikas Ukelaitis, Petronė Jasinskienė Ona Akelaitienė, Juozas Kačergis, Ona Juodsnukienė, Magdė Venskienė, Rožė Jodsnukienė, Ona Dovidavičienė, Juozas Jasinskas, Stasys Lukoševičius, Anielė Mačienė, Antanas Mačys, Marcelė Pauliukonienė, Alzė Kačergienė, Ona Sakalauskienė, Antanas Kižis, Tafilė Vaitiekaitienė, Emilė Budziutė.

12 kp. Marė Matulevičienė, iš kur ji?

13 kp. Kazys Zinkevičius, Jieva Bielskiutė, Agota Raslavičienė, Marė Dapkiutė, Agnieška Vilčauskienė, Rožė Matusevičiutė.

15 kp. Anastazija Kuncevičienė, Kazys F. Pocius, Rožė Pocienė.

16 kp. Alena Kuzmickaitė, Antanas Bacevičius, Dominikas Zutautas, Pranas Alekna.

17 kp. Agota Tunaitienė, Magdė Trimirkiutė, Vincas Vaškevičia, Veronika Čeponienė, Marė Raisienė, Marė Ališauskienė, Vincas Tunaitis, Magdė Ambrazienė.

20 kp. Petras Jančauskas, Antanas Čiurlionis.

22 kp. Levose Bučioniutė už 3-13.

23 kp. Martynas Pangonis.

24 kp. Magdė Kasparavičienė, Ona Navickienė, Marė Miliuvienė, Jieva Matulevičienė.

25 kp. Martynas Gylis už 3.13.

26 kp. Ona Klimauskienė, Idzidorius Dragūnas.

27 kp. Tafilė Bardziliauskienė.

28 kp. Ona Marcinkevičienė. Rožė Jakienė.

29 kp. Vincas Zaunierūnas.

30 kp. Ignas Noreika.

31 kp. Saliomė Rinkevičienė, Juozas Grigalevičius, Juozas Petrusevičius, Alzė Dočkienė, Agnieška Mockaitienė, Morta Jazerskienė už 4-12, Alena Kondrotienė, Marė Petrusevičienė, Magdė Matulevičienė už 2-13. Juozas Černiauskas kaltas inst., Marė Černiauskienė taip-pat, Magdė Kirkickienė, Pranė Valiutkievičienė, Marė Petrauskienė, Ragina Zardeckienė, už 3-13, Jievą Andžiulienė, Katrė Grigalevičienė, Uršė Marcinkevičienė, Marė Murauskienė, Motiejus Zitkus, už 3-13, Marcijona Jankauskienė, už 4-12, Agota Kaunienė, Ona Zardeckiutė (trūksta instojimo mok.).

36 kp. Barbora Monkevičienė, Vincas Monkevičius, Marė Milinevičienė, Ona Rimkuvienė, Uršulė Strolienė, Rožė Samuliutė, Karolius Strolis.

38 kp. Ignas Baikauskas.

40 kp. Lukošius Natkauskas, Agnieška Kančienė, Pranas Cekavičius, Ona Braslauskienė, Domicelė Blekevičienė, Julė Gaubienė.

41 kp. Antanas Kamaitis.

43 kp. Albertas Beržinskas.

44 kp. Antaniną Politikienė.

47 kp. Juozas Černiauskas, už 2,13, Marė Černiauskienė taip-pat.

48 kp. Apolionija Ogintienė.

51 kp. Magdė Akevičienė.

54 kp. Marė Domeikiutė.

56 kp. Juozas Jasnukaitis, Adomas Laučius.

57 kp. Magdė Varnagirienė, Juozas Miekevičius, Marė Jucienė, Vladas Velička.

58 kp. Aleksandra Šermenis, Kazys Končius.

60 kp. Ona Poviliutė, Jieva Laucienė, Petronė Šeštakauskiutė.

61 kp. Tamas Sarpalius, Viktė Staneikienė.

63 kp. Ypolitas Grikauskas.

65 kp. Antanas Gadeikis.

71 kp. Antanas Petrauskas, Juozas Šimanskas, Juozas Žadeika, Jonas Žadeika, Juozas Drazdas, Antanas Audeikis, Kazys Karinauskas, Juozas Zaveckas, Stasys Valantinas, Antanas Petkus, Stasys Kasputis, Mikas Juzikis, Antanas Grigaliūnas, Kazys Ulevičius, Jonas Valavičius.

75 kp. Ona Matusevičiutė, Marė Radzevičiutė.

76 kp. Antanas Laugžemis damokėt instojima.

77 kp. Anielė Muraškiutė, Julė Muraškiutė, Rožė Derienė, Kazys Rimša.

81 kp. Juozas Smilgis.

85 kp. Ignas Pundinas, Stasis Marcinkevičius, Joanna Vaičienė, Magdė Kantauskienė, Simonas Brazauskas, 3-13, Mikas Siaučiuvienas už 3-13.

86 kp. Jonas Miknaitis, Antanas Diškevičius.

90 kp. Jonas Žilinskas, Jonas Pauderis, Marė Žilinskienė, Motiejus Tamašiūnas, Zabelė Tamašiūnienė.

91 kp. Jonas Ramanauskas, Kazys Stiklius, Juozas Brazauskas, Jonas Stadelnikas, Dzidorius Tamošaitis, Juozas Zukauskas, už 3-13, Antanas Ragauskas už 2-ra 13, Antanas Jonikis, Jonas Sluoksnaitis, kaltas inst., Motiejus Predžius, Leonas Pleinis, Stasys Lekavičius, Justinas Juzelaitis, Jonas Marcinkevičius, Kazys Gerulaitis, Simas Bandzevičius, Bolesius Budzaitis, Vincas Lizdenis, Kazys Gerdauskas, Pranas Lukoševičius, kaltas inst., Juozas Paukštis, Vincas Šiurkus, Matas Buinauskas, už 3-13.

92 kp. Stasys Kolesinskas, Jonas Jogminas, P. Juškaitis, Anicetas Linkus.

93 kp. Juzė Lygnugarienė.

94 kp. Kazys Abromaitis kaltas inst.

97 kp. Genova Pauliukienė, Mikasė Mikelioniutė, Zofija Jeržulaičiutė.

98 kp. Stasys Parulis.

102 kp. Pranas Bružas, Vincas Jokinčius.

103 kp. Antanina Navickienė, Stasė Semaškienė..

107 kp. Marcelė Saulevičienė, Marė Statkevičienė.

108 kp. Antanas Kvederas.

109 kp. Vincas Jurkša, Pranas Miknevičius, Jieva Tamulienė, Jadviga Stakevičienė, Pranas Matulevičius, Marė Nevuliutė, Marė Šiukšdienė, Vincas Radzevičius, Ona Vaitkevičienė, Katrė Bartnikienė, Boleslovas Dzimida.

110 kp. Alena Dambrauskienė.

112 kp. Kazys Karasevičius.

113 kp. Leonardas Živelis, Rožė Ruseckienė.

114 kp. Bernardas Miliauskas.

115 kp. Agnė Stankevičiutė, Ona Samuolienė, Alzė Beganskienė, Stasys Radavičius,, Kazys Gimbutas.

116 kp. Marė Makaravičienė, Kazys Makarevičius, Petronė Similienė, Juozas Saikus, Antosė Noburaičiutė, Magdė Povilaičiutė, Pranas Patraitis, Petronė Gvildienė, Petronė Barčiukė.

117 kp. Kostas Jakimavičius už 3-13.

120 kp. Barbora Rinkevičienė, Julė Zvikienė.

123 kp. Antanas Gužauskas, Kazys Barkauskas.

124 kp. Motiejus Gabris, Jonas Abromaitis, Antanas Milašius, Karalius Aravičius, Juozas Kinderis.

127 kp. Matilda Lukačauskiutė, Agnė Šimaitė, Marcelė Laugienė.

128 kp. Juozas Karlionas, Veronika Zaleskiutė.

135 kp. Zofija Andriukūnaitė, Feliksa Kaminskas, Liudvikas Žukas.

136 kp. Franas Bakovičius.

137 kp. Dominikas Povilaitis, už 3-13, Vincas Šimkus, Paulina Mačalskiutė.

Pavieniai: Juozas F. Makinis, Adomas Šiaučiūnas.

2-ro Skyriaus.

46 kp. Petronė Jodsnukiutė.

50 kp. Paulina Česnavičienė.

81 kp. Adomas Jermalavičius.

Vaiku Skyrius.

11 kp. Jonas Sakalauskas, Ona Sakalauskiutė.

21 kp. Stasys Šiauliūnas.

24 kp. Magdė Navickiutė, Kunigunda Navickiutė.

28 kp. Veronika Zdanaičiutė, Jurgis Miliauskutis, Marė Grubavičiutė.

36 kp. Andrius Matulis.

42 kp. Jonas Straigis.

50 kp. Bolius Sajauskas, Alfonsas Sajauskas, Ona Sajauskiutė.

51 kp. Ona Karišauskiutė, Veronika Karišauskiutė.

57 kp. Vitalius Varnagiriukas, Alena Varnagiriutė.

77 kp. Motiejus Stankauskas, Petras Stankauskas, Veronika Stankauskiutė, Julė Zakiutė, Ona Deriutė, Benediktas Derukas, Antanas Stankevičius, Agnieška Kukiutė, Agnieška Žakiutė.

90 kp. Ona Matulevičiutė, Marė Matulevičiutė.

106 kp. Julė Spokiutė.

109 kp. Jonas Kuzma.

116 kp. Juozas Petraitis.

119 kp. Jonas Semežis, Ona Semežiutė, Petras Černiauskas.

IŠBRAUKTI NARIAI 4-TAME BERTAINYJE 1913 METŲ.

1 kp. Viktė Gobelienė, Antanina Krakauskienė.

2 kp. Adomas Stankevičius, Martynas Misevičius.

4 kp. Magdė Naviekienė, Ona Sušinskienė, Antanas Navickas, Marė Greblikienė, Jonas Greblikas, Katrė Naviekienė.

5 kp. Agota Gelčiutė.

6 kp. Kun. A. Šaulinskas.

7 kp. Jonas Rinkevičius, Agota Rinkevičienė, Adomas Pūdimaitis, Katrė Misevičienė.

8 kp. Julius Čiuberskis, Marė Jenelionienė, Povylas Juknevičius.

9 kp. Pranas Abromaitis, Tamas Segevičius.

10 kp. Karolina Daugeliutė.

11 kp. Aleksandrina Orentienė.

13 kp. Magdė Kašinskienė.

16 k. Stasys Pilipas, Jonas Bacevičius, Apolionė Marčinauskiutė.

17 kp. Juozas Mureika, Andrius Jakučionis, Pranė Rumšienė.

20 kp. Jonas Rudis.

21 kp. Marė Butkiutė.

27 kp. Antanas Akromas.

30 kp. Juozas Janulaitis, Monika Malinauskienė, Vaclovas Januškevičius, Petras Sliegus.

31 kp. Povylas Poznekas, Katrė Poznekienė, Pranas Vaurinskas, Antanas Leskevičius, Juozas Šukaitis, Alena Aidukaitienė, Kun. V. Dargis.

32 kp. Katrė Armolavičienė.

36 kp. Alžė Vanagaitė, Teresė Balčiuniutė, Ona Aleknavičiutė, Juozas Krakauskas, Kosta Jakimavičiutė.

40 kp. Jieva Alytienė.

42 kp. Ona Kizelevičiutė, Pranė Valantilis, Marė Puznauskiutė.

43 kp. Antanas Venslovas, Vladas Šaras.

44 kp. Juozas Truskas.

47 kp. Jokubas Saldonis.

49 kp. Marė Kurauskiutė, Antanas Mockaitis.

51 kp. Andrius Karašauskas, Ona Karašauskienė.

54 kp. Marė Stankunienė, Kostantas Šaplys, Jonas Stankūnas.

56 kp. Antanas Berenta, Aleksandra Vaicekauskas.

57 kp. Juozas Mankus.

60 kp. Vacius Krušinskas.

65 kp. Petras Valentinavičius, **Ignas** Sudikas, Kazimiera Verbiukė.

66 kp. Ignas Nartonas.

67 kp. Petronė Tabutienė, Apolionija Ogintienė, Ona Povilionienė.

71 kp. Martynas Jokubauskas.

75 kp. Jonas Pakruopis, Juozas Litvinavičius.

77 kp. Dominikas Katkevičius, Jieva Katkevičienė, Martynas Jančiūnas, Jieva Jančiūnienė, Vincas Nešukaitis, Magdė Barniškienė, Ona Stankauskienė, Jieva Barniškiūtė, Jurgis Juozaitukas, Teresė Zakienė, Barbora Zakienė, Petras Barniška, Morta Antanaitienė, Marė Višniauskienė, Tamas Bartuška, Veronika Bieliunienė, Ona Juozaičiutė, Katrė Valiukonienė, Zosė Karpavičiutė, Katrė Karpavičienė.

84 kp. Kazys Raselis, Mikas Kievlėnas.

85 kp. Jokubas Jančauskas.

86 kp. Pranas Brangaitis, Jonas Daubaras, Vincas Čmukas.

88 kp. Juzėfa Masaitis, Antanas Geležauskas.

91 kp. Jonas Kuntautas, Jonas Šiuronas, Mikas Šiuronas, Juozas Latas.

94 kp. Juozas Zioba.

95 kp. Adomas Urbonas, Petras Armakevičius.

98 kp. Pranas Głažauskas.

99 kp. J. K. Vasiliauskas.

102 kp. Jonas Grišius.

103 kp. Mikas Tankevičius.

106 kp. Povilas Janušonis.

108 kp. Juozas Stanionis.

109 kp. Marė Radžiuniutė, Jonas Radzevičius.

115 kp. Antanina Gurskienė, Marė Kaičiurytė.

116 kp. Juzė Jasinskiutė, Teresė Soliunienė, Ona Jasinskienė, Petronė Klimaitienė.

120 kp. Jonas Zvirblis.

123 kp. Simas Parednis, Aleksandra Dailidavičius.

127 kp. Marcelė Terminienė, Antanas Gribauskas, Viktas Savulionis.

128 kp. Jonas Leonavičius, Kazys Dundys.

129 kp. Zigmas Galanskis, Jonas Grybinas.

130 kp. Morta Lazarevičienė, Marė Matusevičiutė.

132 kp. Magrė Juškevičiutė.

133 kp. Augustas Ringis, Ona Sausunaitė, Aleksandra Ališauskienė.

132 kp. Magdė Juškevičiutė.

137 kp. Stasys Linkevičius, Jonas Vaičiūnas.

2-ro Skyriaus.

103 kp. Magdė Kasparavičiutė.

140 kp. Adolfas Juravičius.

3-čio Skyriaus.

123 kp. Kazys Ušinskas.

138 kp. Antanas Grafas.

Vaikų Skyriaus.

1 kp. Albina Verkauskiutė, Jonas Verkauskas, Marė Verkauskiutė, Anelė Kazlauskiutė.

11 kp. Jonas Kemešis.

28 kp. Antanas Miliauskas.

77 kp. Jurgis Saivukas, Viktoras Saivukas, Veronika Katkevičiutė, Alena Katkevičiutė, Veronika Stankauskiutė, Alesė Višniauskiutė, Matas Saivukas.

Susiv. L.R.K.A. Centro Sekretorius, **J. S. Vasiliauskas.**

Pagarsinant vardus naujai prisirašusių narių 4-am bertainyj, per klaidą buvo apleista: 42 kp. Juzė Dargužiutė, Petras Liukauskas, Leonardas Tvaska, Palionija Pečilioniutė.

Rašt. **J. S. Vasiliauskas.**

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

3-čia kuopa, Elizabeth, N. J., laikys bertaininį susirinkimą 14 dieną sausio 7:30 vakarą Jančaitienės salėje, 109 Pine str. Prašome visų narių pribūt, užsimokėt bertaininį ir už org. "Draugą" ir taip-pat atsivesti naujų narių.
Rašt. **Ig. Balčiūnas.**

---

49 kuopa, Reading, Pa., laikys metinį susirinkimą nedėlioj 18 dieną sausio mėnesio, 1914 m., 2 valandą po pietų, pas kuopos raštininką Antaną Jekučionį. Prašom visų susirinkti ir užsimokėti mokesnį ir už organą. Lauksime ir naujų narių. Užprašo kuopos raštininkas **A. Jekučionis.**

91-moji kuopa laikys savo bertaininį susirinkimą nedėlioje sausio 18-ta dieną 1914 m. parapijos senojoje svetainėje 1-mą valandą po pietų. Prašau visų draugų būti paskirtu laiku. Bus daug naujų dalykų svarstoma. Taip-pat ir bertainines ir už organą užsimokėti. Katras ne užmokės. 50c. šitą mėnesį tam bus organas sustabdytas. Taip-pat bus, priimami nauji nariai.
Raštininkas **S. Cibulskis.**

---

19 kuopa, Northampton, Mass. laikys susirinkimą pirmą bertainio šių metų. Užprašom visų pribūti ir norintieji prisirašyti bus priimami 25 dieną sausio antrą valandą po pietų. Adr.: 52 Holyoke gatvė, Northampton, Mass.
Su pagarba **Komitetas.**

102-roji kuopa, Duquesne, Pa. laikys metinį susirinkimą 25 sausio mėn. 1914 m. nedėlioj apie 1 val. po pietų, pas B. Aleknavičių. Malonėkit visi draugai ir draugės susirinkti ir nepamiršti kad reikia mokėti už organą, tautiškus centus ir į našl. fondą. Taipogi ir naujų narių atsiveskit.
Rašt. **B. Jokubauskas.**

---

41 kuopa, Worcester, Mass., laikys nepaprastą metinį susirinkimą nedėlioj tuojau po sumos, sausio 18 d. 1914 m., bažnytinėje salėje. Prašome visų narių pribūti, nes daug yra svarbių reikalų.
Rašt. **S. Jodauga.**

---

44 kuopa, Haverhill, Mass. laikys savo metinį susirinkimą, nedėlioj sausio 18 d. 1 val. po pietų pas kuopos raštininką S. Budrevičių, 215 River st. Malonekite visi pribūti ir užsimokėti savo duoklės. Naujų narių atsiveskite. Kituose miestuose gyvenantieji, atsiųskite savo mokesnis ne vėliau, kaip sausio 25 d. Mokesnis siųskite ant šio adreso: S. Budrevičius, 160 Washington st., Haverhill, Mass.
Rašt. **S. Budrevičius.**

S. L. R. K. A. 88ta kuopa laikys susirinkimą sausio 18 d. tuojaus po sumos pobažnytinėje svetainėje. Prašau visų narių pribūti į tąjį susirinkimą, nes bus renkama nauja kuopos valdyba, svarstomi kuopos reikalai ir kiti svarbųs dalykai. Būtų pageidaujama, kad kiekvienas narys atvestų naujų narių prirašyti.
Kun. M. J. Kazėnas.

Athol, Mass. 110 kuopa S. L. R.-K. A. laikys metinį susirinkimą 18 sausio 1914 m., 2 val. po pietų, pas raštininką K. Montavičią, 3 Charles Pl. Malonėkite visi susirinkti ir užsimokėti bertaininę ir mokesnį už organą. Nepamirškite naujų draugų atsivesti. Rašt. **Kl. Monstavičia.**

---

31 kuopa, Mahonoy City, Pa. 20 dieną Sausio, tai yra utarninkė, 7 valandą vakare laikys savo susirinkimą, lietuviškoje mokslainėje. Prašau visų narių susirinkti kuoskaitlingiausiai ir užsimokėt.
Su godone raštininkas
Adolfas Gudovičius.

---

63 kuopa, Youngstown, O., 18 Sausio 1914 m., laikys metinį susirinkimą. Bus renkamas naujas komitetas ir svarstomi įvairųs kuopos reikalai. Ateikite visi nariai ir atsiveskite naujų kandidatų. Susirinkimas bus 2 val. po pietų, Vokiečių Katalikų mokykloj Rayen, ave.
Pirm. **Kaz. Stupinkevičius.**

---

75 kuopa, Wanamie, Pa., bus 18 dieną Sausio 1914, tuojau po mišių parapijos mokslainėje susirinkimas. Prašom visų narių susirinkti, nes bus renkamas naujas komitetas ir apsvarstyti kiti kuopos reikalai. Lauksime naujų narių. Su pagarba
Rašt. **P. M. Vosylius.**

15-ta kuopą, Chicago, Ill., laikys bertaininį susirinkimą nedėlioj Sausio 11-tą dieną, tuojau po sumos, Bažnytinėje salėje. Visi nariai privalo pribūt užsimokėt bertaininius mokesnius. Prašom atsivest ir norinčius prisirašyti.
Rašt. **G. S. Zokas.**

---

99 kuopa, Chicago, Ill., laikys savo susirinkimą Sausio 11-tą, 1914, Šv. Jurgio Parap. Salėje No. 18, tuojaus po sumos, todel meldžiu gerbiamųjų narių, idant ateitumėt ir taip-pat atsivestumėt naujų narių.
Rašt. **M. L. Gurinskaitė.**

---

77 kuopa, Swoyers, Pa. laikys metinį susirinkimą sausio, 18 dieną 1914 m. trečią valandą po pietų, T. Antanaičio salėje. Bus mokesniai ir renkama valdyba. Nepamirškite paskirtu laiku koskaitlingiausiai susirinkti. Taip-pat kviečiame ir naujų prisirašyti ko daugiausia.
Su pagarba,
Rašt. **G. K. Antanaitis.**

---

93 kuopa, Easton, Pa. laikys metinį susirinkimą nedėlioj 18 d. sausio 1914 m., 2:30 val. po pietų, pas kuopos raštininką J. Skirmantą, 52 N. Locust st. Reikės užsimokėti bertaininį mokesnį, taip-pat ir už organą "Draugą" 50c. Tautiškų centų 10c. Našlaičių fondan 5c., viso $1.15. Gerbiamieji nariai malonėkit visi atsilankyti ir naujų atsivesti.
Rošt. **Jonas Skirmantas.**

7-toji kuopa, Pittston, Pa. laikys metinį susirinkimą 18-tą sausio, bažnytinėj svetainėj. Tuojaus po mišių. Kiekvienas privalo ateit ir naujų narių atsivest.
Rašt. **V. Smalenskas.**

69 kuopa, Ashley, Pa. bus metinis susirinkimas po numeriu 103 So. Main st. Prašau visų draugų susirinkti ir užsimokėti savo mokesnis ir naujų narių atsivesti prisirašyti pas raštininką.
Antanas Malinauskas.

---

33 kuopa, Kensington, Ill. laikys metinį susirinkimą 18 d. sausio 1914 m. tuojaus po pamaldų, bažnytinėj svetainėje Visų Šventė parap. Prašau visų draugų ir draugių atsilankykit. Bus renkama nauja valdyba ir taip daug turim svarbių dalykų. Visi nariai nepamirškit nors po vieną narį naują atsivest prisirašyt.
Rašt. **A. J. Draugėlis.**

Wilmerding, Pa. 124 kuopa 18 **sausio 1914 laikys savo metinį susirinkimą 2 val. po pietų Bridge** str. Bus renkamas naujas komitetas ir svarstomi įvarųs kuopos reikalai. Ateikiti visi nariai ir naujų atsiveskite.
Raštininkas **P. Jokubauskas.**

---

47 kuopos Mt. Carmel Pa. bertaininis susirinkimas 18 dieną sausio 1914 m. tuojau po pamaldų Bažnytinėje salėje, deltogi kvečiame visus susirinkti užsimokėti mokesnius; atsiveskite ir naujų narių.
Rašt. **J. Beigis.**

17-tą kuopa Wilkes-Barre, Pa., laikys bertaininį susirinkimą 18 d. sausio 4-tą val. po pietų, parapijos svetainėje nariai, malonėkit atsivest savo draugus ir pažįstamus prisirašyt prie šios naudingos R. K. organizacijos.
rašt. **J. Stulgaitis.**

30-ta kuopa S. L. R. K. A., Scranton, Pa turės didelį balių sausio 24 d., 1914 m. Balius bus Music Hall, 213 Lackawana, ave. Prasidės 6 val. vakare. Prie baliaus bus pasilinksminimas, kokio niekad Scantone nebuvo. Iš kitų miestų lietuvius, kaip ir vietinius prašome atsilankyti.

V. Mučiulaitis. Rašt.

Susiv. L. R. K. A. Centro Valdybos antrašai.

Prez. — Viktoras Lapinskas, 601 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.

Vice-prez. C. J. Krušinskas, 59 Ten Eyck Str., Brooklyn N. Y.

Sekr. — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasinin. — Pranas Burba, 456—458 Main st., Edwardsville, Wilkes - Barre,

Kasos Globėjai: Martynas Kadzewskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill.; M. Milukas, 2758 E. Pacific st., Philadelphia, Pa.

Knygius — Kun. S. J. Struckus, P. O. Wanamie, Pa.

Dvas. Vadovas — Kun J. Dumčius, P. O. Minersville, Pa.,

Profesorius. — Kvailas klausia daugiau klausimų, neg protingas atsakyti gali.

Studentas. — Vai, tai aš žinau dabar, kodel neišlaikau kvotimų.

Sveikatos Skyrius.

Dr. A. L. Graičunas.

Dr. A. L. Graičunas mielu noru duos atsakymus "Draugo" skiltyse hygijenos ir sanitarijos klausimus, kaip apsisaugotį nuo ligų. Jeigu butų stoka vietos, ar į kokius klausimus netiktų atsakyti per laikraštį, tai bus atsakoma laiškais tik tuokart reikės prisiųsti adresas ir krasos ženklelis. Dr. A. L. Gr. nestatys diagnozio ir nerašys receptų pavieniems asmenims jų ligoje; todėl į tokius reikalavimus ne bus atsakoma.

DELKO ŽMOGUS KNARKIA MIEGODAMAS.

Kada vaikščiojantis oras priverčia užpakalinę minkštąją gomurio dalį virpėti, pasidaro knarkimas. Tai gali atsitikti ir tada, kada burna yra sučiaupta. Bet daugiausiai atsitinka tada, kada šiek tiek kvapo išeina vienu sykiu per nosis ir burną.

Gal atsitikti ir tada, kada burna yra suvis uždaryta ir nėra jokio kyberio nosinėse oro takuose (nosis suvis sveika).

Bet palinkimas prie knarkimo pasididina per obstrukciją (užsispraudimą) nosinių oro takų. Laike miego kūno raumenis sugležnėja (suliuosėja) pasilsėjimui. Delei šitos tai priežasties, kada žmogus guli aukštinelkas, tai burna esti palinkusi atsidaryti. Tokiuo būdu suaugę žmonės, kurie miega aukštinelki paprastai daugiau ar mažiau knarkia.

Knarkimas esti paprastai delto, kad noses oro takai nėra ganėtinai dideli. Gal būti iš priežasties kreivos nosinės sienelės. Gal būti padidinti ir susirgdinti nosių indubimai. Nereikalingų mėsų augimas — kaip tai: "polypai-adenoidai"; jie buva priežastimi liuoso oro praėjimo per nosinius takus.

Ir gali būti be jokios matomos priežasties, ar iš priežasties mažų nosinių takų, arba del palinkimo minkštųjų dalių nosės tako susiploti laike kvėpavimo. Perdaug riebumo šale oro takų, arba ant pilvo, ar ant krutinės, kurios tai priežastįs vis priduoda nesmagumų kvėpavime.

Inprotis knarkimo nėra lengviai išgydomas! Nenormališkumai ir liguistingumai nesės ir gerklės prisidėda didžiai prie knarkimo. Tai privalo būti pataisyta ir pagydyta. —

Daugelyje atsitikimų reikia pataisyti kreivos nosinės sienelės, išpiauti nereikalingus mėsinius augimus, kaiptai: "polypus, adenoidus", — viršunes peraugusių vidūje nosės kauliuką. Lyginai dar ir susirgdintus tonsilius išpiauti.

Visokie kyberiai nosių ir tonsilių turi būti pirm pagydyti ar prašalinti, o tada "knarkimo inprotis" gali būti sustapdytas.

Knarkiantis žmogus privalo miegoti ant šono. Tokioje pozicijoje burna netaip lengviai atsidaro. Daugybė visokiu mekaniškų priemuonių (įnagių) yra vartojama ir patartina, idant sulaikyti apatinį žandą nuo atsidarymo laike miego. Padarytas tam tyčia apinasris, kuris nelyginant moters skepetaitė esti uždedamas ant galvos einant gulti; jis suveržia pasmakrį ir tokiuo būdu nedaleidžia atsidaryti apatiniam žandui.

Yra patartina, kad einant gulti įsikąsti abruso galą, ar taip kokį čystą skudurėlį tarp dantų ir lupos pačios padeda suvaldyti knarkimo inprotį.

Bet koksai daiktas laikomas tarp dantų padaro intekmę į miegantį protą, kad reikia laikyti burna uždaryta. Buvimas kokio nors daikto burnoje priverčia miegantį protą veikti, kad burna būtų uždaryta (sučiaupta).

Miegas-gi toks yra lyginai geras ir suteikiantis poilsį, kaip ir beknarkiant.

LIAUKIS BEMĄSTĘS APIE SAVĘ.

1) **D. K. rašo**:—Gydytojau, kas man yra? aš valgau gerai, miegu gerai, ir sveriu pagal ūgį, bet mano smagenis rodosi yra neveiklios. Manę baisios mintįs kankina, aš pats savęs neužkenčiu, visados bijau kokios nelaimės ir tūkstančiai visokių baisių minčių slankoja mano prote. Žodžiu sieloje esu kankinis. Aš vartoju tabaką ir svaiginančius gėrimus. Ar aš beprotis?

Atsakimas D. K. Tamista nesi beprotis — dargi nesi nei sunkiai sergantis "neurasthenikas" (nervų liga). Liaukis savo blogų inpročių — tai yra: "tabakos, ir svaiginamųjų gėrimų". Liaukis bemastęs apie savę. Suvartok visas sielos ir kūno pajiegas darbui. Nors truputį mėgink padaryti ką nors gera savo artimui. Idant žmogus būtų sveikas ir laimingas, jis privalo dirbti, linksminties, valgyti ir miegoti. Tamista gi tik perdaug miegi, perdaug valgai ir linksminies blogojon pusėn, tad nenuostabu, kad neturi ramumo.

Blaivybės Dirva.

ŽODIS Į SKAITYTOJUS.

Laikas mainosi ir mes jame, sako lotinų priežodis. Buvo laikas, kuomet girtuoklybė žmonių viešai didžiuotasi. Prisigerimas, tartum, budavo vyriškumo ženklu.

Subrendę žmonės, mokslinčiai net ir tie nelaikė sau už blogą būti alkolio pasekėjais ir per viešus trukšmingus pokilius savo visų-didžiausį prie jo prisirišimą patvirtindavo....

Ką šneketi! pagonįs net turėjo girtuoklybės ypatingus globėjus — dievaičius!....

Taip buvo žiloje senovėje. Ne ką geriaus ir netolimoj praeityj. Toji artimos praeities istorija skelbia mums, kad net didžiausių genijų, didvyrių maudytąsi alkolio tauréje....

Buvo poetų ir šiaip jau literatų, ar pragarsėjusių vyrų, kurie savo poemas ir nepaprastus veiksmus atlikinėdavo tik po intekme alkolio. Kone į patarlę inėjo pasakymas "Literatas tai ir — girtuoklis". Atrode, lyg būtų norėta įvykdinti mintis, kad genijai tai bepročiai (girtuoklio protas aptilsta ar visai neveikia).

Pas mus lietuvius tą pati matome. Jaunų piemenukų, gimnazistų, studentėlių su pasididžiavimu budavo griebemasi baltakės. Pas suaugusius gi net patįs šv. Sakramentai bei bažnytinės apeigos, tai-gi Krikšto, Moterybės, Kunigybės, toliau — šermenįs, "Poteriai", "Atlaidai", budavo proga didžiausių girtuokliavimų!.... Tiek praščioko grintelėje, tiek pono rūmuose alkoliniai gėrimai užimdavo pagarbią vietą ir apie juos vesdavosi rimtos diskusijos (įvadžiojimai)!...

"Senesnis", "Smarkesnis", "Iš toli pargabentas" ir tolygios tėzos, tai dar ne visai išnykusi praeitų laikų pietlaikio nuobodulio pasaka.

Bet aušta aušrelė. Žmogus tobulinasi. Mainosi ir laikai. Ir tas kas pirmiau kone už dorybę buvo statoma, šiandien jau imama su gėda varyti šalyn. Blaivios krikštynos, blaivios vestuvės, blaivios primicijos bei pakasynos, jau šiandieną nebe naujiena.

Jau dingsta stiklelių skambėjimas tarp mūsų apšvietūnų, tiek dvasiškiu tiek svietiškių. Mažėja jisai ir praščiokėlio pastogėje. Ateina štai laikas, kuomet pas patogesnius bei apšviestesnius žmones svaigalai yra didžia gėda vartoti, gi juosiuos vartojant slepiasi kaip ir su biauriais darbais.

Taip, žmonės jauste ima jausti kad betikslis svaiginamųjų gėrimų vartojimas žemina žmogų — protingąją esybę.

Gi tasai jausmas vis kįlą ir kįla.

Ir štai mąstantieji žmonės, kurie sugebėjo kūno geismų pataikavimo silpnybę apgalėti, ne tik kad patįs metė alkolinius svaigalus vartoję, bet dar susitelkę į skaitlingas draugijas, kurios stengiasi, idant ir tie žmonės, kurie silpna valia seka ne protą, tik kūno norus, kad ir tuos nelaimingusius patraukti prie doresniojo kelio.

Organizuojamosi ir lietuvių blaivininkų. Štai jau keli metai, kaip gyvuoja Blaivininkų Susivienyjimas. Ir blaivybės idėja, kuri iš pradžios šioj šalyj pašaipos teatrado žodžius, jau nūnai pradeda užimti sau tinkamą vietą.

KALĖDOS JAU ARTI IR TAVO GIMINĖS IR DRAUGAI TIKRAI TIKISI NUO TAVES DOVANOS

Dabar yra laikas siųsti jiems pinigus, kad jie gautų tai prieš Šventes ir džiaugtųsi tuomi

Jei tu nori keliauti į seną šalį arba parsikviesti draugus ar gimines, atsimink, kad musų yra seniausia ir didžiausia laivakorčių agentura. Męs parduodame laivakortes ant visų linijų ir už žemiausią kainą.

Męs mokame 3 nuošimčius į metus už jusų padėtus pinigus ir suteikiame knygutę veltu.

Tu gali pradėti taupyti su vienu doleriu. Negaišuok, bet pradėk tuojaus.

Męs išrandavosime tau apsaugos dežutę už $2.50 į metus. Buki atsargus, ir nelaikyki savo brangių popierių ir kitokių dalykų manie.

....Asimink, kad veikdamas su mumis tu veiki su banka, kuri yra **PO VALSTIJOS PRIEŽIURA** ir kurios turtas esti **suvirš 5 Milijonai dolerių.**

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

Pastarasai 19 rugpiūčio seimas geriausiai liudija, kaip augštai pakilo Amerikos lietuvių blaivininkų dvasia. Seimas, kuriame dalyvavo delegatai iš tolymų miestų, kaip: Chicago, Baltimore, New Englando valstijų, seimas prie kurio pasisekimo prisidėjo mūsų dvasiškija asmenyje gerb. kun. Šeštoko, kun. Saurusaičio, kun. Briškos, kun. Serafino, kun. Jakaičio, kun. Krakausko, tasai seimas aiškiai parodo jog pagaliaus blaivybė ima bujoti ir tarp mūsų tautos.

* * *

Vienu iš svarbesniųjų praeitojo Blaivininkų seimo nutarimų yra apsirinkimas už organą rimto plačiai žinomi laikraščio "Drauge".

Nūnai blaivininkai turi "Drauge" savo skyrių, kurį tai skyrių pavesta vesti patiems blaivininkams per savo paskirtajį redaktorių.

Tad, vyrai, į darbą. Susispietę apie geriausijį mūsų laikraštį, platinkime blaivybės sėklą ne tik darbu, žodžiu, ale ir raštu. Platink blaivininkų "Draugą", kursai priglaudė blaivininkus. Dirbkie blaivybei.

Blaivybei dirbdamas, dirbsi ne vien savo naudai, ale naudai artimo, naudai visos tautos, naudai visos žmonijos.

Kun. J. J. Jakaitis.

KAI-KURIE MŪSŲ DRAUGIJOS ĮSTATŲ TRUKUMAI.

Mūsų įstatai nieko nesako apie tai, kaip ilgam laikui įsirašoma draugijos narių. Kiek teko patirti, reikalaujama iš įstojančių narių prisiturėjimo nuo svaiginamųjų gėrimų per visą amžių. Lietuvoje (ir Škotijoje) mūsų blaivininkai rašosi į draugiją metų pradžioje (ir vėliau) ir apsiima pildyti draugijos įstatus tik iki artimųjų Naujųjų Metų. Naujiems metams prasidėdant nori — užsirašo ir kitiems metams, nenori — neužsirašo. Žodžiu, ten "Blaivybės" draugijoj priimta tokia pat tvarka kaip ir visose kitose draugijose. Taigi klausimas, kaip gi geriau? Žinoma, "Blaivybei" geriau yra turėti pastovius narius, tečiau pastovumą geriausiai gali užtikrinti draugijos plėtojimasi, nuolatinis jos augimas, o ne laikymas prievarta prie draugijos. Pagaliaus, kiek žinome iš Amerikos blaivininkų gyvenimo, kai-kuriuose skyriuose daugelis narių, kad ir pasižadėję iškilmingai visam amžiui išbūti blaivybėje, tečiau pameta draugiją, nelanko jos susirinkimų, o pagaliaus kai-kurie ir gerti pradeda. Antra vertus reikalavimas daryti apžadus visam amžiui daugelį musiškių gali suturėti nuo įstojimo draugijon. Ir tai nenustabu. Kad suvaržyti savę visam amžiui tame dalyke reikalinga yra: 1) turėti daug žinių ir susipratimo alkolizmo klausime, 2) turėti labai tvirtą būdą ir išlavintą valią, kad pasitikėti savimi ir duoti tuos apžadus. Atsiminus gi, kad bemoksliui žmogui, kokių daugiausiai mūsų draugijoje yra, sunku ir tų žinių daug trumpu laiku ingyti ir staigiai išlavinti būdą, pakilti kultūroje, turėsime pripažinti, kad iš mūsų brolių negalime mes reikalauti pasižadėjimo neberagauti visai svaiginamųjų gėrimų visam amžiui.

Bene geriausiai būtų taip padarius? Priimti apžadus visam amžiui iš tų, kurie apsimąstę ir liuosa valia tuos apžadus daro, (juos laikyti ypatingoje pagarboje, nes tai tikri dvasios galiū-

---

nai), tečiau priimti ir tuos, kurie norėtų dėties prie draugijos tik metams; skaityti ir juos tikraisiais nariais ir duoti jiems sprendžiamąjį balsą. Kiek žinau, ir pas airius katalikus tokia-pat yra tvarka tame dalyke. **K—is.**

ADRESAI P. BLAIVININKŲ SUSIVIENYJIMO.

Pirmininkas: — Rev. A. Briška, 4557 So. Wood st., Chicago, Ill.

I Vice pirmin.: — J. Aleksa, 658 W. Saratoga st., Baltimore, Md.

II Vice pirmin: — Miss A. Rumšaite, 4608 So. Wood st., Chicago, Ill.

Dvasiš. vadovas. Rev. P. Saurusaitis, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

Sekretorius: — J. V. Kovas, 21 Congress ave., Waterbury, Conn.

Kasierius: — Rev. V. P. Karkauskas, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.

"Blaivyb. Dirvos" redaktorius, Rev. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

TEATRAS.

New York City, N. Y.

New Yorke 4 sausio "Aušros Vartų Švenč. Panelės" bažnytinėje salėje jaunimas surengė vakarą. Vaidino Žemaitės "Tris mylimas". Vaidinamas nusisekė gana gerai. Ypatingai gerai suvaidino Demicelė (p. Šambelytė) ir Liudvikas (p. Levendauskas). Motina ir Petronėlė savo rolės atliko irgi gana gerai, tik Kozeris truputį pergreit kalbėjo. Pasibaigus vaidinimui, pp. Visminas ir Kvedaras sudainavo Petrausko "Skambančias stygas". Vietinis choras geriausia sudainavo "Grožybę Lietuvos" ir "Pasakyk mano mylimas krašte". Po dainų prasidėjo šokiai bei tautiški žaidimai-rateliai. Labai visiems patiko "Jievužė" bei "Rutelė". Skrajojanti krasą buvo iš tautiškų atvirlaiškių, kuriuos rengėjai tam tyčia parsisiųsdino iš Lietuvos. Būtų labai geistina, kad ir visur per vakarus skrajojančioje krasoje vartotų tautiškas atvirutes, o ne kokias ten angliškas su "čikinais". Apie 11 valandą buvo skiriamos dovanos—žvaigždė su radasta viduryj, vienam jaunikaičiui bei mergelei, kurie daugiausia apturėjo laiškų. Dovanas laimėjo vietinis klebonas kun. Šeštokas bei p-lė Šambelytė (Damicelė). Tvarka per vakarą buvo labai švari. Žmonių, neatsižvelgiant į biaurų orą-darganą, atsilankė nemaža. Nauda medžiagiška, kaip buvo paskelbta, apgarsinimuose, skiriama parapijos knygynui.

Lauksime ir kitą kartą tokio malonaus pasilinksminimo, gal ir vėl jaunimas mums suruoš.

J. Širvintas.

Cleveland, Ohio. Nedėlioj, 28 d. gruodžio, Acme svetainėje, buvo parengtas dailus vakaras draug. Clevelando liet. teatr. choro. Vakaro programas buvo įvairus: perstatymas, muzika, deklemacijos ir dainos. Buvo statyta pirma sykį ant scenos penkių veiksmų drama, "Rytų Pilis", angliškai parašyta C. Wood, liet. vertė p-lė B. Skripkauskiutė. Perstatymas nusisekė puikiai. Visi veikėjai atliko savo roles, galima

sakyti, artistiški. Ypatingai atsižymėjo pati vertėja p-lė B. Skripkauskiutė, (rolėje Izabeles), p-lė A. Radzevičiutė (Anielia), Jonas Daumantas, p. Mockaitis (Izabeles vyras). Nors jau draugija daug vaidinamų ruošė, bet šis paskutinis buvo iš visų geriausiai atliktas ir į jį bežiūrint ne vienas gavo verkti ir juokties. Iš tikro graudu matant, kaip mažas Vincutis miršta ir, kaip Izabele, pagrįžus pas savo vyrą, kurs manydamas, kad ji mirus, buvo apsivedęs su Barbora, miršta ant jo rankų. Labai linkėtina, kad draugija pasirūpintu duoti atspausdinti šią dramą, kad galėtų ir kitur pasinaudoti. Po vaidinimo choras padainavo keletą dainelių, kurios gerai nusisekė. Taippat p-lė P. Misinskiutė deklemavo "Atsiminus Tėvynę", už ką ji gavo daug delnų plojimų. Ant galo buvo balius ir šokiai. Žmonių prisirinko pilnutėlė svetainė. Vaidinimo laike užsilaikė ramiai. Gryno pelno gauta 100 dol. Vakaras buvo be jokių sviginamųjų gėrimų, kiekvienas grįžo namo su lengva galva ir maloniais inspudžiais.

Linkeme geriausios kloties teatrališkam chorui ir teatrų vadovui p. J. Klimavičiui.

M. A. B. Korespondentė.

Montreal, Canada. Gruodžio 28 d. antrą val. po pietų buvo parapijinis balius, kuris tęsėsi iki vidurnakčiui. Balius buvo puikus: gražiai papuošta eglaitė, ir dailųs vaikų žaidiniai patenkino visus atsilankiusius. Po žaidimų prasidėjo dainos. Dainavo du choru: pirmasis labai puikiai, o antrasis silpniau, tur būt nebuvo pilnai prisirengę. Paskui dainavo mergina, padainavo labai dailiai. Susirinkusieji gausiai plojo delnais. Vėliau ėjo deklemacijos ir prakalbos. Kalbėjo P. K. Bajorinas, moksleivis Montrealio kolegijos. Deklemavo P. Gureckas — Gyvenimas, kova ir laimė. Visi atidžiai klausė jo aiškaus deklemavimo. Ant užbaigos choras padainavo "Lietuva tėvynė mūsų" ir atėmus eglaitę, prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki pusiaunakčiui.

Vaizginis.

MŪSŲ JAUNIMAS.

PROTOKOLAS.

"Lietuvos Vyčių" Centralines Valdybos posėdis.

"L. Vyčių" Centralinės Valdybos posėdis, buvo gruodžio 30, 1913, Šv. Edvardo svetainėje, Brockton, Mass. posėdyjė dalyvavo šie žmonės: p. M. A. Norkunas, Vyčių organizacijos pirmininkas; p-lė Agota Simanoniute, iždo prižiūrėtoja ir p. St. Mačiulskis iždo prižiurėtojas, abudu iš Lawrence, Mass.; kun. J. Krasnickas, klebonas iš Cambridge, Mass.; kun. K. Urbanavičius, vietinis klebonas, kl-kai: K. J. Vaičiūnas, F. A. Vermauskas ir F. J. Juškaitis, pp. P. Balčiūnas ir T. Kubilskis, vietiniai.

Visų pirma pirmininkas p. M. A. Norkūnas atidarė susirinkimą. Trumpai kalbėjo apie tikslą šio susivažiavimo. Apgailestavo kad daugiau, iš centro valdybos, narių nepribuvo. Kai-kurie, svarbių kliučių delei, negalėdami patis pribūti, atsiunte laiškus, aiškiai pabrieždami, kad pilnai sutiksią su visais tos dienos nutarimais. Centro raštininko nesant, pirmininkas pareikalavo, kad raštininkas, tam kartui būtų paskirtas. Viebalsiai tapo išrinktas kl. F. J. Juškaitis.

Prasidėjo svarstymai.

I. Buvo kalbama, kad iždininkas būtų po kauciją. Kaucijos didumas bus galūtinai nuspręstas pasitarus su iždininku. Sekančiame kongrese tą kaucija galės būt padidinta arba pamažinta. Centro iždas turės prasideti nuo naujų metų. Kuopos privalo siųsti mėnesinę mokesnį iždininkui.

II. Busiančio kongreso laikas ir vieta. Laikas paskirtas liepos 14 d. 1914. Vieta.— Buvo paduota trįs vietos: Cambridge, Mass., Brockton, Mass., ir So. Boston, Mass. Pirmininkas turi pasiteirauti su tų vietų klebonais; nuo jų gavęs atsakymą, privalo pranešti kuopoms, kurios galės balsuoti. Už kurią rasis daugiau balsų, toje bus kongresas. Į kongresą kuopos galės siųsti nuo 10 narių vieną delegatą su mandatu kuopos ir paliudijimu klebono. Kunigai, taip-pat ir moksleiviai su klebono paliudijimu kongrese turės pilną balsą.

III. Užmanymas, kad greitai, kaip galint stumt Vyčių organizavimą pirmyn. Kokiu būdu? Reikia tverti naujas kuopas arba nors didinti senasias. Raginti per laikraščius ir prakalbas mūsų jaunimą prie organizavimosi. Labai būtų geistina, kad kiekvienas klebonas pasistengtų sutverti kuopelę, jeigu da jos nėra jojo parapijoje. Tuomi susirinkimas užsibaigė.

Posėdžio raštininkas. **Pr. Juškaitis.**

GANA TARNAUTI SVETIMIEMS DIEVAMS.

Dar daugelis iš mūsų jaunuomenės tarnauja lenkams, daugelis dar paturi jų tautą. Tokie mūsų broliai nejaučia kad nuo jų priguli tos tautos ateitis ir tobulumas, prie kurios jie priguli. Tokiais broliais niekas negali pasigėrėti, o lietuviams už juos tiktai viena gėda. Neturėdami tautiškų jausmų, jie tik sportu rūpinasi. O tas tuščias gyvenimas veda žmogų vien tik į nelaimę. Būtų gėrai, kad mūsų jauni vyrai ir merginos tai suprastų ir kitus savo brolius atkalbintų nuo tarnavimo kitoms tautoms, iš kurių jie nieko gero negali ateityje tikėtis.

Pažiūrėkime mes į kitų tautų jaunuomenę, pamatysime, kaip jie gerbia savo prigimtą kalbą, kaip jie nesiduoda savęs išnaudoti, o mūsų lietuviai per vieną savaitę išsižada savo prigimtos kalbos, ir netik išsižada, bet jos ir neapkenčia, savo nesupratimu dažnai ją teršia.

Šen ir ten turime jau nemaža lietuvių, kurie vėda dorą gyvenimą, rūpinasi tautos reikalais. Dabar, kiek galėdami judėkime, švieskimės, mokinkimės savo kalbos, Lietuvos istorijos ir t. t., nes jau laikas priėjo nubusti. Neleiskime tos rugepiūtės ant nieko, ir nesnauskime, kol mums šviečia viltis, o darbuodamės iš visų pajiegų galėsime ir mes susilyginti su kitų tautų jaunuomenė.

Beržas.

PAŽVELGUS ATGAL.

Vėjo greitumu prabėgo senieji metai, užstojo nauji, pilni vilties, bet ir rūpesnių-vargų. Mes, jaunuomenė, pažvelgkime atgal, kaip sunaudojom praėjusius metus. Kokią naudą atnešem tikėjimui, tautai ir sau? Ar buvom naudingi žmonijai ar tik sunkia našta, mesdami savo darbo dalį ant kitų pečių. Ar darbe, ar miege praleidom praėjusiuos metus? Jau jie nebesugrįš!

Bet šitie nauji metai yra mums duoti, kad suvartotume juos geran ar blogan. Taigi, branguș broliai, kaip sunaudosim šituos metus? Ar praleisim svajonėse, ar naudosimės kiekviena proga tiesti ranką mūsų šaliai pakelti? Nevienas esate girdėję apie "Lietuvos Vyčius," kurio susitvėrimo tikslas plačiai buvo aprašytas "Drauge." Čia ir nekartosiu. Kiekvienas, kuris skaito savę lietuvių bei lietuvaitė privalo interesuoties tos draugijos likimu, prisirašydami patįs ir kitus ragindami. Kiekvienas iš mūsų turi kokį nors talentą; todel neužkaskim jo, bet tobulinkim, o Lietuvos "Vyčiai" padės mums sunaudot jį Lietuvos labui. Daugelis žinot, kad Amerikoje yra paprotis daryti prižadus Naujuose Metuose ką darys ir ko nedarys.

Mes, Lietuvos jaunuomenė, atmindami Maironies žodžius:

Petys gi į petį, na, vyrai, kas gali
Sustokim į darbą už mylimą šalį!
Prikelkime Lietuvą mūsų! —

prisižadėkim spiesties į krūvą prie Lietuvos "Vyčių", paduodami viens kitam ranką išvien dirbti ant katalikiškos-tautiškos dirvos. Į darbą jaunime!

Girios Duktė.

Redakcijos prierašas. Dėdami šitą gražų ir gyvą Girios Dukters atsišaukimą, mes vienkart kviečiame visų tų, kurie "Lietuvos Vyčius" yra sumanę, taippat jaunimo kuopų organizatorių ir vedėjų atsiliepti "Draugė"; kas kur jau yra daroma "Lietuvos Vyčių" organizavime, kokios yra jaunimo veikimui kliutįs, kokie trūkumai ir t. t. Tik pranešant visuomenei žinių, išreiškiant nuomones, sumanymus ir pageidavimus, galima bus jaunimo veikimą padaryti gyvesniu ir praplatinti jį. "Draugo" skiltįs visuomės bus atviros jaunimo reikalams svarstyti.

Baltimore, Md.

Kai-kurie moksleiviai ir kiti vaikinai, sumanė suorgazinuot Baltimorės, liet. jaunimą, pagal konstitucijos "Susivienijimo Lietuvos Vyčių", kuri buvo paskelbta "Draugo" num., ir paprašė klebono, kad paskelbtų, ant 4 dienos sausio susirinkimą bažnytinėje salėje, užprašant jaunikaičius ir merginos ir suaugusius vyrus. Klebonas paskelbė bažnyčioje, bet patarė organizuoties tik jaunikaičiams; merginos gi turinčios savo draugijų.

Nors lijo smagiai, bet vis delto susirinko į 40 vyrų jaunikaičių, (apie 6 buvo vedę).

Pirmiausiai paprašius susėsti J. Aleksa perskaitė, konstituciją iš "Draugo". Paskui pranešė, kad esą permaža susirinkusių, tai patarė eit namo, o kitą sekmadienį gal, sako, daugiau susirinks. Vienas iš senesniųjų aiškino, kad užtektinai esą vaikinų ir kad galima esą svarstyti, kuriem gi patinka, tai ir rašyties, nes kiti pradeda iš 5—6 žmonių draugiją, čia gi net keturios dešimt ypatų ir negalima jų paleisti be nieko. Tokiuo būtu pradėta svarstyt. Moksleivis J. Veberas paskaitė gražų referatą, pritaikintą jaunimo dorai palaikyti ir apie kultūros darbus, kuriuos gali susivieniję jaunimas nuveikti. Antras kalbėjo J. Bučnis (moksleivis), nurodydamas svetimtaučių tokius susivienijimus, kurie visokiais žaislais užsiimdami, daug savo draugijai naudos neša įsteigdami namus ir sales, ir t. t.

Po to buvo pakviesti užsirašyt vardus tų kurie pristos; įsirašė apie 20 ypatų. Paskui buvo išrinkta valdyba: pirmininku J. Bučnis pagelbininku J. Aleksa, raštininkų J. Sakevičius.

Kitas susirinkimas turėjo būti 11 sausio.

Mažiukas.

Redakcijos prierašas. Atstumdami merginas nuo "Lietuvos Vyčių" susivienijimo, mes be reikalo iš pat pradžių silpnintume tą pageidaujamą jaunuomenės judėjimą. Merginos, čia nepriimtos, ieškos visuomeniško darbo kitur ir "Vyčiai" negalėtų išlaikyti rungčių (konkurencijos) su kitomis jaunimo organizacijomis. Merginos "Lietuvos Vyčių" naudai ir tikslams nemažiau galėtų pasidarbuoti, negu vaikinai. Taigi visai be reikalo atstumiamos naudingos darbininkės. Susirinkimuose ir visame veikime dorą ir padorumą galima būtų apsaugoti, nes juk ir vyresnieji, tėvai jaunųjų darbe turėtų dalyvauti ir kuo galėdami padėti. Pagaliaus mergaičių atstumimas priešinasi ir "Lietuvos Vyčių" konstitucija.

Skyriaus II, paragrafas 1, kur kalbama apie organizacijos narius, sako: "Nariais šios organizacijos bus abiejų lyčių asmenįs be amžiaus skirtumo."

Nors "Drauge" paskelbtieji įstatai yra dar tik projektas, tečiau kuopų steigėjams, bent iki jaunuomenės visuotinojo kongreso reikėtų laikyties to projekto. Kitaip sunku bus gerai susitvarkyti. Pasitikime, kad Baltimorės jaunuomenė išprašys nuo savo gerbiamojo klebono, kad nesipriešintų įsteigimui bendros kuopos vaikinų ir mergaičių.

Klausimai ir Atsakymai

Kodel "Draugas" neaiškina apie socijalizmą?

Atsakymas. "Draugas" ir seniau aiškino socijališkąjį klausimą, neatsisakys ir toliau aiškinti. Tečiau laikraštis dažniausiai gali atsilieti tik į bėgamuosius dienos klausimus. Laikraštis, ypač dažniau einantis, negali spauzdinti ilgų moksliškų veikalų. Tą atstoja knygos ir knygynėliai. Tame klausime, kurs Tamstai rūpi, lietuvių kalboj nemaža knygų, kuriąs pravarta būtų perskaityti. Čia paminėsim bent keletą.

1. Socijologija, parašė kun. prof. Šaulys — 35c.

2. Socijalistai ir mūsų socijališkieji reikalai, to paties autoriaus — 25c.

3. Socijalistai kas jie? Iš kur atsirado? Ko nori. parašė Dr. A. Civinskas — 15c.

4. Socijalizmo silpnos pusės. Antanas K—as — 40c.

5. Ar bus geriaus, kad socijalistai gaus viršų? parašė D. Dumbrė. — 15c.

6. Evoliucija ne revoliucija. Parašė Patrimpas — 40c.

7. Miestų ir apskritai pramonijos darbininkų klausimas, parašė prof. d-ras Matulevičius.

8. Darbininkų klausimas. Parašė kun. J. Staugaitis — 15c.

Kl. Ar galima tikėti vaikinui, kuris po laikraštį merginos paieško?

Toks būdas žmonos ieškojimo nesuteikia garbės tiems, kurie jį pramano ir tik gėdą daro visiems lietuviams. Gyvenimo draugę surasti — tai ne arklį, arba net ir namus nusipirkti. Gražaus sugyvenimo pamatas, tai sielų sutarimas ir harmonija ir būdų sutikimas. Per laikraštį žmogaus nepažįsi. Mergina, nors šiek tiek savę gerbianti, niekuomet netekės už to, kurs apsivedime mato tik savotišką biznį ir skelbiasi su juo.

Kl. "Prieš revoliuciją katalikų vadovai pakelia balsą.... Bet delko katalikų vadovų nekeliama balsas prieš kares?" "Tėvynės" N1.

Ats. Kristaus mokslo šviesoje nei kruvinos revoliucijos, nei karės negali būti pilnai pateisintos. "Kas kardu kariauna, nuo kardo ir žūsta", pasakė Kristus. Krikščionių idealas — taika, ramybė, ne kruvinos karės. Kruvinos revoliucijos nėkuomet neatsiekia savo tikslo. By kokios naujos tvarkos įvedimas turi remties visuomenės supratimu apie naujos tvarkos gerumą ir žmonių būdo ištobulinimu ir priruošimu prie tos naujos tvarkos. Žmonėms liekant tokiems pat, valdžios permaina įveda tik naujas prievartos formas, bet ne permaino žmonių sugyvenimo pamatų, būtent jų širdies ir būdo. Už tat krikščionįs vieton revoliucijos ir stato evoliuciją, tai yra ramų plėtojimąsi visuomenės tvarkos, remianties žmonių būdo ir proto tobulinimu. Geriausiu pavizdžiu gali būti Prancūzija ir Anglija. Niekur tiek nebuvo kruvinų revoliucijų ir niekur tiek daug kraujo nepralieta, kaip Prancūzijoje. Tečiau ten kapitalistai ir šiandien nei kiek neprasčiau išnaudoja darbininkus, kaip ir kitose šalyse. O radikališki žmonių atstovai visuomet priešinasi parlemente, kaip tik reikia pakratyti buržuazijai kišenes darbininkų naudai (pav. įvedimui mokesnio nuo pelno). Tuo tarpu Anglijoje, kur visuomenės išsiplėtojimas, parlementarizmas ėjo pirmyn daug ramesniu keliu, darbininkų gerovė stovi augščiau, negu kituose kraštuose. (Vidutiniškai kiekvienas darbininkas turi susitaupęs suviršum 600 r.) Ten darbininkų padėjimą 19-me amžiūje pagerino ne revoliucija, bet įvairųs susidraugavimai (kooperacijos ir tred-unijonai).

Redakcijos Atsakymai.

G. G. p. p. 41, 36, 125 R. K. Susivienijimo kuopų raštininkams. Tamstos pervėlai atsiuntėte žinias apie savo kuopų susirinkimus. Delto ir nebedejome ji į laikraštį.

Baltimoriečiui. Apie nusižudėlę buvo jau rašyta "Drauge".

RED. ATS.

Draugo Berneliui. Apie tai jau buvo "Drauge" rašyta.

Tiesos Šalininkui. "Draugo" skaitytojams tas neindomu. Nedėsime.

K. Bertuliui. Mūsų skaitytojai senai tai žino, kad anie jūsų minimi leidėjai tik savo reikalus daboja, bet ne skaitytojų. Laiškelį padedame į arkyvą.

Stasiui. "Kaip žmonės tampa girtuokliais" dėsime mielu noru. Laukiame pabaigos.

Apgarsinimai.

SKAUSMAS.

Mes turime tarti skausmui ačiū, nes jis mums parodo, jog mes peržengėme kokią nors gamtos tiesą arba nepaklausėme jos įsakymų ir, kad mes valgėme ar gėrėme tą, kas mums priderėjo palikti jojo vietoje; arba kad mes ilgai užsitensėme. Viršikinimo sistema pirmiausiai pradeda atsiliepti. Neviršikinimas pagimdo skausmą galvoje ir nugaroje, nenorėjimą valgyti, ir kitas negales. Tada mums reikalingas Trinerio Amerikoniškas Elixiras Karčiojo Vyno. Su juo mes tikrai išvalome savo kūną ir tuo pačiu daliku priduodame jam tvirtumą tiek, kad vienas jis gali atlikti virškinimo darbą. Jis yra geras vaistas pilvo, plaučių ir vidurių ligose. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave. Chicago. Ill. Nuvargęs kūnas laiks nuo laiko reikalauja gero braukimo, Trinerio Linimentas yra tam geriausiai tinkamas, nes yra toks tvirtas.

RAČIUNO KELIONĖ PO LIETUVĄ

Kamgi liudi ilgedamas Tėvynės Lietuvos? Lietuva judomuose paveiksluose jau Amerikoje. Pirmu kartu Lietuvos judėjimas gyvuose paveiksluose mūsų historijoj. Nepamirškit ateiti ant šio perstatymo, pažvelgti į savo gimtinį kraštą, kurį apleidot. Nekartą apgailaujam musų paliktos Tėvynės. Daugumas sako: "troškšta mano širdis dar kartą Lietuvą pamatyt"....

Pamatę prieš savo akis vaizdą, perstatantį Lietuvoje gyvenančius musų likusius brolius ir sesutes bei senelius, pamiršim savo kartuįį kasdieninį gyvenimą ir nevienam užžibės ant veido džiaugsmo spindulys.

Paveikslus rodant aš pats apie juos publikai ir aiškysiu. Paveikslus rodys gabus mašinos operatorius p. J. M. Danielius, kuris ilgą laiką prie to praktikavosi.

Kinematografistas A. T. Račiunas. Padainuos p-lė E. Kancieriutė.

Apart šių vaizdelių bus perstatyta visoki vasaros laukų darbai Lietuvoje.

Šitas perstatymas atsibus seredos vakare **21 dieną Sausio-January, 1914, nuo 8:15, McCaddin Memorial Hall,** Berry st., tarp So. 2-ros ir 3-čios, **Brooklyn, N. Y.**

Vargoninkas, gerai išsilavinęs savo amate, gali vesti chorą. Ieško vietos. Kam iš gerbiamųjų klebonų yra reikalinga meldžiu atsišaukti pas: Kun. M. Šedvydį, 15 E. 23 st., Bayonne, N. J.

PAIEŠKOJMAI.

Paieškau savo dėdes ir jo sūnų Petro ir Jono. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Padvarninkų kaimos. 10 m. kaip Amerikoj. Pirma gyveno Pittsburgh, Pa. dabar nežinau kur yra. **Turiu svarbų reikalą.** Jis pats **ar kas kitas** praneškite šiuo **adresu.** Stan. Montvidas, 855 — 122 **st.,** West Pullman, Ill.

Aš Morta Geležauskienė ieškau savo pusbrolių Antano ir Augusto Abėčiunų. Paeina iš Suvalkų **g.,** Seinų apskr. Prieš 12 metų, **Antanas** gyveno Homestead, Pa., **o** dabar nežinau kur randasi. **Bus** jau 31 metai kaip Amerikoj, **taigi** norėčiau susižinoti, jei dar **gyvi** yra.

Mrs Morta Geležauskienė,
56 — 8th st., Donora, **Pa.**

Watervliet, N. Y. Vietinė Šv. Antano draugija rengia 17 sausio 1914 m. didelį balių (2600 Fourth ave., Šimauskio salėje) vyrams 25 centai, moterims dykai.

PIRKITE NAUJUS NAMUS NE SENUS.

Užmokesite tik $1800.00 ir turėsite savo namus su keturiais dideliais kambariais su augštu skiepu ir gonkomis. Namai randasi geroj lietuvių apgyventoj vietoj. 2500 — 2502 West 45th place. Tarpe Western ave. ir Rockwell gatv. Jau pabaigti statyti ir iš 10 namų tik dvieji tėra neparduoti. Nepraleiskite progos.

NEW CITY SAVINGS BANK 4601 S. Ashland av., Chicago, Ill. 3, 4, 5.

Kas norite turėti Dr. J. Basanavičiaus ir Martyno Yčo **paveikslus** 6X9 colių didumo, **arba** puikų sieninį kalendorių **su** abiejų minėtų vyrų paveikslais, tas teatsišaukia pas mane. **Kaštuoja** kiekvienas tik 25 **centai** su prisiuntimu.

W. J. Stankūnas (fotografas)
3452 So. Halsetd Str.,
Chicago, **Ill.**

Dailus Kambariai.

Ant randos Elijošiaus Bankos name, kampas Wood ir 46-tos gatvių. Tinka daktarui, advokatui ar byle žmogui, kuris **nori** švarių ir gerai įrengtų kambarių.

Atsišaukite:
J. J. Elias, 4600 So. Wood **str.**

TEATRĄ RENGIATE?

Jeigu rengsite **teatrv,** reikes tam **tikrų** draupanų. Drapanos pirkti atsieina **labai** brangiai. Dėltogi **noriu** pranešti, kad aš esu **atstovas:** — **Hooker-Howe Costume Co.** Kurie rendavoja visokius **tam** tikusios drapanos ir kittokius daiktus dėl teatru, baliu, parodu, šokiu t. t. Su visais tam panašiais reikalais kreipkities **prie** savo tautiečio, kuris geriau **supras** ir išpildys tamistų **norus.** Kataliogą prisiųnčiame dykai.

JONAS J. RAMANAUSKAS,
P. O. Box 58, Montello, **Mass.**

GERIAUSIA PLAUKŲ GYDUOLĖ.

Sustiprina skelpą, sujudina **šaknis,** plaukus padaro švelniais, **blizgančiais.** Geriausis vaistas **nuo** pleiskenų (dendruff). Vartojant du ar tris kartus savaitėj sustabdo plaukų slinkimą.

Trinkie gerai ant skelpo į **šaknis** kas antrą ar trečią dieną.

Priekė 50c. ir $1.00.

F. A. POŠKA, Aptieka,
3121 So. Morgan st., Chicago, Ill.
Phone Yards 695.

"DRAUGO" KNYGYNAS

atidarytas Sausio 11-tą dieną

Galima gauti įvairių įvairiausių knygų ir laikraščių lietuvių kalba spaudintų Amerikoje ir Lietuvoje.

Galima pasirinkti įvairių maldaknygių, nuo piglausių iki brangiausių, taip-pat rožančių, škaplierių, medalikėlių, paveikslėlių ir tt,

Knygynėlių steigėjams, išsirašantiems už didesnius pinigus nuleidžiame didelius nuošimčius. Katalogus siunčiame ant pareikalavimo dykai

Adr. 1800 W. 46th Street, "Draugo" Knygynas

Jeigu ligšiol nėsate skaitę, tai tuojau užsisakykite

"DRAUGĄ"

visuomenės, politikos ir literaturos savaitinį laikraštį,
kurs yra vienas iš didžiausių ir indomiausių
Amerikos lietuvių laikraščių.

"DRAUGAS" yra lietuvių-katalikų darbininkų laikraštis.
"DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.
"DRAUGAS" yra organas didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos, būtent Amerikos "Lietuvių Rymo-Katalikų Susivienijimo". Taip-pat "DRAUGAS" yra organu "Am. Lietuvių R.-K. Pilnųjų Blaivininkų" ir kitų kai-kurių lietuvių organizacijų.
"DRAUGAS" yra vedamas prityrusių redaktorių ir savo bendradarbių ir korespondentų skaičiuje turi žymiausius Lietuvos ir Amerikos mokslo vyrus, literatus ir publicistus.
"DRAUGE" greta rimtų straipsnių rasite daugybę svarbių ir indomių žinių iš visos Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio.
"DRAUGAS" atsieina metams $2.00, pusei metų $1.00, užsieniuose metams $3.00, pusei metų $1.50. Norintiems "Draugą" pažinti, siunčiame 1 numerį DYKAI.
"DRAUGO" adresas.

DRAGAS PUBLISHING CO., 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

"Draugo" Spaustuvė

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA ir GERIAUSIA
Greitai atlieka įvairių įvairiausius darbus

Gerbiamų klebonų domai
Dar nevėlu užsisakyti velykines kviteles.
Spauzdiname parapijų atskaitas

Konstitucijas, plakatus, tikietus, užkvietimus ir kitokius darbus **Spaudina pigiai**

Raides statomos didele -- nnaujausiojo patento -- mašina "Linotype".

Sutrukimo darbuse nebus, nes spaustuvė aprūpinta pakankamu skaičiu prityrusių darbininkų.

Adresuokite "DRAUGAS"
1800 West 46th St., Chicago, Ill.

Imkit aptiekoj **Severos Lietuviškąjį Kalendorių 1914 metams, arba parsitraukit stačiai nuo mus.**

Užsišaldymas ir Kosulys

Užsišaldymas yra pradžia kosulio arba uždegimo gerklės, todėl reik tuojau pradėti gydymą, imant

Severos Balsamą Plaučiams

(Severa's Balsam for Lungs)

kuris yra rekomenduojamas kaipo vaistas nuo kosulio ir užsišaldymo, nuo uždegimo ir skausmo gerklės, užkimimo ir kitų plaučių netvarkumų. Yra visiškai nevodingas ir visados pasekmingas.

Kaina 25 ir 50 centų.

Užkietėjimas,

tulžiavimas, jaknų ir žarnų netvarkumai ir kiti panašus nereguliariškumai greitai nyksta, jeigu

Severos Balsamas Gyvasties

(Severa's Balsam of Life) imamas pagal nurodymų, išspauzdintų ant dėžučių arba užklijuotų ant butelių. Jis sustiprina visą organizmą ir sugrąžina žmogui sveikatą.

Kaina 75 centai.

Aptiekose, arba tiesiog nuo musų, prisiuntus kiek kainuoja

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

URANIUM ILNIJIS NAUJAS LAIVAS.

Uranium Laivų kompanija nupirko naują didelį 10,000 tonų laivą. Šitas laisas neseniai buvo padarbtas Anglijoje. Turi du kaminu, Markonio berelinį telegrafą ir geriausį patarnavimą vis klasų keleiviams. Yra naujausis ir geriausis laivas. Vardas naujo, naujo laivo yra "Principello". Kitu du laivu priguleuti Uranium Linijoi vadinasi "Campanelli" ir "Uranium". Jie pliaukioja tarpe New York ir Rotterdam.

Naujas laivas "Principello" plauks pirma siki iš Rotterdamo vasario mėnesio 5-ta dienoj ir iš New Yorko į Rotterdamą vasario 26-to dieną.

25,000 Katalogų Dovanai

Jeigu neturi mano katalogo, tai prisiųsk už 2 c. pačtinę markę, o apturėsi didelį ir puikų katalogą, kuriame rasi, visokių geriausių Armonikų. mužikališgų instrumentų. Istoriškų, Maldų ir kitokių knygų, kokios tik randasi lietuviškoj kalboj. Gražių popierų laiškams rašyti su puikiais apsiskaitymais ir dainomis. su drukuotais aplink konvertais tužinas 25c. 3 tuzinai už $1.00. Storinukams, agentams parduodu visokius tavorus labai pigiai.

Adresuokit:

W. S. WAIDELIS.
112 GRAND ST.' BRROOKLYN N. Y.

Veltu! 2 Lotu Veltu!

Malonus Viengenčiai: Ar dar mokate randas kitiems? Jeigu taip, tai išrinkite jas į šiuos keturkampius taip, kad abelna suma išneštų 15. — arba lygiai tiek, kiek randos mokate.

Atsiųskit teisingą išrišimą kuogreičjausiai, tai gausite nuo mųs pilnas informacijas sulyg to, kaip likti savininku 2 parcelių, netolį New Yorko, fabrikų mieste, kur reikalaujama žmonių į įvairius biznus, darbus ir pramonę.

Vienatinė proga Jums palikti pilnu savininku parcelių visiškai uždyką ir taį tiktai prieš Naujus Metus. Pilną gvarancija gausite nuolatinam darbui ir išstatysim Jums nuosavų namą ant jusų loto ant mažų mėnesinių išmokesčių. Prisiųskit išrišimus, taį gausit toljmesnes informacijas.

Adresas:
Sales Maneger Dept. D.
132 Nassau str., Room 309
New York, N. Y.

TANANEVICZ SAVINGS BANK

JONAS M. TANANEVIČIA, SAVININKAS

3249-3253 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILLINOIS.

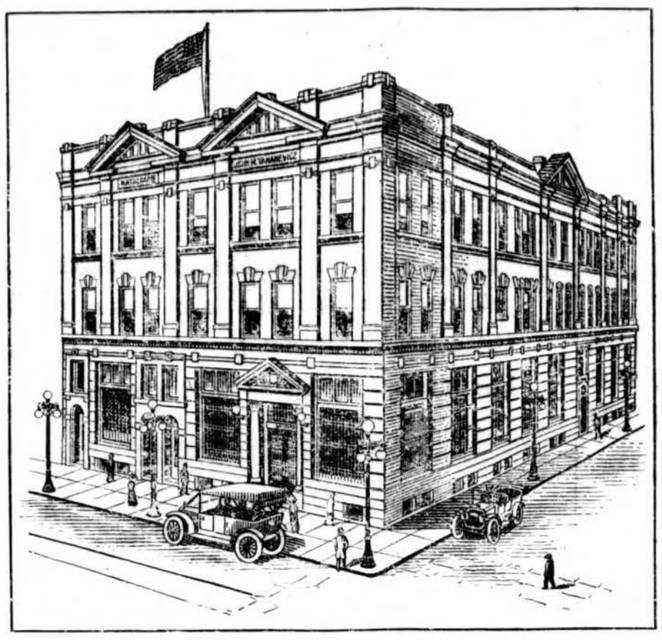

TANANEVICZ SAVINGS BANK NAMAI

Lietuviai šiandien neturi tvirtesnės ir saugesnės bankos kaip Tananevicz Savings Bank.

Tananevicz Savings Bank yra išmintingai ir atsargiai vedama banka. Per 15 metų ši banka augo, kol išaugo į didžiausią lietuvių banką, ir šiandien visi atsargus lietuviai tik Tananevicz Savings Bankoj laiko savo pinigus.

Chicagiečiai atneša, o iš kitų miestų atsiunčia money orderiais ir visi geriausia yra aptarnaujami, visi gauna ant savo pinigų trečią procentą kasmet, ir visi yra pilniausia užganėdinti.

Pilniausią užganėdinimą gali duoti tik tokia didelė, atsargi ir tvirčiausia Banka, kaip TANANEVICZ SAVINGS BANK.

TAUPYK - ČĒDYK - PINIGUS

Dabar Geriausias Laikas Pradėti Pinigų Čėdyjimą

Kas pasidės pinigus į Tananevičio Banką iki Sausio mėnesio 10 dienai, tam procentas rokuosis nou Sausio 1 dienos.

Tananevičio bankoj procentas ant padėtų pinigų auga kasdiena. Nelaikyk pinigų kuperelyje, kur jie niekad neauga ir gali prapulti. Dėk savo pinigus Tananevičio Bankon, kur tavo pinigai kasdien augs ir niekad neprapuls. Ilgai nelauk. Šiandiena išsiųsk į Tananevičio Banką kiek turi: ar dolarį, ar penkis, ar šimtą. Tuojaus gausi Bankos knygutę ir galėsi rokuoties išmintingu ir atsargiu žmogum, kaip tikras Amerikonas. Neatidėliok ant rytojaus, nes tai neatsargu.

"Jaunoji Lietuva"

MĖNESINIS MOKSLO IR LITETUROS LAIKRAŠTS, 46 puslapių dydžio, pradės iseidinėti Chicagoje nuo vasario mėnesio 1914 metų.

Gaivinti Jaunąją Lietuvos ią; Saugoti, kad nesentų ir nebutų sendinama siaurose užsikirtimo ir fanatizmo ribose lietuvių mintis; Gaminti šviesų laikotarpį mūsų gyvenime ir literaturoje. ——. Tai yra "Jaunosios Lietuvos" uždavinys.

Visi jaunieji dvasioje Lietuvių rašytojai yra kviečiami bendradarbiauti "Jaunojoj Lietuvoj" Redaguoti "Jaunąją Lietuvą" pavesta Kl. Jurgelioniui.

"**Jaunąją Lietuvą**" leidžia bendrovė, inkorporuota sulig Illinois valstijos įstatymų. Bendrovės prezidentu yra Pr. Kibartas.

"**Jaunosios Lietuvos**" prenumerata matams $3.00; pusei metų $1.50; atskiras numeris — 25 c.

Kiekvienam svarbu įsigyti "Jaunąją Lietuvą" nuo pirmojo numerio. Tatai siųskite prenumeratos piningus tuojaus.

Adresuokite:
"Jaunoji Lietuvą" 4611 So. Paulina str. Chicago, Ill.

"Visada jums tarnauja"

Lackawana Trust Campany

"Bankas, kuriame jusu pinigai nezus"

400 Lackawana Ave., Scranton, Pa.

Jei nori kad pinigai nežūtų tai kreipkis į mus.

Mūsų bankas yra legale vieta Pennsylvanijos valstijos, Lackawannos pavieto ir Scrantono miesto pinigus laikyti. Visuotinis turtas mūms įtiketas išneša viršum 5,000,000,00 dolerių.

PINIGAI priimami taupimui pradėjus nuo vieno dolerio ir mokama 3% nuošimčių nuo padėjimo dienos.

PINIGAI siunčiami kasdiena į visas svieto dalis žemiausiomis kainomis. Greitas nusiuntimas užtikrintas.

Mes perkame ir išmainome visokius svetimų šalių pinigus.

Mes sutaisome visokius legalius dokumentus ir užtvirtiname juos pas rusų konsulį.

Mes vedame taippat bilas Lietuvoje ir kitur

Mes samdome lietuvius darbininkus, kurie šneka lietuviškai ir jus galėsite atlikti visus reikalus savo kalboje.

Atvira kasdiena iki 9 val.

"DRAUGO" AGENTAI:

Paduodame čionai surašą musų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

INDIANA HARBOR, IND.
R. B. Yasulis, 3604 Deodar st.,
CICERO, ILL.
Kun. A. Ežerskis,
CAMBRIDGE, MASS.
C. Kavolis. 75 Washington st.,
NORWOOD, MASS.
Jonas Peža, 568 Pleasant st..
M. Paltanavičia, 15 Millbury st.,
WORCESTER, MASS.
J Raudonaitis, 840 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.,
Lawrence, Mass.
Kun. J. Halaburda, 1389 E. 2? st
M. Šimonis, 1383 E. 30 Str.,
P. Szukis, 2118 St. Clair ave.
CLEVELAND, OHIO.
V. Petinas, 416 N. Marshall st.,
PHILADELPHIA, PA.
P. Zaveckas, 425 Parson st.,
PITTSBURGH, PA.
Liet. Knygynas, 72 N. Main st.
PITTSTON, PA.
J. Stulgaitis, 122 S. Meade st
WILKES-BARRE, PA.
KELIAUJANTIEJI AGENTAI
Jonas Kulis,
M. K. Petrauskas,
Iz. Pupauskis,

Galima nusipirkti "Draugas" kas savaitė už 5c. pas sekančius žmones:

Vaclovas Babavičius, 16 Myrtle Str., **Exeter, N. H.**
Balauskas, M., 119 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Peter Bartkeviez, 877 Cambridge st., E. Cambridge, Mass
Carse, Rev. Robert St. Patrick's Church, St. Charles, Ill.,
Jankauskas, A.,
131 Marimmack st. Lowell, Mass
Juozapavičius, B. 222 Berry st., Brooklyn, N. Y.
C. Kavolius, 47 Washington st., Cambridge, Mass.
Mickewicz, J. B. 2135 Sarah st., S. S. Pittsburgh, Pa.
Mikalauskas, P., 248 W. 4th st., So. Boston, Mass.
Milewski, J., 166 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Miškinis, B. P., 35 Arthur st. Montello, Brockton, Mass.
Paltanavičius, M., 15 Millbury st Worcester. Mass.
Jonas Peza, 568 Pleasant st. Norwood, Mass.
A. W. Radomski and Sons, 2257 W. 23 pl. Chicago, Ill.
A. Ramanauskas, 101 Oak Str., Lawrence, Mass.
Jonas Šaučiunas, 41 Johnson str., Bridgeport, Conn.

Užsimokėjus čia nepagarsintiems agentams prenumeratą, mes neatsakome.

"Draugo" Administracija.

"DRAUGIJA"

Mėnesinis LITERATUROS MOKSLO IR DRAUGIJA POLITIKOS, su nemokamu priedu **"MOKYTOJAS"**, laikraštis, einąs jau aštunti metai dailais didokais (96 — 128 pusl. in. 8, sąsiuviais.

DRAUGIJA duoda daugybę dailiausių mūsų jaunos poezijos pavyzdžių. Tame tikrame poezijos skyriuje dalyvauja geriausi mūsų dainiai, senesnieji ir jaunieji.

DRAUGIJA skiria nemaž vietos ir beletistikai įvairiausioje jos formoje: novelių apysakų, dramų ir t. t.

DRAUGIJOJ randas daug moksilškų straipsnių iš įvairiausių mokslo šakų: apologėtikos, fosofijos, sociologijos, biologijos ir k. Nei vienas tikras mokslas iš "Draugijos" nėra prašalintas.

DRAUGIJA karštai rupinasi lietuvystės reikalais. Tam tikslui duoda plačią peržvalgą, lenkų ir rusų spaudos apie Lietuvą judina mūsų rašybos ir kalbos dalykų klausimus.

....**DRAUGIJOJ** labai plačiai vedamas kritikos, biblografijos skyrius, kur paduodama recenzijos naujų knygų lietuviškų laikraščių turinys, svetimtautinės spaudos peržvalga ir t. t.

DRAUGIJOS tikslas — krikščioniškos kulturos darbas, sujungtas su karštu noru — tautiškai susipratusią, doriškai ir ekonomiškai pakilusią lietuvių tautą įvesti kulturingų tautų draugijon.

DRAUGIJOJ dalyvauja žymiausi mūsų mokslo vyrai, o taipogi nemažas mokytojų buris ir talentuota mokslu einančioji jaunuomenė.

DRAUGIJOS kaina metams 6 rub., pusmečiui 3 rub. Mokytojams leidžiame už pusę kainos. Užrubežyje metams 7 rub., pusmečiui 3 rub. 50 kap. Amerikoje 8 rub. metams, 4 pusm.

DRAUGIJOS adresas: Kaunas "Draugijos" redakeija. Didžioji Vilniaus gatvė, No. 34.

ANT IŠMOKESČIO PO 5 CENTUS KASDIEN

[14k. gold filled] laikrodį, tuojaus, su lencugėių [retežėlis] su geriausiais viduriais Elgin arba Waltham, gvarentuotas 20-čiai metų.

ženklelį atsakymui:

Jums pasiųsime dailu 14k. ankso spaustas Rašydamas dėliai paaiškinimo įdėk krasos

AMERICAN WATCH COMPANY
343 E. 9th St., - New York, N. Y.

Meldžiam nesivėluoti užsisakyti 1914 metams pirmutinį Rygos lietuvių laikraštį

"Rygos Garsą"

"**Rygos Garsą**" lietuvių laikraštį. .. goje 2 kart į sąvaitę trečiadieniais ir šeštadieniais, todel žinias paduoda **greičiaus** už kitus savaitinius laikraščius.

"**Rygos Garsas**", įkurtas pačių Rygos lietuvių darbininkų ir inteligentų, eina be pertraukos jau penktus metus.

"**Rygos Garsas**", trokšta, kad lietuviai būtų dori, šviesųs susipratę kuo esą, ir kad vardas ir visas gyvenimas kiltų augštyn.

"**Rygos Garsas**", rašo daugiausiai apie lietuvių **darbo žmonių** reikalus, todel tinka pasiskaityt uždarbiaujantiems didesniuose miestuose, bet taipogi neužmiršta reikalų ir kitokio užsiėmimo savo tautiečų.

"**Rygos Garsas**", paduoda daug žinių **iš Latvių gyvenimo**, todel įdomus yra **Pakuršio** gyventojams.

"**Rygos Garsas**", paduoda tikras žinoas apie **javų ir linų kainas** pagal Rygos biržos komiteto pranešimų ir todel labai naudingas ir ūkininkams.

"**Rygos Garsas**", paduoda daugybę įdomių **žinių iš viso** pasaulio. Talpina įdomias apysakas ir pamokinančius straipsnius.

"**Rygos Garsas**", daug duoda žinių iš Lietuvos ir kitų vietų, kur lietuviai gyvena ir padeda išeiviams savo tarpe susižinot ir užlaikyt didesnę venybę.

"**Rygos Garso**", kaina: su prisiuntimu visoje Rusijoj — **3 r. 50** k., pusmečiui **1 r. 80** kp., **3** mėn. **90** kp., mėnesiui **30** k. Užsienin metams **4 r.** ir **6** mėn. **2 rub.**

"**Rygos Garso**" adresas: **Ryga, Elizavetinskaja ul. 22.**

"ATEITIS"

Naujas Sąvaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl kiekvienas privalo rupintis jaunimo apšvietimų.

"**ATEITIS**" bus bepartyviškas jaunimo laikraštis ir bepartyviškai tarnaus kulturiškiems jaunimo reikalams.

"**ATEITIS**" gvildens ir kitokius gyvenimo klausimus.

"**ATEITIJE**" tilps kodaugiausiai žinių apie mūsų jaunimo judėjimą ir veikimą. Taipgi tilps daugybė ir kitokių žinių ir šnėlių iš Lietuvos ir ir iš viso pasaulio.

"**ATEITĮ**" išleidinės nuo Naujų Metų kooperativiška bendrvė "**ATEITIS**" inkorporuota ant $25,000.00 pagal Massachusetts valstijos tiesų reikalavimą.

ATEITIS" bus 8 puslapių d idumo ir prekiuos tiktai **$1.50** metams ir 85 c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrūbėžinės viešpatijas $2.00 metams ir $1.25 pusei metų.

"**ATEITIS**" galima jau dabar užsisakyti šiuomi adresu:

"**ATEITIS**"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(kas prisiųs savo adresą gaus vieną numerį pažiurėjimui dykai)

T. LUCAS
LIETUVIŠKA KRAUTUVE
čia gausi geriausius čeverykus ir visokius vyrų ir moterų aprėdalus. Visoki kartunai dideliame pasirinkime kuogeriausia.
WESTVILLE, ILLINOIS.

The La Salle Street Trust and Savings Bank
LA SALLE & QUINCY STREETS
Kapitalas $1,000,000.00 Pervirszis $250,000.00

SUVIENYTU VALSTIJU PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDSU užtikrintu pirmu morgičiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 iki 6 nuošimčių.

TAUPINIMUI $1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama 3 nuošimčiai.

UŽKVIEČIAME biznierius dėti pas mus pinigus ant "cheking account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-prez., CHARLES G. FOX ižd., THOS. McDONALD ižd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVE

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE
THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION
ĮKURTA 1867 M.
S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusė metų.
Atdaras **Subatos Vakarais** nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda propertes ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

DR. IGNOTAS STANKUS
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvys Daktaras

Ofiso valandos: 9 iki 11 prieš piet, 2 „ 4 po „, 7 „ 8 vakare

!!!ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!
Gramafonas ant išmokesžio 10c. kasdiena.
Jeigu apsiimate mokėti po 10 c. kasdien, tai išsiųsime Jums ant išmokesčio labai puikų **Gramafoną** sykiu su 16 rekordais (32 kavalkais) visokių dainų, valcų, maršų ir t.t. kuriuos patįs išsirinksite. Gerumas musų gramafonų gvarantuotas kiekvienam rašyta gvarancija. **Išsiųsime naujus specijališkus rekordus Lietuviškus, Lenkiškus Rusiškus ir Mažei-Rusiškus.** Rašykite tuojau reikalaudami katalogų ir paaiškinimų įdėdami krasos ženklelį atsakymui:
Liberry Commercial Co.
233E. 14th ST., NEW YORK, N. Y.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti
"KATALIKAS"
"Katalikas" yra 12-kos puslapių, didelio formato ir sutalpina svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasviečio.
"Katalikas metams $2, puseej metų $1.
Užsirašyt "Katalikas" galima kiekviename laike. Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį pamatyti veltui.
J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

LIETUVISKA BANKA
TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4600--4602 S Wood St. Chicago, Ill
Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siuučiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležiukelių po visą Ameriką ir Europą.
Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu

Lietuviškųjų Švento Kazimiero
Seseru Seminarija
CHICAGOJE.
Viennolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High Schoo).
Lietuviškosios Seserys priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama: muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.
GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.
Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:
Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

TIK $25.00 I EUROPA
Regulariški Plaukimai, Bevielis, Povandeniniai Bevieliai Garlaiai, Pigios Geležinkelio kainos į Russiją.
URANIUM STEAMSHIP CO.LTD.
Kajuta $45.00.
New York . . . 13 Broadway
Chicago . . . 140 No. Dearborn St.
Philadelphia . . . 422 So. 5th Street
Minneapolis . . . 37 So. 3d Street
Žemiausios kainos iš Europos

First Nationa BANK,
PLYMOUTH, PA.
UŽDETA 1864.
KAPITOLAS $100.000.00.
PERVIRŠIS $300,000.00
Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.
Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų joje pinigų.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?
"LIETUVA"
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00**.
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

DARYK DRAUGUS SU SAVO PINIGAIS
Padėk savo pinigus į MARCHANTS BANKING TRUST CO. MAHANOY CITY, ir turėsi draugą, kuris bus su jumis reikale.
Ši banka dėkuos jums už byle padėlį, kurį jus padėsitė arba prikalbinsi savo draugus padėti.
Banką yra visados saugiausia ir geriausia vietą laikyti jusų pinigus. Jusų pinigai bankoje uždirbs nuošimti ir darys draugą dėl jus.
D. M. Graham, Prez.
D. F. Guinan, Ižd.
MERCHANTS BANKING TRUST CO.
Mahanoy City, Pa.

Plymouth National BANK.
Kapitolas su perviršiu $165.000.00.
Šitoji Banka prižiuroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. **Galime susišnekėti lietuviškai.**
G. N. Postlethwaite, iždininkas.
Mandagus patarnavimas

M. A. Norkunas,
Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir Karunu.
Man pavestus darbus atlieku artistiškai.
M. A. Norkunas
166 MELROSE, ST., MONTELLO, MAAS.

Jei Žinotum,
koks yra skirtumas tarp tyrojo ir kitokio pieno, visados imtum
Bordeno pieną
BORDEN'S MILK

Bell System

Telefonų patarnavimas nėra ir negali būti visai be klaidų. Kaip viskas taip ir tas kaikada veikia ne taip kaip reikia.

Jei jo gerumas siekia 80%. Mes norime pasiekti 85%. Jei jis siekia 85% mes turim viltį pasiekti 90%.

Tamsta padedi ir gali daugiau padėti. Kada patarnavimas nėra toks koks reikia, pasakyk viriausiam operatoriui ir viskas bus veikiama kad išvengti tų klaidų atsikartojimo.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Panacea.
Jeigu niekas negelbės nenustok vilties. Viltis yra viso amžiaus židiniu; viltyje žmogus gema, su vilčia keliauja visą gyvenimo kelionę. Panacea yra geriausias gyvenimo vadovas; išgydė tukstančius žmonių, kurie visiškai buvo nustoję vilties. Panacea geriausias vaistas negalėj. Panacea gydo žemiau nurodytas ligas: Reumatizmą, astretizmą; vidurines pilvo ligas, uždegimą ausų ir tekėjimą iš jų, tekėjimą iš nosies, nemigį ir daug kitų. Panacea nėra patentuotu vaistu, bet yra budas išrastas Europiško daktaro. Galima gauti kiekvienoje aptiekoje. Kaina $1.00 ir 25c. Jeigu negali gauti savo aptiekoje, rašyk tiesiog mums. Mes siunčiame aplaikę 'Money Order'.
Dr. Bode & Co.
4552 So. Ashland Ave. - - Chicago, Ill.

NAUJIENA!
Ką tik išejo iš spaudos nauja knyga
Oliveris Twistas
Angliškai Parašė
CHARLES DICKENS
Lietuvių Kalbon Vertė
JONAS KMITAS

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atsitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knyga Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja
TIKTAI $1.00
Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!
Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antrašu:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th Street, - Chicago, Ill.
Rašyk tuojaus.

Dr- RICHTERIO
PAIN-EXPELLER
Išvaro skausmą Reumatizmo, Podagros, Skausmo pusiau, Strėndieglio ir Neuralgijos. Greitai prašalina visus skaudėjimus ir štyvumus sąnarių ir raumenų. Gelbstantis dėl Niksterėjimų, Raišumų ir Sutrenkimų. Greitas gydytojas šalčio, Influenzos, Gerklinės. Sulaiko sukepimą ir plaučių uždegimą.
Skausmas krutinės. Gydo Galvosskaudį ir Dantų gėlimą..
4—5 lašai į stiklą vandens puiki gargaliotoji dėl visų gerklės nesveikumų..
Imant į vidų (4 lašus į stiklą vandens) yra naudinga dėl mėšlungio ir prasto gromuliavimo.
Tikrasai esti pakeliuose kaip čia matote paveikslėlyje. **Saugokisi nevertų pamėgdžiojimų.**
25 ir 50 centų už bonką aptiekose
F. AD. RICHTER & CO.
74.80 WASHINGTON ST., NEW YORK, N. Y.

Tel. Yards 3162
Dr. A. L. Graičunas
GYDO ĮVAIRIAUSIAS LIGAS
3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

R.H. Morgan

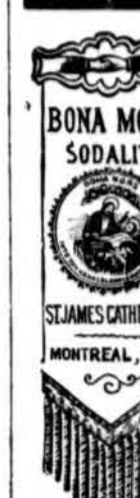

Išdirbėjas Kepurių, Kukardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpų ir kitokių tam panašių dalykų.
Reikalauk Katalogo.
13 N. Main St., SHENANDOAH, PENN'A

Tel. Drover 5052
DR. K. DRANGELIS
LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 9 ryto ligi 9 vakaro
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Priešai Olševskio Banką.

28 metų senas laikraštis
VIENYBE LIETUVNINKU
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metams tik $2.00; pusei metų $1.00. Užrubežiuose; metams $3.00; pusei metų $1.50.
RAŠYK ADRESU:
J. J. Paukształis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

JUOZAS LESCINSKIS
SENIAUSIA PIRMOS RŲŠIES APTIEKA
visuomet prikrauta kaip vietiniu, taip ir užrubežiniu vaistu. Receptus iszpildo uopuikiausia pigiausiomis ainomis ant
BRIDGEPORT'O
3315 Morgan Street, - - Teleph. Yards 9
Pareikalavus taipgi siunčiame vaistus pačta arba expresu

TIKRAI LIETUVIŠKA APTIEKA
ANT BRIDGEPORTO
Kas reikalaujat tikrų is čistų gyduolių, šaukitės ant sekančio antrašo:
F. A. POSZKA
3121 So. Morgan Street - - Chicago, Illino

DR. M. STUPNICKIS
Priėmimo valandos: nuo 8 ryto ligi 11 ryte - nuo 5 vakare ligi 8 vakare
3109 SO. MORGAN ST., Telephonas YARDS 5032
CHICAGO, ILLINOIS

FRED F. KLEKER
FOTOGRAFISTAS
Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.
Patariam čia nusiimt Savo Fotografijas **1645 W. 47-th St., Chicago** Telefonas: Drover 285

DR. S. BROWSTEIN
Valandos: 1 — 3 popiet ir 6 — 8 vakare.
Gydo pasekmingai įvairiausias ligas.
Telefonas 116, Westville, Ill.

Du-kart Savaitinis Laikraštis
"SAULE"
Jau 25 metai, kaip išeina kas Utarninkas ir Pėtnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje $2.50 metams, pusei metų $1.25. Rusijoje ir Europoje $3.50 metams, $1.75 pusei metų.
Rašykite šiadien, o gausite vieną numerį pasižiurėjimui dykai, adresuojant
W. D. BOCZKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.
UNITED STATES DEPOSITARY
KAPITOLAS $375,000,00
Perviršis ir nepadalyta nauda $90,000,00
Už sudėtus pinigus mok. 3-čią nuošimti.
WM. S. Mc LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

"LITWA"
Vienintelis lietuviškas laikraštis lenkų kalboj, eis ir toliaus 1914 m, kartą į dvi savaiti. Užsisakant, "Litwą" metams 4 rub., o pusmečiui 2 rubliai Antrašas: **G. Vilno, Redakcija "Litwy" Bereg Antokolski, No.** 8 Prašam Gerbiamiejų "Litwos" skaitytojų ir priselių šelpti ją prenumerata ir agitacija, platinant tarp pažįstamūjų.
Norintiems geriaus susipažinti su "Litwa" siunčiame veltui numarius. Nauji ėmėjai, kurie paskubės su "Litwos" užsisakimu gaus paskutinius N. N. šių metų dikai:

VAIRAS
Literatūros, dailės, mokslo, visuomenės ir politikos laikkraštis, gražiai iliustuotas, ant dailiaus popitrio, 30X22 santim. pavidalo, 24 pusl. leidžiamas inteligentų būrelio, pradės eiti Vilniūje nuo šių Naujųjų Metų po du kartu per mėnesį. . .
VAIRAS bus puošiamas ypač lietuvių bei Lietuvos vaizdeliais ir lietuvių dailininkų darbais. Ligšiol yra jau pasižadėję dirbti Vaire šie rašytojai: A. iš-B. D-ras Basanavičius, Bytautas, Būga, S. Kymantaitė Čiudlionienė, kun. Gustaitis, M. Pečkauskaitė (Šatrijos Ragana), kun. Steponavičius, kun. Tumas, A. Valdemaras, Vydūnas ir šie dailininkai: Jaroševičius, Rimša, Šlapelis, Žmuidžinavičius.
VAIRO kaina Rusijoje: 6 r. metams, 3 r. pusei metų 1 r. 50 k. trims mėnesiams, užsieniuose: 8 r. met., 4 r. pusei metų, 2 r. trims mėnesiams.
Vairo Redakcijos ir administr. ardesas šoik: Vilnius, Makarjevskaja, 15. "Vairo" Leidėjas-Redaktorius A. Smetona.